

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Jugoslovanski problem in poljska narodna stranka.

GOVOR DR. KREKOV V ZBORNICI
4. junija 1909.
(Po stenografskem zapisniku.)

Na temelju debate, ki se je ravnokar vršila, usiljuje se mi predvsem vprašanje: Kaj ima v politiki hujše posledice — pretiravanje ali prezirno omalovaževanje? Vsaka prenapetost se nazadnje razkroji v smešnost, učinkuje komično. Prezirno omalovaževanje pa rodi ob ponižavanju in zmanjševanju samo večnoro domišljavost, žali ponižane, in žalitev se razraste v zaničevanje in sovraštvo.

Sedanja debata in debate v aneksijskem odseku so izzvenevale v »konfiteor«, v »konfiteor« vlade in v »konfiteor« raznih strank te zbornice, da so ljudstvo, ki se zanj gre pri vprašanju o agrarni banki, zanemarjale. (Pritrjevanje.) To je »konfiteor«, očitna spoved, ki nam vse, kakor dobro dene. Ugotovil bi predvsem to trdno dejstvo, ker je vsled njega opravičeno upati, da bo bodočnost jugoslovanskega ljudstva lepša nego je bila preteklost.

Gospoda moja! Jugoslovani so bili quantité négligeable. Dočim so si evropski narodi, ki so že imeli svobodne institucije, za osvoboditev drugih narodov pridobili mnogo zaslug, dočim so evropska ljudstva, na primer Angleži, pa tudi Nemci in Francozi, resnično krepko pomagali pri osvoboditvi Helenov, da je nastala svobodna Grška, so pa na drugi strani zastopniki teh narodov Slovence, Hrvatine in Srbe počastili z naslovom »svinjskih pastirjev«. Smatrali so pravzaprav za neko neopravičljivo slabost, če se je kdo zavzel za ta narod.

Pravičen hočem biti: Res je, da so Jugoslovani vsled svojega protirevolucionarnega značaja, ki so ga pokazali leta 1848, morda sami pripomogli, da je nastalo to krivo mnenje in to omalovaževanje. Saj je pred 60 leti celo ženijski Marx v svojih člankih, ki jih je priobčeval v nekem ameriškem listu, tem narodom odrekal sposobnost za življenje.

Danes so razmere drugačne. Da dosežem iz tega dejstva, iz tega priznanja krivde nekaj uspeh, pozval bi zbornico in po zbornici javnost: Proučite razmere malih narodov avstrijskih, proučite razmere Jugoslovancev. Priznavam: Težko je, zlasti pri našem narodu je zelo težko,

ker so edini zgodovinski dokumenti pri nas pravzaprav naše narodne pesmi. Nima arhivov, nimamo listin, spisanih na pergament, le svoje narodne pesmi imamo. In za to je skoraj nemogoče, poznati značaj in zgodovino teh narodov, ako ne znaš njihovega jezika, ako docela ne proučiš in ne presodiš duše tega ljudstva, ki je v svojih pesnitvah ohranilo sebe in svojo preteklost.

Druga okolnost, o kateri sem v tej debati moral razmišljati, je vedno in neprestano zatiranje obdolžitve, da mi s svojim predlogom zasledujemo in hočemo doseči neke postranske namene. Gospod profesor Masaryk je nekaj tukaj izrekel besede, da gentleman ne vpraša po namenih. Mislim, da je ta stavek pravilen in velja tudi za nas. Naj se presodi naše razloge, naj se, to zahteva lojalnost, ne podtika, česar se ne da dokazati. Postranski nameni? Kakšne postranske namene bi imeli v tem vprašanju? Pravijo, da hočemo vlado vreči. Gospoda moja! Če je naša stvar pravična in če mera vlada vsled tega, da mi svojo pravično stvar dosežemo, past, tedaj, seveda, mora pasti. (Pritrjevanje.) Ta posledica pa je le slučajna pritika, bistvena v našem vprašanju ni. (Odobranje.)

Gospoda moja! Postranski nameni! Hočemo li kaj drugega, nego parlament pripraviti do tega, da varuje svojo lastno čast, parlament pripraviti do tega, da vdrugič v isti stvari poda isto mnenje kakor prvokrat? (Živahno odobranje in ploskanje.) Ni li ta namen pošten? Ni li za naše parlamentarno življenje neobhodno potreben? Hočemo li kaj drugega, nego pokazati, da, kdorkoli sedi na ministrskih foteljih, ne sme nekažnjeno proti soglasnemu sklepu zbornice ničesar odrežati? (Živahno odobranje in pritrdjevanje.) Jaz teh 13 gospodov, ki tamkaj sedé, skoroda ne poznam. Zame so ministri Hekuba. Ne pričakujem, da pride rešitev domovine in mojega ljudstva s teh stolov (Odobranje.) in protestiram proti temu, da se nam, kakor je izhajalo iz besed nekega govornika, podtika kot svrhu, da hočemo enega naših spraviti na te sedeže. Ministri bodo zame imeli pomena šele tedaj, ko bodo v resnici izvrševali odbor docela demokratičnega parlamenta. (Živahno odobranje in ploskanje.) Dokler tega ni, ministri vsaj mene ne zanimajo. Kedar pa kak minister napravi nemnost, stori krivico, imamo menda pravico, da mu to povemo. Prosim, gospoda moja, današnja »Reichspost« pripoveduje o nekih pogajanjih, ki jih naša vlada baie vrši, da bi odpravila ta privilegij, ki ga je dobila ogrska agrarna banka. Čitate današnji članek v »Reichspost«! Mislim, da

piše list resnico, da so se okolnosti, ki jih navaja, dejansko dogodile. Gospoda moja! Kaj sledi iz tega? Iz tega sledi, da vlada, kedar je med sabo, da tudi pred Njegovim Veličanstvom, da tudi pred Ogrsko pravi: Nismo prav storili, naša privolitev ni bila pravilna, krivi smo! (Odobranje.) Gospoda moja! To naj se prizna tudi pred zbornico. (Živahno odobranje in ploskanje.) Kaj pa hočejo naše resolucije drugega, nego reči: koncesijoniranje je bilo krivično? Kaj pa hočemo drugega, nego pokazati pot, kako se naj ta pogrešek popravi. (Odobranje.) Če se je vlada vkljub svoji moški časti itd. mogla pred sabo seboj v svoji sredi, pred Nieg. Veličanstvom in pred Wekerlom tako spovedati in ostati, tedaj tudi naše resolucije lahko sprejme (Pritrdjevanje); to je logičen sklep. Morda povedo naše resolucije manj, nego izhaja iz obnašanja vlade. Kdo se nastopi, kdo je še tu, da bi postopanje vlade odobral? Nihče! Niti vlada sama ne! Ne smemo li tega konstatirati? Če to konstatujemo, nam podtikajo postranske namene, dolže nas, da smo lačni portfeljev itd. Gospoda moja! V imenu stranke, katere član biti mi je čast, izjavljam precizno: Naše stališče je trdno; to je stališče našega prepričanja pa tudi naših mandatov, ki jih vse bombe ne poderó. (Živahno odobranje.) Mi uživamo zaupanje svojega ljudstva in se ne bojimo nobenih volitev, kajti volitve nas med našim ljudstvom ničesar ne stanejo.

Gospoda moja! Povem še več: Zato smo tudi svobodni nasproti vsem strankam, nasproti vsakemu dnevnemu tisku, ne le nemškemu, marveč tudi slovenskemu. Nismo sužnji, nismo hilapci in nikogar ni, ki bi nas mogel terorizirati. Zato mislim, da se nam ne sme podtikati lova za popularnostjo in samopašnih nagibov. Dejstva, ki sem jih navedel, se dajo kontrolirati, in vsakdo, ki hoče razmere objektivno spoznati, mi poreče: mož je imel prav!

Zdaj poidem dalje. Krivdo hočejo zvaliti na Buriána. Pri Buriánu imamo govoriti ne le mi, marveč tudi Ogr. »Pester Lloyd« je 9. maja 1909 čisto jasno povedal, kaj Ogrji o tem vprašanju mislijo. Tam stoji (bere):

»Baron Burián ni bil na Ogrskem nikdar simpatična osebnost. Njegova ledena, diplomatsko odvrtna individualnost se ne podaja prav življenja polno utripajočemu političnemu ozračju Ogrske. Sedaj so pa njegovi nasprotniki v Avstriji srečno dosegli, da ga na Ogrskem obdaja tudi popularnost. Čim usiljivejši v Avstriji zahtevajo, da odstopi, čim krepkejši mu prete s pobijanjem v delegaciji, tem go-

steje se bodo zopet ogrski delegatje sklepali okrog njega, da ščitijo to našo edino postojanko v skupni vladi. Zadnji čas si pač v Avstriji preveč proti nam dovoljujejo.«

To, kar je tu zapisano, bodo tudi izpolnili, in naša delegacija vendar našim uradnikom ne bo mogla pritrgeti denarja, ki ga dobivajo v mesečnih obrokih. Burián ob taki taktiki ne bo padel, marveč se še utrdi. (Pritrdjevanje.) Kje naj nastavimo navor, da dobimo proti Ogrom glede Buriána in glede drugih vprašanj moči, da onemogočimo take naslake, kakor so se prigodili pri agrarni banki?

Gospoda moja! Ogrska temelji na krivici, ogrska državna misel stoji na nepravdnosti. Pokažimo jasno in odločno, da Ogrske na tem nemoralnem temelju ne moremo in nečemo priznati. Udejstvimo boj proti temu dualizmu, kakršen je, sicer bomo imeli le malenkostne prestrelke, politiko drobiža, bomo imeli le neznahtne spopade, ne pa pravega izboljšanja našega državnega ustrojstva. Vsak šovinizem temelji na krivičnosti, in strasti, ki jih kaže, so po mojem mnenju le sredstva, ki naj pokrivajo nenravni temelji. Takšen je tudi ogrski šovinizem. Sedaj pa bi v tej zvezi povedal, kdaj se je ta šovinizem začel. Bil je leta 1790., ko so se hrvatski plemenitaši in veleposestniki združili, da protestirajo proti davkom, katere jim je bil naložil patent cesarja Jožefa leta 1785. Sklenili so v svojem saboru, da se hočejo odlejšati z madžarskimi magnati, da bi našli lažje oporo proti zahtevam hrvatskih in srbskih kmetov ter s pomočjo teh magnatov mogli nadaljevati svojo razredno politiko. Iz tega razloga so v hrvatskem deželnem zboru sklenili, da Hrvatji opuste svojo finančno samostojnost in priznajo finančno skupnost z Ogrsko, da opuste samostojnost banovo in podrede bana ogrskemu namestniškemu svetu. Ogrji so ponudbo seveda drage volje sprejeli in po tem dejstvu še-le so v ogrskem državnem zboru 11. junija 1790 sklenili, da velja madžarsčina kot državni jezik. To je v zvezi; kmetstvo vprašanje Hrvatov in Srbov na Hrvatskem in v Slavoniji je z državnopravnim vprašanjem v zvezi. Vsa mizernost naše politike se pričenja s pogrešno rešitvijo kmetkega vprašanja, to se pravi s kmetom sovražno politiko na Hrvatskem in Ogrskem. Neki govornik je danes povdarjal, da bi Hrvatji, če bi si bili ohranili svojo finančno neodvisnost, bili danes vse nekaj drugega kakor so. Res je! Kdaj so opustili svojo denarno neodvisnost? Opustili so jo leta 1790. — veleposestniki, ne ljudstvo —; iz oderuških nagibov, iz namenov, ki so sedaj agrarni banki podlaga, so

LISTEK.

Zvesta do smrti.

(Črtica iz življenja literatov.)

Gospodična Milena Toničeva je umrla. Bilo ji je šestdeset let. Bogata je bila in sama. Svoje imetje je zapustila Emilu Cendriču. Ko je ta zvedel, da ga je pokojna gospodična Milena določila za glavnega dediča svojemu imetju, ni bil prav posebno iznenaden. Bil je namreč sam o sebi zelo visoko letečih misli, samoobsebi umevna zdela se mu je ta dedščina. Poleg tega pa se je njemu že itak dobro godilo. Njegova dela — romani iz življenja — so bila skoro kar hipoma razprodana po knjigarnah; jedva da so izšla, je pošla vsa zaloga; to se ne primeri vsakemu pisatelju in tudi ne vsakemu založniku.

Zdelo se mu je pa tudi naravno, da je po gospodični Mileni Tonečevi on glavni dedič. Vsaj se je še vedno spominjal zveze, nagnjenja, koje je gojil do gospodične, ki se je sedaj napotila na daljino negotovo pot.

Tako je razmišljal sam pri sebi Emil Cendrič, ko se je v železniškem vlaku vozil v bližnje mesto, kjer je umrla Milena Tonečeva in kjer ima sedaj prevzeti njeno imetje.

Uboga Milena! Bila je prijetna deklica pri svojih dvajsetih letih, tudi še ni bila napačna, ko je bila stara trideset let. In takrat je bilo, ko se je Emil seznanil z njo. Bila je bolj boječe narave, starši jo niso radi pustili med svet. Zato ji je bila precej tuja ona rafiniranost, ki se dandanes košati po salonih, kjer se zbira in shaja seveda le po veselicah in zabavah takozvani cvet mestne inteligence. Bila je boječa, a vedno odkrita. Kar ji je bilo na srcu, tega tudi ni skrivala. Ko se je seznanila z Emilom, ga je vzljubila in o tem obvestila svoje starše. Kmalu po prvem sestanku z njim, reče nenadoma ob neki priliki Milena Emilu: »Ako hočete, gospod Emil, bom jaz vaša žena?« —

Emil pa je bil tedaj star dvajset let, lahkoživ in znan veseljak.

On si ni mogel misliti, da bi bilo njemu mogoče poročiti se z žensko, ki bi bila starejša od njega in celo deset let starejša. To bi bilo nekaj izrednega za kroge, v katerih se je on sukal. Kako bi bili o njem govorili njegovi znanici. Kako se iz njega norčevali njegovi prijatelji! Rekli bi, da si hočem poiskati svojega mentorja, ali da hočem dobiti v svoji ženi posebnega varuha. Smejali bi se! Kako hudobijo napraviti, to končno še gre, toda osmešiti se pred svetom, to je neodpuščljivo in to se nikoli več ne popravi.

Zato pa je odklonil ponudbo z vso

vijudnostjo, v ginjenih besedah, ki se so vsaj kazale tako. Ona je bila iznenadena. Čudeč se je opazil, kako se je hipoma spremenil obraz Mileni. Bolest se ji je razelazila v njene poteze na obrazu in globoko v njeno srce.

»Ne govoriva več o tem,« je dejala ter se premagovala. »Menila sem, da si vi ne boste upali prositi me za roko, ker sem bogata.«

Vstala je in odšla, ne da bi se bila ozrla nanj.

Redko kdaj sta se še pozneje videla, sploh pa le ob takih prilikah, kjer se je moglo govoriti le o vsakdanjih stvareh; recimo takrat, ko so Mileni umrli njeni starši. Milena je samevala, Emil pa se je oženil z mladim dekletom. Kadar jo je videl, vselej se mu je zdela bolj bolečna in bolj postarna. Misli si je:

»Ta se ne bo nikoli močila.«

In v duši njegovi mu je ugajala ta misel.

Bila pa je res zelo bogata in tudi potem, ko je Emil odklonil njeno ponudbo, ni ji manjkalo snubačev. Starši so ji tudi prigovarjali, češ, da so stari, toda ugovarjala jim je tako odločno, da so jo pustili v miru in tudi snubače je tako na kratko zavrnila, da je niso več nadlegovali.

Tako je po smrti svojih staršev »gospodična« popolnoma osamela v stari hiši svojih dedov. Z nikomur ni občevala, edi-

na njena pot ji je bila v cerkev in edini prijatelj so ji bili ubogi, katere je podpirala z veliko ljubeznijo in z veliko darežljivostjo. Vsako leto je šla enkrat ali dvakrat z doma in ko se je vrnila, ji je sledil kmalu cel voz zabojev, katere je skrbno spravljala v svojo veliko sobano — pod streho. Nikdo ni vedel, kaj je v teh zabojih, ker ključ do te dvorane je gospodična posebno skrito hranila. Ker se je to večkrat ponavljalo, zato so si ljudje o tem pripovedovali razne pravljice, in sicer tembolj zanimive, kolikor manj so vedeli o tem povedati resničnega. Nenadoma pa je neko zimo zbolela. In preden so pravzaprav njeni sosedje zvedeli, da je nevarno bolna, bila je že mrtva. V svoji oporoki si je prepovedala vse slovesnosti pri pogrebu. Skromno kakor je živila, želela je, da jo tudi polože v grob. — Glavni njen dedič pa, kakor smo že omenili, je bil Emil Cendrič.

Ko se je Emil poslovil od Milene ter se poročil z drugo mladenko, živel je zelo veselo in brezskrbno življenje, kakor je več ali manj navadno pri takozvanih literatih. Njegovi domači so bili zanj v velikih skrbih, ker se ni hotel lotiti nobenega pravega posla. Z vso dušo, z vseni močmi, kolikor jih je imel, se je posvetil pisateljevanju. In uspehi njegovega slovstva-

svojo lastno korist postavili nad korist svojega naroda.

To se je moralo reči. Dalje moram navesti, da je 7. septembra 1848. ban Jelačić v svoji proklamaciji Madjare izvrstno označil ter omenil neko dejstvo, ki je tukaj tudi važno.

»Da poskušajo najskrajnejše«, — pravi proglaš — »posiljajo v Bosno madjarske emisarije, ki tam ljudstvo hujskajo in ščuvajo, da bi s svojimi divjimi tolpmi preplavilo in opustošilo deželo, čije prebivalci so toliko stoletij zvesto in pošteno s svojo krvjo čuvali meje monarhije.«

Tako so delali Ogrji leta 1848. Naša vlada se ni ničesar naučila.

Pravijo, da jugoslovanskega vprašanja ni nihče razgrnil, da se je o razmerju do Bosne in Hercegovine komaj govorilo. To je zmotno. Morda velja to o drugih narodih, ne pa o nas. Navajam addresso hrvaškega sabora z dne 1. maja 1861. Tam beremo med drugim (čita):

»Vaše Veličanstvo! Onstran Mure in Save (Bosna, Hercegovina), živi narod, ki je nekdanj s troedno kraljevino delil isto usodo in jo tudi v prihodnosti mora deliti, ne samo po vzeih prošlosti, marveč tudi po vzeih zemljepisne lege in iste krvi. Kedar se prične tamkaj to, kar ni zgrajeno na pravičnosti in na temelju, ki na njem stane druge kraljevine države, rušiti, bi si Vaše Veličanstvo pridobilo velikih zaslug za naš narod, za človečnost in za svojo hišo, ako bi nit narodne in dinastične politike, ki je bila nekaj časa žalilob zapuščenata, tam nadaljevali, kjer je bila pretrgana, in zopet združili, kar bi po glasu zgodovine in narave moralo biti združeno.«

To so jasne besede, in o teh stvarih ne ve avstrijska vlada ničesar, ne ve skupna vlada, ne nihče ničesar. Kmetstvo vprašanje je bilo vzrok, da so hrvaški in madjarski plemeniti javno mnenje hujskali proti dunajskemu dvoru. Takrat se je na Hrvaškem prvič čula beseda: Dunaj nam je sovražna. Ta beseda se rabi sedaj v drugem smislu. Ta neprijaznost napram Dunaju, napram dunajski vlad, napram dunajskim vodilnim krogom je, eksistira — to sem že večkrat poudarjal — ne prikrivamo tega dejstva, in začetek je nesrečno razumevanje kmetkega vprašanja.

Dunajski dvor bi si bil takrat nedvomno za vedno pridobil srca ljudstva na Ogrskem in Hrvaškem, če bi bil temeljem svobodoljubnih načel izvedel odvezo kmetov, kakor je bilo preje obljubljeno.

Gospoda moja! Mi smo na krivi poti, in če se sedaj v vprašanju, katero obravnavamo, pogrešek, ki ga je napravila naša vlada, popolnoma ne popravi, če ne storimo vsega, kar treba, da se delovanje agrarne banke glede kmetkega odveze prepreči, tedaj pomagamo, in to zavedno — kajti nihče se ne more več izgovarjati z neznanjem — pomagamo urobiti in uničevati to državo. Kajti od te rešitve je odvisen obstanek naše monarhije.

Na vladni strani se je tudi reklo: Naj bi nas bili v tem vprašanju prej informirali, premalo ste nas informirali. Da, gospoda moja, 11. marca smo vlado dovolj informirali, in potem je prišel gospod Bilinski in v aneksijskem odseku razložil teorijo, da se mu ni treba ravnati po re-

solucijah, ki jih sklone zbornica. Kaj nam koristi takšna vlada? Bil je udarec, ki ga je pest finančnega ministra zadala parlamentu. Protislovje je in ostane, če se na eni strani od nas zahteva: Informirajte me, — na drugi strani pa soglasne sklepe zbornice v vprašanju, v katerem se je želelo informacij, meni nič tebi nič, vrže v kot. (Pritrjevanje.) Kdor to nasprotje razreši, mu obljubim, da bom glasoval za vsako resolucijo, ki jo sestavi.

Gospoda moja! Posamezni govorniki, zlasti zadnji gospod govornik, so rekli: Parlament se pokaži močnega, parlament čuvaj ugled itd., le tedaj nasproti Ogrski kaj dosežemo. To je res. Toda, če parlament ne sprejme vsaj one oblike, ki smo jo izbrali v prvi resoluciji, si sam izpodkoplje svoj ugled. Tudi mi smo sodelovali pri tem parlamentu, mi zaupamo avstrijskemu ljudstvu in vemo, da je edina nada za ozdravljenje Avstrije v splošni volivni pravici. Ta parlament pa za nas popolnoma izgubi svojo vrednost, če se v tem vprašanju sam sebi izneverji. (Pritrjevanje.) Ta parlament za nas izgubi vsak pomen, če večina zbornice nima poguma, da bi dvakrat rekla eno in isto. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

H koncu bi se obrnil le še do Poljakov, ki pa seveda ne poslušajo, kedar se gre za to stvar. Ne vem, zakaj in kako se je zgodilo, da hočejo Poljaki v tem vprašanju pokriti Bilinskega. Jaz tega ne razumem. Bilinski je s svojim obnašanjem v zbornici in v aneksijskem odseku vsak pravni naslov do političnega spoštovanja zapravil, ponavljam: do političnega spoštovanja. Zakaj? Dne 11. aprila je ta mož prav dobro znal, kako bo se vedel nasproti Burišanu, a nas je pustil v temi. On bi bil takrat naj vstal in rekel: Jaz te resolucije ne morem sprejeti, kajti moje stališče v tem vprašanju je drugačno. To bi bilo možko, to bi bilo pošteno. (Pritrjevanje.) Prepustim pa v presoji gospodi, kako se nazivlje tako postopanje, kakor je on postopal. Prepričan sem, da so se gospodje v kabinetu zanesli na njegovo dokazovanje, da so argumente, ki jih je podal, zlasti o deželnem zboru, o odložitvi itd., kakor že zna tako lepo govoriti, zares previsoko cenili. Jaz si stvar tako mislim, kajti sicer bi ne bilo mogoče, da bi vlada potem našla moči, da sama sebe desavura ter pozneje vso stvar, ki jo je sama dovolila in za pravo spoznala, prepreči.

Gospoda moja! Bilinski je po mojem mnenju prvi, glavni grešnik, ki ga imamo pred seboj. (Pritrjevanje.) Rad bi slišal od gospodov Poljakov kaj v njegovo obrambo (Pritrjevanje), rad bi slišal iz njih ust, kako morejo spraviti v sklad njegovo postopanje 11. marca in njegovo postopanje v odseku. Bilo je dupiranje zbornice, bila je sleparska igra, ki jo je igral z zbornico. Naj je Poljak! Tudi poljski ministri ne bodo našega ljudstva nikomur prodajali. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Gospodje Poljaki, zdaj se obračam na vas! Tu čitam, kako je Mickiewicz nalogu Poljakov označil. On pravi v svoji prelepi visoki pesni domovinske ljubezni in svobode: »Ksieg narodu polskiego i pielgozymstwa polskiego: I zapomniaty narody, iz od jednego pochodzą ojca. I rzekł anglik: Ojcem moim jest okret, a

matką moją para«; on pripoveduje, kako gredo druga ljudstva le za gmotnim dobičkom, o Poljaki pa pravi, da so poklicani za čuvanje svobode. V tej zbornici pa je varstvo svobode od strani Poljakov tako, da radi enega grešnika, ki pripada njihovu rodu, nimajo poguma reči: Ustanovitev oderuške banke je bila zmotna! (Odobravanje in ploskanje.)

Gospodje! 21. poglavje pravi dalje: »Slyszcie, iz mówią zydzi i cyganie, i ludzie z duszą żydowską i cygańską: tam ojczyzna, gdzie dobrze; a polak powiada narodom: tam ojczyzna gdzie źle.« Tam, kjer je slabo, je domovina. Da, tam, kjer je tako slabo, da smejo oderuhi z dovoljenjem obeh vlad izžemati ubogo ljudstvo, ki je tisoč let vstrajalo ondi, in ga tirati na beraško palico, — tam je bosenska domovina. Gospodje Poljaki, ali res nimate nič srca za to ubogo ljudstvo? (Burno odobravanje in ploskanje.)

In na koncu tega prekrasnega dela čitam: »A wy kupce i handlarze narodów, łaknacy złota i papieru dającego złoto, posyłaliście pieniądź na zgębienie wolności; a oto przyjdą dnie, iz będziecie lizać złoto nasze i żuć papier wasz, a nikt wam nie przysły chleba i wody.«

Želel bi, da bi se v jubilejnim letu mesianistiškega pesnika Siowackega pojavilo nekoliko tega duha tudi pri gospodih, ki tu sede. (Odobravanje in ploskanje.) Morda nam res — ne bojim se tega izreči — da kako pojasnilo o tem legitimacijski odsek. (Živahno odobravanje in ploskanje.) Svoboda hočem biti tudi vam nasproti, gospodje, in svobodno bo tudi moje glasovanje. Jaz spoštujem in ljubim poljsko ljudstvo, njegovo zgodovino in književnost. Po svojih močeh sem pospeševal v našem narodu spoštovanje do njega in v naših mladeničih sem vžgal navdušenje za njegovo književnost, tako da sedaj obstoji kontakt in hodijo naši dijaki v Krakov študirat. Zato imam tudi pravico reči, da gospodje, ki zavzemajo v aneksijskem vprašanju tako stališče, nimajo pravice, da bi se imenovali sinove ljudstva Mickiewicza in Siowackega! (Živahno odobravanje in ploskanje.) Zgodila se je sramota, da so poljski listi razglašali, da je govor poslanca Glabinskega v odseku našel splošno priznanje. Temu ni tako. Ta govor me je radi njegove hladnosti ogorčil. Ta govor so narekovali meni nerazumljivi razlogi. Tako stoji stvar.

Morda dovede današnji trenotek k ločitvi. To je mogoče. Za nas stoji vse na kocki. Mi nimamo ničesar izgubiti, ponavljam še enkrat, ničesar izgubiti! Mi od te vlade tudi nimamo ničesar pričakovati.

Stališče, ki ga nam narekuje naša dolžnost, je tako, kakor smo ga zmerno in premišljeno izrazili, da ga more vsakdo zavzeti. Ne govorite o postranskih namenih, ne govorite o morebitnih posledicah, ki bi moge priti. Zvesti si moramo ostati. V tem važnem trenutku moramo pokazati, da imamo resnično voljo, ljudstvo Bosne in Hercegovine braniti in varovati! Ako to storimo, smo rešili položaj. Ako sedi tamle to ministrstvo ali pa kako drugo, je za to vprašanje pravzaprav čisto vseeno. Mi hočemo v tem vprašanju le eno, da ministrstvo izreče, kar je, kakor sem že preje poudarjal, menda izreklo za kulisami: To, kar se je

storilo, je bilo zgrešeno, storiti hočemo, kar zahtevate, in preprečiti delovanje kmečke banke! (Burno odobravanje in ploskanje. — Govorniku čestitajo.)

Poljski glas o dr. Krekovem govoru.

Vsepoljsko prokletstvo.

Krakov, 6. junija.

O govoru dr. Kreka v parlamentu, dne 4. junija, v katerem je naš poslanec ostro izprašal laži-slovansko vest Vsepoljakov, piše organ Stapinskega »Gazeta Powszechna« takole:

»Cimbolj se bliža trenotek glasovanja, temvečja postaja razdraženost. Generalni govornik, slovenski poslanec Krek govornik po božji milosti, vladajoč z razbijajočim akcentom kontrasta, z ognjenimi biči bije »Poljsko Kolo« zaradi njegove zveze z Nemci in indiferentnosti napram usodi bosenskih kmetov. Pretresujoče vpliva zlasti moment, ko govornik vzame v roke Mickiewiczevo knjigo »Ksęgi narodu polskiego« in čita:

»Slišite, kako govorijo judje in cigani in ljudje z dušo judovsko in cigansko: tam je domovina, kjer je dobro; a Poljak pravi narodom: tam je domovina, kjer je slabo; kajti, kjer koli se v Evropi zatira svoboda in se zanjo bije boj, tam je boj za domovino in v tem boju se morajo vsi bojevati.«

A »Poljsko Kolo« poslušajte te besede, ki grome kakor kletev, in ne pordeči sramote, ampak po posredovanju Glabinskih, Buzkov, Battagliov, išče sporazumljenja, išče sveta, kako vztrajati še dalje pri ministru Schreinerju in Wolfu.

Govor dr. Kreka, napravljen proti Poljakom, je napravil, kakor nam poročajo z Dunaja, na poljske poslance mučen vtis. Bil je to silen govor, oglašen z žgočim ognjem, ki je osvetljeval politično šarlatanstvo z vso brezobzirnostjo. Dr. Krek je pozival poljske poslance, naj javno nastopijo v obrambo poljskega ministra Bilinskega! Nato citira »Gazeta« znameniti stavek iz govora, da oni Poljaki, ki so zavzeli nasprotno stališče v vprašanju bosanske banke, sovražne kmetom, nimajo pravice imenovati se sinove naroda Mickiewicza in Siowackega.

»Besede grenke resnice«, piše »Gazeta«, ki jih je izgovoril Slovenec v polni zbornici, so delovale kakor grom z jasno ga neba. Kakor pišejo dunajski časopisi, so Stapinskemu stopile solze v oči. Da pa »Vsepoljaki« in njihovi zavezniki z Löwensteinom na čelu, niso niti zardeli, o tem pisati, bi bilo odveč.«

Dočim vsi listi ljudske in socialnodemokratske stranke živo komentirajo govor dr. Kreka, je vsepoljsko »Słowo Polskie« itd. in konservativno časopisje z molkom požrlo grenko medicino dr. Kreka. To je zelo karakteristično za vsemočno Vsepoljake. Glabinski in njegovi tovariši so pač zastopniki tistih Poljakov, ki se še danes nočejo zavedati svoje slabosti in nočejo videti žalostnega položaja lastnega naroda, ampak se še danes mogočno trkajo na prsi, češ, mi smo Poljaki, kaj nam mar usoda Slovencev, Hrvatov in Srbov! In glejte! Ti gospodje so zastopniki tistih političnih slepcev med Po-

nega delovanja so bili nenavadni. Prve knjige, ki jih je izdal, so bile naenkrat razprodane. Založnik je bil zadovoljen, in honorar za vsako knjigo večji. Izdajatelj so se čudili, da se po knjigarnah tako hitro razprodajajo Emilova dela in to brez vsake posebne reklame. »To naredi pisateljski talent«, dejala je večkrat Emilova soproga, ko se je o tem razgovarjala z njegovimi starši.

Emil si je najbrže tudi kaj takega mislil, ker se je ob takih prilikah zelo zadovoljno smejal.

Nekaj pa je bilo pri tem vendarle nenavadnega. Emilova dela so se prodajala s čudovito naglostjo, vendar listi niso o njih prinašali nobenih kritik. Nobene hvalje, nobene graje, kakor da bi jih literarni sod preziral.

»To so nizkotne spletke proti meni«, dejal je Emil večkrat v domačem krogu, »to je prav navadna zavist mojih slovstvenih tovarišev, katerih dela kljub najživahnejši reklam, kupoma nerazprodana obleže pri založnikih.«

Tako je šlo nekaj let in Emil je rasel v imenu in sam na tihem že sanjal, da ni daleč čas, ko ga bodo jeli veljaki besede in peresa kmalu vpoštevati kakor kandidata za akademijo nesmrtnikov.

Toda nesreča je opoteča, pravijo ljudje. Tisto leto je bilo, ko je umrla gospodična Milena Tonejčeva. Emil je izdal novo delo, po njegovem mnenju najboljša kar jih je do sedaj napisal. Toda čudno: Ta knjiga ni šla, tako kakor prejšnje. Ta je založniku obležala. Nobenega povpraševanja ni bilo po njej. Ako sta se založnik in pisatelj srečala, čudeč sta se povpraševala, kaj bi moralo biti temu vzrok.

»Ni prava sezona sedaj za prodaje knjig«, dejal je pisatelj.

»Da, da, politika sedaj zahteva vse duhove zase«, odgovarjal je založnik. Toda mrtva sezona je minula, valovi burnega javnega življenja so se pomirili, toda Emilovo zadnje delo je še vedno pri založniku spalo spanje pravičnega, nepovpraševanega, nerazprodanega. To je bila za pisatelja in založnika nerazrešljiva uganka.

* * *

Emil je vstopil po dolgi vožnji v hišo pokojne Milene, sedaj v svojo hišo kot glavni dedič po umrli gospodični. Dolgo časa je že minulo, odkar ni več prestopil praga te hiše. Pečati, s katerimi je zavarovalo sodišče po smrti lastnice razna vrata, so bili odstranjeni in prosto je stopal novi posestnik po raznih sobanah in občudoval razne dragocenosti. Šel je tudi pod streho, kamor je pot držala skozi železna vrata, od katerih je imela, kakor mu je pravila hišina pokojnice, samo gospodična ključke in jih ni nikoli komu drugemu zaupala. Ko vstopi Emil, vidi pred seboj veliko prostrano sobano, okrog ob zidu so bile postavljene popolno enake štelaze, ravno tako sta stali hrbte si kazajoča dve vrsti po sredi sobane. In v teh štelazih je ležal zaboj pri zaboji, nekateri odprti, drugi večinoma neodprti. Hlastno se ozre Emil v tak odprt zaboj, in zagleda knjigo, ki so v njej izšli njegovi spisi, pogleda prvi, drugi, tretji, deseti zaboj: samo njegove knjige, samo njegova dela. — Tukaj so torej ležale neporezane, nebrane, nepoznane, pokopane njegove knjige, ki so naenkrat izginile iz knjigarn.

»Torej se niso prodajale, ampak ona

je vse pokupila!« vzdihnil je Emil in zdelo se mu je, da se je pred njim odprl grob in da je vanj zakopal ves svoj pisateljski ponos.

Vse je sedaj razumel, predobro razumel! Slava njegova je bila prisiljena, njegovo ime poznano, toda ne po njegovih delih ampak vsled njenega posredovanja.

Sedaj mu je bilo jasno, zakaj nikdo ne kupi zadnjega njegovega romana, ker je bila Milena že bolna in je med tem umrla, torej ga ni mogla več kupiti.

Silni gnev se je polastil duše Emilove. Nobenega priznanja, nobenega čuta hvalečnosti ni imel za to izredno zvestobo ženske, ki ga je rada imela in to tudi v dejanju pokazala.

Gledal je to nekropolo svojih literarnih del. Ves natis, vsak ponatis vseh njegovih del je ležal tukaj. Bil je popolnoma poražen, kot književnik uničen. Samo ena misel je Emila sedaj obvladala, kako da bi uničil in požgal vse te skladnice svojih knjig in sicer tako tajno, da o tem nihče ne zve.

Očital je pokoinici sam pri sebi:

»Zakaj ni uničila že sama knjig, sproti kakor jih je kupovala! Vsaj je vendar morala vedeti, da jih kedaj opazijo drugi ljudje, ali da jih vidim jaz sam« . . .

In tolažil je sam sebe premišljujoč:

»Če bi jih ona ne bila pokupila tako naenkrat, gotovo bi se bila moja dela prodajala . . . Veliko krivico mi je storila s to svojo neumno idejo.«

Nikoli pa Emil ni mogel sam pri sebi dognati, ali je Milena s tem hotela njemu pokazati svojo zvestobo ali svojo maščevalnost.

Boltatu Pepe.

Nubedn na more reči, de naš leberalci nisa navihan, kedr se jm je treba vzmazat. — Le puglejma iblanškega gespuda žepana in pa

tist kontroht iz Nemcem, ke je On prd-pisu najnga soj ime, pa uma prec vidl, de je res tuku. Tud gespud dohtar Taučar ja zna useli še precej dobr: vn zviti, sam de je pr tak reč mal bl narodn, kokr gespud žepan. Resnica je in tu ta nar bl čista resnica, de leberalci pr usak prloznast in neprloznast trahtaja klerekalce na kaš-na viža ukul prnest in če b se pr tem na bal, da ja uja pu prsteh dubil, b šli kar iz kanonem na klerekalce.

Pr usi te soj navihanast sa pa še use glih desetkrat bl naumn, kokr sa Mladaturki.

Zdej ene dni sm skor: usi listi ugibaja, kaj se u zgudi na Turškem iz sultanam, ke sa ga pusl u penzjon. A ga uja Mladaturki ukul prnesl, kokr je navada na Turškm, če enga v roka dabeja, ke jm h ksihte na stuji, a ga uja pusl kar brez usake pusebne štrafenge in de sa vesel, de jm na pride več pred uči in sa ga zatu pu-

ljaki, ki večno sanjajo o bajonetih in o pohodu Poljakov na Moskvo, noč in dan spreminjajo karto Evrope, a nočejo videti lastne mizerije. Ti ljudje pravzaprav ne žive danes, ampak še v času samostojnega kraljestva, ne računajo s svojim resničnim položajem in zgodovinskimi fakti, ampak delajo in mislijo tako, kakor bi še zmeraj gospodoval Jagello ali Kazimir Veliki na Vavelu. Primerjajo se še danes le z narodi, ki imajo samostojno državo, z »vitezki« Mažari, s Francozi, Angleži. Taki narodi, kakor Slovenci, Slovaki ali Srbi, tlačeni od vekomaj brez »lastne kulture«, smo zanje »quantité négligeable«.

Vsepoljska stranka v »Kolu« zastopa one ljudi, ki so 3. maja slovesno sprejeli mažarske slovakožrce v Lvovu, peli himne in dvigali toaste na čast njihovem »vitezstvu« in njihovim »načelom svobode«! »Slowo Polskie«, organ Vsepoljakov, je bilo prenapolnjeno slavošpevom na Mažare! Da, peljali so jih celo pred spomenik Mickiewicza, kjer je znani Nag y v pateričnem govoru klical, da velja za Poljake in Mažare enako načelo: »Prisegamo, prisegamo, da ne bomo več sužnji!« — Večje ironije si ni mogoče misliti, kakor te besede slovakožrskega poslanca, izgovorjene pod spomenikom Mickiewicza! Poljaki se niso spomnili takrat ne na Slovače, ne na ogrske Rusine, ne na lastnih 100 tisoč rojakov, ki v Tatrah dele enako usodo s Slovaki! Ko se je na potu v Moskvo mudil Radič v Krakovem, je v vsepoljskem akademskem društvu »Zjednoczenie« predaval o slovanskem vprašanju. Svetoval je pri tej priliki Poljakom, naj si izbijejo za sedaj svojo drž. idejo iz glave, pogledajo malo okrog sebe, probujajo ljudstvo k zavesti, ga gospodarsko in izobraževalno organizirajo, in z silo idej tudi skušajo vplivati na Rusijo. Za ta pametni nasvet pa ga je nadebudna vsepoljska mladina skoro raztrgala na kose! Govori jim pa o pohodu Poljakov na Ruse — pa ti bodo pleskali! ...

Svoj čas je dr. Lenard razvijal v imenovanem akademskem društvu podobno kakor pozneje Stepan Radič. Ko je akademik svetoval, naj jenjajo sanjati o bajonetih in se oborožujejo edino z mogočno in vsestransko izobraževalno in gospodarsko organizacijo, kakor Slovenci, so mu sicer pritrjevali, vendar delali obraze, kakor bi hoteli reči, za vas Slovence je tako delo morda koristno in edina pot do samostojnosti, toda mi Poljaki, ki imamo slavno zgodovino za seboj, ki imamo šlahoto in visoko lastno kulturo, ne moremo operirati s tako ponižnimi sredstvi, ne moremo niti trenutek pozabiti, da smo mi »državen in plemiški narod«, vi pa narod priprosti kmetov! Zato moramo pred vsem zasledovati vsakokratni položaj v evropskem koncertu, in z jasnim pogledom presojudati splošni svetovni politični položaj, če se v danem momentu ne razvije morda taka politična kombinacija, ki bi nam omogočila otrestiti se ruskega in pruskega jarma obenem! Ako si predstavite na ta način politično obzorje Poljakov, potem vam bo pač lahko pojmili, da tem Poljakom ne more biti dosti mar, kaj se zgodi s tistim milijonom Slovencev ali z dvema milijonoma »Bošnjakov«. Na ta način vam bo jasno, kako je mogoče, da se bratijo Poljaki z Mažari, in Poljaki pri tem ne najdejo niti besedice protesta proti zatiranju Slovkov in Hrvatov! Potem boste tudi razumeli besede, ki mi jih je nedavno povedal tipičen reprezentant teh ultrašovinistov: »Mi Poljaki moramo računati in simpatizirati z Mažari, ker so oni državni narod, ker nam je državna samostojnost prvo načelo! Zato tudi ne moremo Mažarov napadati, če zatirajo Slovače in Hrvate, kajti konsekvencnost državne ideje zahteva, da poginejo mali

narodi, ki v morju gospodujočega naroda, na korist državne in teritorialne samostojnosti. Ne moremo tudi zabraniti, ako utočete Vi Slovenci v laškem in nemškem morju, kajti to so neizprosni postulat višje kulture!«

• Ta načela so kvintesenca vsepoljske stranke, združene z drugimi v »Poljskem kolu«. Imenuje se narodna in demokratična, ni pa ne eno, ne drugo. Njena narodnost je vsepoljski šovinizem, njen demokrazem pa smo v parlamentu imeli nešteto krat priliko občudovati. Če pomeni slepo egoistiško-oportunistično glasovanje za vlado demokrazem, potem že, drugače pa ne. Sicer pa šteje vsepoljska stranka v »Poljskem kolu« le dobro tretjino poslancev, veliko njenih mandatov pa je pridobljenih z zloglasno gališko volivno metodo. Ta stranka je dozdaj komandirala celo »Kolo«. Vsepoljska stranka je korumpirala vse uradništvo. Bilinskega zato tako trdo drži, ker, če ne bi šla z vladno večino, so njeni mandati v nevarnosti. Saj se Vsepoljaki nobene stvari bolj ne boje kakor verifikacijske razprave v zbornici.

Besede dr. Kreka so bile popolnoma upravičene. Prav je imel, ko je rekel: »Mi stavimo vse na eno karto«. Mogoče je danes dan, ko se ločimo popolnoma od Poljakov. Ti ljudje res nimajo pravice imenovati se sinove Mickiewicza in Slowackega. S takimi ljudmi nimajo ne Slovenci, ne Slovani nič skupnega. To niso ne Slovani, da, celo ne Poljaki, ampak vladni podrepaniki. Hvala Bogu, da večina poljskega naroda misli in sodi drugače kot gospodje Vsepoljaki! Narodno zavednost in čustvo slovanske solidarnosti raste med Poljaki od dne do dne. In zato smemo trdno upati, da ne pride do take ločitve med Poljaki in Slovani nikdar! Nasprotno! Pojavlja se čim več simptomov v poljskem časopisu in v politiki, v mnenju javnosti, ki pričajo, da Poljaki postajajo Slovani in čas solidarnega nastopa vseh Slovanov v parlamentu ni tako daleč, kot si mislimo! Vsepoljski mogotci — to so velikani z ilovnatimi nogami! Gotovo pride dan, ko se bodo sesule noge in se velikani zvrnili v propad.

Novi viharji.

Maroko, Turčija, Perzija — zadnji ostanki nekdanjega izlamskega prvenstva na jugu in zahodu — propadajo. Ta propad ni združen samo z notranjimi, temveč tudi z zunanji krizami. Maroško vprašanje je menda, hvala Bogu, položeno ad acta. Pred par dnevi je haško mirovno razsodišče razglasilo formulo, ki pomeni popoln sporazum med Francijo in Nemčijo. Francija si osvoji Maroko politično — seveda »varujočo suverenost Njegovega Velikanstva sultana Muley Hafida« — Nemčija pa ima svobodne roke v trgovstvu.

Kreta.

Kaj pa Turčija? Ne glede na to, da nihče ne more niti približno slutiti, kako se bo razvila vojaška diktatura, ki gotovo ne bo ostala brez usodne reakcije, proti evropskemu miru zopet nevarnost zaradi Krete. Dejansko vladajo na Kreti vesele protektorice in čeprav je večina mednarodnih čet odšla, je angleško brodogradništvo prav blizu, da lahko prepreči vsako iznenadenje. Formalno pravega vladarja, Grka Zaimisa, guvernerja, menda ni več na Kreti — pravijo, da vlada nek narodni zbor, ki je proglasil unijo z Grčijo, ki pa nič ne velja. Mladoturška vlada dobro ve, da Grčija namerava aneksijo Krete siloma izvesti; zato premišljuje, kako bi to preprečila. Najrajše bi izkrcala na Kreti vojaštvo. To bi seveda povzročilo velika

klanja in slavnj evropski koncert bi zopet začel delovati. Ampak ta koncert je močno razglašen, kakor vemo; disharmonije so prav velike. In zato nima Evropa nobenega povoda veseliti se »kreškega vprašanja« ...

Perzija.

Zdaj pa pride še Perzija na vrsto. Znano je, da je rajni šah, Muzafer-Eddin, ondi proti koncu svojega življenja proglasil ustavo. Kako je do tega prišlo, sam Bog vedi — kajti čisto neumljivo je, čemu Perziji ustavo rabijo. Perzija prav tako propada, kakor Maroko in Turčija. Te dežele se dajo vladati samo z nekakim »prosvetljenim absolutizmom«, kakor nam je iz zgodovine znan iz časov slavnega kalifa Harun al Rašida. Zdaj pa so izlamske države že dolgo v stanju počasnega razkroja in stalnih notranjih revolucij. Morebiti so hoteli te pojave z ustavo ustaviti. Naj bo kakor hoče, naslednik Mohamed Ali, sedanji šah, je na ustavo slovesno prisegel kakor svojčas tudi Abdul-Hamid. Kmalu nato pa je s svojimi vojski zasedel parlament in nameril vanj tope. Poslanke je deloma poslal domov, deloma pa jih dal obglaviti. Toda Rusija in Anglija, ki sta glede na Perzijo sklenili pogodbo, sta šaha prisilile, da je zopet vpostavljal konstitucijo. To je storil s posebnim manifestom novembra leta 1908. Izmisli si je pa mož prav posebne vrste komedijo. Dal je sklicati zbor modrih mož, od katerih je večino podkupil. Veliki vezir je temu zboru naznanil, da hoče šah izdelati vzorno konstitucijo. Tu se pa večina vzdigne in proti temu protestira, češ, ustava je sramota za izlam. Šah je nato izdal edikt, da duhovništvo ustave ne odobruje in da je zato ne more vpostaviti. V Teheranu je sicer vladal mir, pristaši ustave pa so se podali v

Tebris.

ki je postal središče ustavne revolucije. Šah je zbral nekaj vojakov in velel Tebris oblegati. Oblegali so ga do maja meseca leta 1909, zavzeti pa ga niso mogli. Šahovi vojaki so namreč prav čudno pisana vojska — brez denarja in municije. Vendar pa se vstašem ni dobro godilo, ker je šahova armada zaprla vsa pota in je vsled tega v Tebrisu pretila lakota. Tu pa se oglasi Rusija. Poslala je pred Tebris vojaštvo, šahovi vojaki so morali oditi, kazaki pa so se nastanili v mestu ter rešili Evropece. Zdaj popravljajo ceste, ki vodijo v Rusijo. Dasi so prikorakali samo »v varstvo tujcev«, ne bodo zlepa odšli — kajti nered je velik in preden se vpostavi red, bo še minil marsikateri mesec ...

Kaj pa Nemčija?

Okupacija Perzije po Rusiji in Angliji je evropska diplomacija prezrla — zaprla je obe očesi ... Ko se je pa kolikor toliko rešilo balkansko vprašanje, je postala pozorna Nemčija. Nemčija ima v Perziji od nekdanjega zelo velike finančne interese. In zato se najbrž ne motijo tisti, ki domnevajo, da se bo pri

sestanku med Viljemom II. in carjem.

ki se vrši 17. t. m., pogovor pletel tudi okoli perzijskih zadev. Stvar je namreč ta: Rusija in Anglija sta se glede na Perzijo sicer res natančno domenili, kako in kaj. Vendar pa diplomatske zveze niso nikoli zanesljive. Zlasti prijateljstvo med dvema takima rivaloma, kakor sta Anglija in Rusija, ne more bogve kako dolgo trajati. Zdi se, da že sedaj glede Perzije med obema državama ne vlada popolno soglasje. Na vsak način se hoče Rusija nasproti vsaki eventualnosti zavarovati in si zagotoviti podporo Nemčije, ako bi prišlo kdaj do konflikta z Anglijo. Tako je

pač v svetovni politiki — danes si mi prijatelj, jutri najljubši sovražnik. In goznilna sila vsega je sebičnost.

Tedenski pregled.

V državnem zboru se je bil velik boj za Bosno in Hercegovino. Ti dve deželi sta po aneksiji postali naši. Pa stegnili se je po njih mažarska in judovska pest, da bi deželi usuznjila in nam ukradla. Skupni finančni minister Burian, ki je Mažar, je dal ogrski agrarni banki, ki so jo ustanovili v Bosni, posebne predprave, po katerih dobi moč, da odkupi bosanske kmete od turških magnatov. Ta banka je pa narejena tako, da bi nosila mažarskim ljudem odušne obresti, nazadnje pa poglala tudi bosanskega kmeta iz zemlje. Proti temu so se uprli naši poslanci in gnali boj proti avstrijski vladi do skrajnosti. Borili so se za pravice jugoslovanskega naroda proti nepoštenosti in oderuštvi. Dr. Šusteršič je vložil nujni predlog v korist bosanskega kmeta, ki je bil soglasno sprejet. Pri glavnem glasovanju pa so tri resolucije dr. Šusteršiča propadle z 237 proti 241 glasovom. Vlada je zmagała z večino 4 glasov. Proti resolucijam so glasovali Nemci, bukovinski Rusini, Rumuni, Italijani in Poljaki razen Poljske Ljudske Stranke, ki šteje 19 poslancev. Za resolucijo so glasovali: Slovanska Jednota, gališki Rusini, socijalni demokratje in nekaj demokratov. Za vlado je glasovalo tudi pet ministrov poslancev. Jugoslovani so zmagaali moralčno. Zgodovinsko ostane, da so Slovenci bili takrat, ko se je šlo za osvoboditev bosanskega kmeta, na braniku, in da so se voditelji Slovencev bili kot levi s tistimi, ki nameravajo Bosno vreči v žrelo židovsko-mažarskih izsesevalcev. Odločen nastop naših poslancev je že rodil sad. Bienerth je nujno naročil vsem ministrom, naj obračajo posebno pozornost na bosanske in hercegovske zadeve. Ukazal je, da mora državni pravni departement ministrskega predsednika z večjo pozornostjo slediti vsem zadevam Bosne in Hercegovine.

Razna glasovanja v državnem zboru so pokazala, da sedanja vlada nima več zanesljive večine.

S. L. S. je imela v nedeljo dobro obiskan shod, na katerem je dr. Lampe razvil sliko naših strankarskih razmer. Opisal je junaško borbo naših državnih poslancev proti mažarskemu oderuštvi v Bosni. Sprejeta je bila zaupnica poslanecem. Potem je razlagal liberalno-nemško zvezo in liberalno neznačajnost in v zgodbah pokazal pulhlost in frazerstvo Hribarjeve politike. V velikanskih potezah je narisal delo S. L. S. in z nepobitnimi dokazi pokazal, da je danes samo S. L. S. prava zastopnica našega ljudstva in slovanska stranka v pravem pomenu. Veliki govor je naredil globok vtis; zlasti oni del, ki se je pečal s Hribarjem, je bil upravičeno uničevalen.

Klavern shodek pa je imel Ribnikar s svojo narodno delavsko organizacijo. Socialni demokratje, 30 po številu, so vladali na shodu. Istotako klavern shod je imel dr. Oražen v Železnikih.

Gorenjski liberalci so hoteli nov temelj za liberalno stranko postaviti s tem, da zvežejo gorenjske podružnice kmetijske družbe in to novo zvezo postavijo pod liberalno komando. Naredili so v Kranju shod, ki se jim je pa ponesrečil.

Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo kranjskih Nemcev zoper samoslovenske napise. S tem je rešena afera z napisi, ki ostanejo samoslovenski.

Postavo v varstvo planin in povzdigo planinarstva, katero je sklenil kranjski deželni zbor, je cesar sankcioniral.

»Kmečka zveza« se je ustanovila 6. t. m. za krški okraj.

Živinorejska združba se je osnovala v nedeljo v Borovnici.

V Škofji Loki so blagoslovili novo zastavo mladeniške Marijine družbe, katere člani so po večini »Orli«.

»Orel« se je ustanovil v Sv. Križu pri Kostanjevici.

Ogenj je pokončal v Dol. Prekopi pri Kostanjevici sedmerim gospodarjem vse. V Kostanjevici pa enemu gospodarsko poslopje.

Glasbeno društvo »Ljubljana« je priredilo veliko veselico v korist nove stavbe porušene »Aljažvega doma«.

Godovi prihodnjega tedna.

13. junija, nedelja: Druga pobinkaj Anton Pad.

14. junija, ponedeljek: Bazilij, Elizej.

15. junija, torek: Vid, Modest in Krescencija muč.

16. junija, sredo: Franc Reg., Beno, Jošt.

17. junija, četrtek: Adolf škof, Lavra.

18. junija, petek: Srce Jezusovo, Feliks in Fortunat.

19. junija, sobota: Julijana Falkoner, Gervazij in Protazij.

Naročajte „Slovenca“!

slal u pregnanstu, kokr prauja ta nobei — pu našm prauja tu »pu šub«.

No, Mladaturki sa brihtn, če prou prauja, de sa Turki divjaki in s misja: če mi tlela našga sultana ukul prnesema, kokr prou za prou ta mož zasluž, dubema use evropske velesile na glava in napeglale b nas tku, de b nam stu let pu ušesih zvunil. Turki pa nimaja rad zvunej-na, ta nar mn pa u ušesih, zatu sa pa ta reč tku uštimal, de u sultan preh kokr b s edn mislu, pr Allahe u naroči spau. Mladaturki uja pa le pr ciem tem špase tku nadoužen, ket Lahu koš, ke je deset let kuntrabant nosu in europske velesile se uja pud nusam ubrisaie in mogle moučat, če u prou sultan hin.

In kuku sa Mladaturki ta reč vn speal?

Ke ne, ena sitna ženska clu preh enga ukul prnese, pa če je še tak kurenak, kokr ta nar hujš pulfr. In Mladaturki sa iz tem rajtal: Kaj s uma mi u sultanam ruke pacakal in pol se pa še pustl našeskat? Ene par prou sitneh žensk mu ubesma na urat, de ga uja nuč in dan sekirale, pa ga pušlma preč in na u douh, pa u hin. Al se u sam fentu, al u pa ud jeze in grimajna ukul pršou. In ud useh petstu sultanuveh žen sa udbrai anajst ta nar bi sitneh in sa ih iz nim pusl u pregnanstvu. Te ženske

ga uja tulk časa murile in matrale, de u mogu sam nad saba scagat. Sej puznama sitne ženske, zatu tud mislma, de se Mladaturki iz soja rajtenga na uja mutil.

Kokr se vid iz tega, sa Mladaturki imeniten pulitkari, al tu pa lohka rečem: če b Mladaturki puznal našge gspuda dohtar Žerjava, b pa ta nar bl gvišn pustl sultanuve ženske prgmah in b naprusil tega gspuda, de b se pudau iz sultanam u pregnanstu in na ta viža b še preh dusegl, kar mislja in sultana u krtava dežela spravl. Res je, de je hedu ena sitna ženska puslušt in prenašt nene sitnast; al kdur je glišu unkat u Železnakah, kuku zna gspud dohtar Žerjavu sitnast stresat in ldi murit, ta u reku, de je ta nar bi sitna ženska še angel preke temu gspude. Če b še en dan tu trpel, pa b bli usi puslušauci hin. Zatu pa leberalci na prštinaavaja soje shode večkat u enmo kraj, ampak usak bart ke drge, de se tku puslušauci lohka spet mal pucaitaja med tem časam, predn prideja spet na vrsta, de ih prideja murit leberaln prvaki.

Ta mureine je za naša plat dobr in kuristen, ke na ta viža se uja leberalci lepu sami sebe pučas ukul prnesl in ustal uja med nam ževi in zdrau sam še modrlje. Le naprej, gspud dohtar Žerjavu, le naprej tku, mi sma vam zatu hvaležn.

Kedr u leberaln strank družbiža zmankal u kas, de na u mogla unkoštngne plačvat za rajža, se pa pr men aglaste, vam um pa jest vožna plaču in še za kašn litr dau pu vrh, če ute soja reč dobr upraul.

Zdej pa puglejma še iblanska pulcija, kuku nam gre ta na roka. Kedr leberalci naprauja kašna veselica, tu use mrguli pulcaju na ukul, kar je dukaz, de sa leberalci velik grešni in de im iblanska pulcija prou nč na zaupa. U nedela je mela pa »Iblana« veselica u »Unione« na vrte u kurist Aljažuga duma, je pa puslala pulcija sam ene par mož ognagascu, de sa merkal, če b se na vrte glih pesek uneu, ke je iz nim vrt pusut. No, pa ni blu nč hudga iz peskam: žeja je pa le precej name prtiskala, tku, de je sam mejčken mankal, de m ni blu treba prost ognagase, de b m ja pugašl; ke pa jest tega nism sturu in sm pustu raj, de sa se začel kraherli burit iz žeja in za nazadne, ke se ih je že precej skp nabrai, ud srečn premagal in pugašl, pa ognagasci pud milem Bugam nisa mel prou nč za upraut. Iz tega se vid, de naše veselice čist dobr izhajaja brez pulcaju in tudi brez ognagascu.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Iz proračunskega odseka.

Poslanec Gostinčar

je v proračunskem odseku izvajal sledeče:

Oglasil sem se k besedi, da pojasnim nekatere stvari, ki jih je omenjal ekselencia naučni minister glede predloga dr. Žitnika, da se črta postavka za tretjega deželnega šolskega nadzornika na Kranjskem. Mi načelno ne ugovarjamo, ako se nastavijo tudi nemški šolski nadzorniki, kjer je to potreba. Na Kranjskem sta prejšnja nadzornika delovala tudi v zadovoljstvo Nemcev, torej ni bil potreben še poseben nemški nadzornik, ki je bil nastavljen brez vednosti deželnega šolskega sveta po inicijativi nemškega »volksrata« in nemškega ministra-krajana dr. Schreinerja, ki se vrtka v prav vse dežele, kjer nima pravzaprav nobenega delokroga. Z ozirom na način imenovanja tega nadzornika je popolno opravičen predlog dr. Žitnika in prosim visoki odsek, da ga sprejme.

Na Štajerskem in Koroškem nasproti Slovincem vlada ni tako radodarna. V proračun je postavljena remuneracija za okrajnega šolskega nadzornika, ki se ga misli nastaviti za nemške šole na Spodnjem Štajerskem. Ker bi pa ta nadzornik opravljal posle »schulvereina«, predlaga, da se ta postavka črta. Obenem predlaga, da se za Koroško nastavi za slovenski del dežele slovenski deželni šolski nadzornik.

Večina je seveda danes odklonila vse te predloge.

Ostali del proračuna.

Proračunski odsek je rešil ves državni proračun. Živahnejša razprava je bila o dispozicijskem zakladu. Ministrski predsednik baron Bienenrth je zopet ponavljal znane fraze o vladni nepristranosti in naklonjenosti nasproti vsem narodom. Takih obljub gre tisoč na gram. Dispozicijski zaklad je bil dovoljen s 25 glasovi proti 20.

Pri poglavju »ministrski svet« je poslanec dr. Conci predlagal dve resoluciji. Prva, naj se odpravijo vsi ministri-krajani, je bila odklonjena s 24 glasovi proti 10. Tudi češki poslanci niso glasovali za to resolucijo. Druga resolucija, naj se zakonito določi delokrog ministrom-krajanom, je obveljala brez ugovora.

Drugi teden vtegne državni proračun priti v zbornici na dnevni red.

Ne v Ameriko!

Glasilo »Rafaelove družbe« v Ameriki, »Ave Marija«, piše: Rojakom v domovino! Odsek za sporočevanje pri družbi sv. Rafaela je zasledoval sedanje delavske razmere po Združenih državah. Na podlagi tega raziskovanja resno kliče rojakom v domovino: **Nikar ne v Ameriko, zlasti sedaj ne!** V mnogih državah so žalostne razmere. Stotisoči so brez dela in brez zaslužka. Zlasti po mestih je velika beda in reva. Tu so se namnožile množice delavskega ljudstva, ki so dobile dela in kruha po tovarnah. Sedaj tovarne ali stoje, ali le malo delajo. V nekaterih krajih se že še dobi delo, ako ima kdo dobrega prijatelja, da ga kam spravi. Splošno so pa naše razmere jako neugodne, in kdor misli iskat tu dela po mestih, po tovarnah, naj nikar ne hoči sem!

Edini zaželeni izselenci sedaj so poljedelci. Nezmerne planjave na zapadu in jugu so še neobdelane. Ako kdo more prinesiti seboj toliko, da si bo kupil kosček sveta, ga obdelal in spremenil v rodovitno polje, le pride naj. Toda najbrže bo treba preje gozd posekati, morda močvirje posušiti, predno se bo moglo orati in sejati.

Popolnoma naj pa pade misel, da je Amerika zlata jama, kjer se lahko nakopije zlatih dolarjev in potem odide nazaj v domovino kot bogataš. Tu se delo težko dobi in se mora trdo delati za zaslužek. Lahko dobe delo siužkinje po velikih mestih in imajo tudi primerno dobro plačo. Vendar je pa po službah veliko trpljenje in veliko nevarnosti.

Zato: rojaki ne v Ameriko, zlasti sedaj ne!

Prosimo slovenske liste, naj pogosto svare ljudi, naj nikar ne hite v lastno nesrečo. Sem prihajajo veseli in s petjem. Zlate gradove imajo že naslikane za prihodnost. Toda oblaki se razprše — prvo veselje mine, žep se sprazni — kaj pa sedaj! Kje so zlati gradovi? Ni jih več, razpršili so se s temi oblaki vred. In re-veži spoznajo, kako so se varali.

Zatorej: nikar ne v Ameriko, zlasti sedaj ne!

Družba sv. Rafaela.

Znanost in umetnost.

* Dr. Josip Tominšek: Italija, nie slava in beda. Ljubljana 1909. 1 K 60 h. Knjiga nas vodi preko vse Italije, od Benetk in Verone do Sicilije in Kalabrije, in se pomudi v najslavnejših krajih in pri najslavnejših predmetih toliko, da do-

bimo o njih splošne, čustvene in umstvene pojme, ozrcaljene po vtiskih, ki jih je imel in prinesel kot lastno doživljanje s potovanj s seboj pisatelj knjige. Čim važnejši je predmet, tem več prostora mu je posvečenega: Rimu n. pr. blizu 50 strani. Vsa snov pa je razvrščena po sorodnih skupinah, ne po slučajni zaporednosti potovanja; zunanja oblika torej ni potopisna, vendar služi knjiga potniku in oporo in morebitno bodrilo pri vsaki priliki, ker dodejano kazalo omogočuje porabo vsakokrat aktualnih odstavkov. Dobi se v »Kato-liški Bukvarni«.

* »Večna molitev« z velikim tiskom je zdaj tudi v vezavi z zlato obrezo na razpolago, izvod po 3 K 90 h (v vezbi z rdečo obrezo 3 K). Knjigo z veseljem pozdravlja naše ljudstvo, ki tako rado moli in časti predvsem Jezusa v zakramentu ljubezni. Saj »Večna molitev« v novi obliki z velikimi črkami v različnem in krepkem tisku ustreza vsakomur, v prvi vrsti pač onim, kojim pešajo oči, pa sploh vsem, ker se molitvene ure na večer molijo pri luči in so cerkve zelo mračne. Nova knjiga varuje vid, zato bo vsak gotovo zelo rad po njej segel. Velike vrednosti je pa tudi trpljenje (pasijon) našega Gospoda Jezusa Kristusa po štirih evangelistih, kar dozda nima prav nobena slovenska molitvena knjiga. »Večna molitev« v novi obliki naj postane last vsake poštene krščanske slovenske hiše. **Naroči s v »Kato-liški Bukvarni« v Ljubljani.**

* Patristisches Lesebuch. Dr. Theod. Deimel, 1909. Učne knjige, ki bi seznanjale učence na gimnazijah s patrističko literaturo, v Avstriji še nimamo. Zato je pričujoča knjiga tembolj dragocena. Katetu na gimnaziji in realki bo služila kot pripomoček bodisi k apologetiki, bodisi k morali, dogmatiki in cerkveni zgodovini tako kakor nobena druga knjiga. Za njega samega, pa za učence, katerim bi se dalo marsikaj iz te patrističke čitanke prebrati. Kolik zaklad misli neprecenljive apologetične važnosti je v tej zbirki najlepših poglavij iz cerkvenih Očetov! Knjiga šteje 573 strani in prinaša odlomke iz vse patrističke literature, celo veličastne himne sirških Očetov, Cyrillo-na, Jakoba Saruškega, Izaaka antioškega. Silno bo na srednješolca vplivala literatura apostolske cerkve (1-40): Didaché, Banabovo pismo, Clemensova, Ignacijeva, Polikarpova dela in Hermov »Pastor«. Potem so prvi apologeti cerkve itd. Pred dotičnimi berivi je vedno biografija cerkvenega Očeta, njega dela in pomen po najnovejših kritičkih rezultatih. Pisatelj je profesor veronauka na realni gimnaziji v Stockerau-u na Nižnjem Avstrijskem in znan kot izborni pedagog. Tudi teologom bo to delo izvrstno služilo. — **Dobi se v »Kato-liški Bukvarni« v Ljubljani.** Cena 6 K 60 h.

Sheehanov roman »Glenanaar« v slovenskem prevodu. Sloveči irski pisatelj kanonik Avguštin Sheehan, ki je zaslovel po svojih globoko zasnovanih romanih »My new curate« (»Moj novi kaplan«), »Luke Delmege« in »Triumph of Failure«, je naslovil svoje najnovejše delo »Glenanaar« — »Dolina krvi«. — Iz tega romana ki se mu je najbolj posrečil, odsevajo vse Sheehanove pisateljske vrline, zato smo se odločili podati ga v krasnem slovenskem prevodu kot 8. zvezek »Leposlovne knjižnice« z naslovom »Dolina krvi«. Ta roman pomeni novo dobo za to potrebno podjetje, in bo izšel ta zvezek v nekaj večji obliki in krasnejši opremi nego poprejšnji zvezki »Leposlovne knjižnice«. Roman bo izšel v zalogi »Kato-liške Bukvarne« v Ljubljani; ko bo dotiskan, bomo o njem obširno spregovorili; gotovo pa bo našel med Slovenci mnogo prijateljev.

* Prvič med Indijanci. Josip Spillman S. I. Ljubljana 1909. Spillmannove povesti 17. zvezek. Izšel je nov zvezek splošno priljubljenih spisov mladinskega pisatelja Spillmanna. Gotovo ga bodo z veseljem pozdravili vsi, ki znajo ceniti vrline teh del, ki se odlikujejo po plemenitosti tendence, poljudnosti in poučnosti, zlasti za mladež. Treba je pozdraviti knjige, ki so v stanu izpodriniti fantazijo kva-reče povesti pisateljev, ki pišejo, ne da bi imeli pred očmi blagor mladine, ampak le špekulirajo na nevednost. Mladinski prijatelji, sežite po knjižicah Spillmannovih, ki jih v lepih prevodih izdaja »Kato-liška Bukvarna«, pri kateri se naročajo. Cena 17. zvezku 60 vin., trdo vez. 80 vin.

Novo! Biserice iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šašel, 1909. II. del. Kako željno so prijatelji narodnega slovstva pričakovali te knjige! I. zvezek »Biserice« je bil povsod z navdušenjem sprejet, drugi pa gotovo ne bo nič manj. Dvajset let živi pisatelj, g. Šašel, med belokranjskim narodom, pozna njegovo dušo, njegovo mišljenje, njegovo čustvo-vanje. Avtor ni nabiral samo kot znanstvenik, ki gre večkrat mimo najlepših stvari, kakor slepec, ampak kakor mož, ki ljudstvo ljubi in zato umeva — umeva njega najlepše zaklade. In zato so »Biserice« res biseri slovenskega narodnega slovstva. Kako je značaj belokranjske na-

rodne pesmi in pravilice mehak in miloben; duh tega narodnega blaga je bolj hrvaški nego slovenski, jezik pa se približuje vednobolj književni slovenščini, ki jo gojita cerkev in šola. Zato je delo gosp. Šašlja, ki je silno mnogo nabral narodnega blaga, ne le zanimivo, ampak folkloristično velike važnosti.

Drugi del se nekoliko od prvega razlikuje in sicer v tem, da so skoraj vse narodno blago zanj nabrali in zapisali Šašljovi župljani sami. Kakor prvemu zvezku je tudi drugemu dodejan obširen slovarček, ki hrani premnogo zanimivega besednega gradiva. Od prvega zvezka se pa drugi s tem posebno odlikuje, da ima dodejane lepo izvedene podobe, ki predstavljajo belokranjske narodne noše in skupine, kakor so jih sestavili za dunajski jubilejni izprevid. — Knjiga obsega pregovore, epske pesmi, lirčne pesmi najrazličnejše vrste, pobožne, šaljive; nadalje vraže in običaje ter pravlice.

Brezdvomno poseže vsak izobraženec po »Bisericah«, saj imamo Slovenci malo takih del, ki bi nas tako globoko seznanili z narodno dušo.

Cena 2 K 60 vin. za broširan in 3 K 60 vin. za vezan izvod; na razpolago je tudi prvi zvezek, ki velja broširan 2 K, vezan pa 3 K.

Carl Kronsteiner-jeve

trpežne, patentirane apnene

façadne barve

v 50 vrstah od 24 v kg napreje.

Ze desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že pobarvane. 978 12-1

Mail-façadne barve, ki se dajo umiti in krijejo ob prvi po-tezi, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, vporabne pomešane samo z mrzlo vodo. Antiseptične, proste strupa, luknjičave. Idealni plesk za notranje prostore, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiva se v vseh vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekte zastoj in prosto.

CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.

Zaloga: Brata Eberl, tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, Ljubljana, Miklošičeva c. 6.

Čisti samo s

Globus

čistilni izvleček

Globus

čistilni izvleček

Najboljše čistilo za kovino na svetu.

Na svetovni razstavi St. Louis 1. 1904.

Kakor vsako drugo kovinsko čistilo.

ALOJZIJ ZMITKO

velika tovarna z električnim obratom za

GODBENO ORODJE

v LOURECH kraljevstvo - Češko -

izdeluje vse vrste glasbil iz lesa in kovine, pihala za obhode (signale), izvršitev in harmonija brez napake.

STROKOVNA OPRAVA

M 1051 vseh godal in bobnov 26-1

Goslarški atelje Ceniki zastoj

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi

Piano Orchestrioni z godbo na lok, zvonilom, mandolino, Xylophonom

s težo, ki se zamorejo postaviti povsodi. Krasna godba in strokovna jamčita za gotov dobitek. Električno-pneumatični Orchestrioni učinkom. — Električni glasovirji z mandolino, Xylophonom in godbo na lok. Govorila z zvokim odmevom za gostilničarje in zasebnike. Znamka Tion-Tion. Ceniki brezplačno in poštino prosto. I. odlikovanja.

Tovarna Internacional Piano-Orkestronov

F. MACHINEK in sinovi

DUNAJ XVII. S. Ortleibgasse Nr. 5.

Vzorna zaloga v Ljubljani

Josip Droll, Sodnijske ulice 3.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepča živce, pobiljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano. Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje.

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo

osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTON & GIESSHÜBLER

alkalična kiselina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživilno, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo. (VIII.)

Izvirke: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih pekerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 114 52-49

Št. 705 Flobert Teschl „WARRAND“

kaliber 6 ali 9 mm z močno roboto cevjo, dolgost 1 meter, za streljanje z zrnji kron 14.—.

Pošilja se le po povzetju. — Ilustrovani ceniki o 1113 orožju zastoj in franko. (1)

Franc Dušek, orožarna, Opotčno 89, Češko.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

zakrojno risanje

FRANJA JESIH

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Zdravilišče in kopališče Kamnik na Kranjskem.

Začetek sezone 15. maja.

Krasna gorska lega, proti vetru zavaro-vano, prijazno in subalpinsko podnebje. Za notranje, živčne bolezni, rekonvales-cenco, utrditve zdravja. Zdravljenje z vodo po sistemu Priessnitz, Winternitz, Kneipp. Solne kopeli, ogljenčeve in električne kopeli. Voda za pitje in ko-paneje. Zdravljenje s toplim suhim zrakom. Masaže in elektroterapija. Plavalni bazen, senčnat zdrav park. Izborna cena restavracija. Izborna prenočišče v zdravi hiši in mnogih vilah. Cene zmerno. Prospekte pošilja zastoj dr. Rudolf Wacken-reiter, ravnatelj in najemnik kopališča. 1122 10-1

Velika zaloga juvelov, zlat-nine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste

Točna postrežba

- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. 195 52-1

Ljubljana, Wolfove ulice šte. 3.

Podpore S. D. Z.

Neimenovan v Postojni je daroval 5 kron; tovariši v »Danici« 14 K 42 v; tov. Stele je daroval več knjig. — Od dne do dne se odpira S. D. Z. širši delokrog. Potrebe naše dijaške organizacije, ki je čimdalje močnejša in širša, rastejo. Od vseh strani prihajajo na odbor prošnje za pomoč, zlasti pri ustanavljanju ljudskih knjižnic in to posebno z meje — s Koroške in Stajarske. Ljudstvo si želi slovenskih knjig, toda odbor S. D. Z. največkrat nima drugega, kakor dobro voljo, ker ni sredstev: blagajna prazna, knjig ne dobimo, podpor skoro nikakih. Radikalna »Omladina« je izkazala prejšnji mesec velike vsote, ki jih je dobila njihova »Prosveta« od raznih posojilnic in zasebnikov. Naj bi naše posojilnice ne zaostajale za liberalnimi! Doslej nam je darovala edino posojilnica v Cerknem 50 kron in posojilnica v Vipavi 20 K, med zasebniki, ki so nas podpirali, pa so izključno sami duhovniki in — akademiki. Obračamo se torej z nujno prošnjo do vseh naših denarnih zavodov, naj se spomnijo prepotrebne S. D. Z. s kakim prispevkom, obračamo se pa tudi do vseh prijateljev, naj nas ne pozabijo. Naši tovariši akademiki zbirajo pri vsaki priliki prispevke za S. D. Z., dasi žive sami v neugodnih gmočnih razmerah. Posnemajte jih! — Denarne prispevke pošiljajte do 15. julija, na predsednika S. D. Z.: iur. Marko Natlačen, Dunaj, VIII., Strozgasse 42, pozneje v Metliki; kdor hoče darovati zvezi kaj knjig, naj jih pošlje na tajnika: iur. Stanko Masič, Ljubljana, Zalokarjeve ulice 10.

Slovenska umetniška razstava.

Otvoritev umetniškega paviljona. Umetniški paviljon v Lattermanovem drevoredu, se, kakor smo že poročali, danes ob pol peti uri popoldne odprl. Razstavljenih je 160 del: risarije, oljate slike, akvareli, deloma radirunge, kakor tudi 20 kipov iz marmorja, gipsa, lesa in brona. Razstavilo je približno 30 umetnikov. Med slikarji so razstavili: Grohar, Jakopič, Jama, Strnen, Magolič, Roza Klein, Globočnik, gđc. Kobilca, Vavpotič, Santel Saša, Santel Henrika, Santel Avgusta, Gvajc, Tratnik, Gaspari, Gostinčič, Milan Klemenčič, Franc Klemenčič, gđc. Zupanc, Marčič, Žmitek, Perhace, Bucek, kiparji Bernerker, Zajc, Peruzzi, Vrbanija, Ajlec, Repič. Zastopane so predvsem pokrajinske slike, precej portretov, žaner. Veliko sliko z okvirom visoko 4 m, in široko 2 m, sv. Janez ob Jordanu, je napravil Jakopič. Precej risb, nekaj vezenin po žmitkovih načrtih. Razstavljen je velik Zajcev relief; v kiparstvu je zastopanih več portretov, Bernerkerjeve skupine. Že zdaj se je pokazalo, da je umetniški paviljon, ki se je postavil na inicijativo gospoda Jakopiča, premajhen, ker so se morala že odkloniti dobra dela zaradi pomanjkanja prostora.

Slike, kakor tudi skulpture so jako umestno in s finim okusom razdeljene v štirih sobah novega umetniškega paviljona, ki odgovarja res vsem zahtevam. Ne bodemo sedaj razpravljali o razstavi sami in o posameznih umotvorih, o tem izpregovorimo pozneje na primernem mestu, omeniti pa moramo že sedaj, da je razstava zares lepa in da reprezentira povsem našo sedanjo slovensko izobrazujočo umetnost na vseh poljih. 15. septembra, bo preteklo pravkar devet let, odkar nam je tedanje »Umetniško društvo« otvorilo prvo slovensko razstavo v Ljubljani (dvorana »Mestnega doma«, 15. septembra 1900), in leto na to smo doživeli drugo slovensko razstavo v prostorih »Narodnega doma«. Finančni neuspehi in še drugi vzroki so pokopali »Ljubljansko umetniško društvo« in pokopali tudi umetniške razstave. Zavladala je smrtna tišina. — Naš umetnik ni imel niti prilike, da pokaže lastnemu narodu svojo umetnost, kajti ni je usodnejše stvari, nego če so umetniki prisiljeni razstavljati svoje umotvore v izložbah trgovin — v neugodni luči in v še neugodnejši okolici. Osem dolgih let je bilo mrtvo. Potem smo čuli o »I. slovenski umetniški razstavi v Trstu«. Ali tudi tam so bile razmere neugodne, glavno radi neprimernih lokalov. In sedaj čujte! Slovenska umetnost — ta naša pastrika, je dobila svoj lastni umetniški dom, svoj paviljon, ki se dviga tam v zelenju Lattermanovega drevoreda. Ali se zavestate, kako važen in velepomemben je ta korak za našo mlado razvijajočo se in kvišku hrepenečo umetnost. Dal Bog, da se bo pod okriljem novega paviljona krepko in čvrsto razvijala sebi in svojemu narodu v čast in veselje. Ne smemo pa pozabiti ene stvari in to je, priznati in hvaliti požrtvovalnost in neumornost enega moža, ki se ni ustrašil nobenih ovir in zaprek, niti velikih denarnih žrtev, da je omogočil postaviti slovenski umetnosti lasten hram, in ta velezaslužni mož je — duševni vodja in propagator naše mlade umetnosti Rihard Jakopič. Upajmo, da mu bode tudi naš narod stal zvesto ob strani in da mu bode s pridnimi poseti in z nakupovanjem

slik pomagal, da doseže ta novi umetniški dom poleg moralčnega tudi velepomemben gmočen uspeh. Jutri v nedeljo se odpro vrata novega umetniškega hrama, tudi širšemu občinstvu, ki gotovo ne bode zamudilo te krasne prilike. Ob tej priliki si ne moremo kaj, da bi se ne spominjali tudi ljubljanske občinske vladajoče gospode, ki tako pospešuje slovensko umetništvo, da mora Jakopič sam napraviti tudi park okoli paviljona. Drugod građe mestne občine velikanska poslopja za umetniške galerije in za razstave. Naša občinska vladajoča gospoda, pa za umetnost nima smisla in čaka tiste dobe, ko bo »On« v svojo hvalo odpiral umetniško galerijo slik, ki so »Njemu« velikemu umetniku všeč, na Gradu.

× × ×

Razstava bo trajala nad en mesec. Vstopnina bo znašala za osebo 1 K, za delavstvo in dijaštvo se uvedejo znižane cene. Plakat je delo Birolovo. Od nedelje dalje bo otvorena razstava od 9. zjutraj do 6. ure zvečer.

Jesenške novice.

j Župnija Jesenice na Gorenjskem je podeljena č. g. Antonu Skubic, kaplanu na Vrhniki.

j V strokovnem društvu predava jutri popoldne deželni odbornik, profesor Evgen Jarc. Delavstvo, k predavanju popoldne ob 4. uri v »Delavski dom«.

j Promet na kolodvoru od dne do dne narašča. Že zdaj je ob prihodu vlakov vse polno ljudi na peronu, kakšna gneča bo še-le ob počitnicah, zlasti, ko se odprl nova železnica skozi Ture. In vendar je še vse pri starem na kolodvoru. Zahteva poslanca Gostinčarja v državnem proračunskem odseku je le v toliko pomagala, da imamo zdaj drugje vhod in drugje izhod. Če se kdo zmoti, da hoče skozi vhod iziti, ga brez pardona zavrnejo. Včasih pa tudi skozi izhod ne more, ker je isti le gotove čase odprt. Res je že skrajna potreba, da se razmere na kolodvoru uredi in tako prepreči morebitne nesreče, ki so pri tolikem navalu občinstva in pri toliki tesnobi skoro neizogibne.

j Češkega piva ne točijo več redno v kolodvorski restavraciji. Menda tudi posledice 20. septembra. Čemu bojkotirati češko pivo, ko vendar daleč prekaša vsak drugi fabrikat, zlasti te, ki se zdaj ponujajo na kolodvoru?

j Fesi, kakor vse kaže, bodo tudi na Jesenicah prišli v navado. Začeli so jih nositi šolski otroci. Hočejo pač posnemati svoje starejše kolege — srednješolce. No, to nedolžno veselje jim radi pustimo.

j »Čarostelec«, čarobna igra v štirih dejanjih, se je predstavljala preteklo nedeljo na odru »Katoliškega delavskega društva«. Zlasti tretje dejanje je ugajalo. Kot zadnjo igro v sezoni pripravlja društvo petdelejsko »Rešnik«. Sujet je povzet po Wallace-jevemu romanu »Ben Hur«.

j Predavanje bo jutri, v nedeljo zvečer, ob pol osmi uri v »Delavskem domu«. Predaval bode nekdanji jeseniški kaplan in sedanj župnik v St. Vidu nad Ljubljano gospod Zabret. Obenem bo tudi izvršil organizatorično revizijo v telovadnem odseku.

j Olepševalno društvo obstoji pri nas že nekaj mesecev. Pri prvi seji menda se je že sklenilo, da se bo drugače tako dolgočasna cesta z Jesenic na Savo obsadila z drevesci, ki naj bi poleti delala prijetno senco in šetale vsaj nekoliko varovala dimniških saj in neprijetnega dima, s katerim železnica in bližnja kurilnica ne štedite. Menda je nekaj sto kronic v ta namen že nabranih. Vročina je že precej občutna — toda drevesc in zaželeni sence pa le ni. Govori se, da imajo tudi to akcijo v rokah ljudje, ki silno veliko govore, malo pa storé.

j Pevski zbor delavskega katoliškega društva v zvezi z društvenim orkestrom ima namen na prav poseben način počastiti sv. Petra in Pavla. Pripravlja se namreč za omenjeni praznik velika orkestralna maša za slovesno sveto mašo na Savi. Vseh sodelujočih članov bo nad petdeset.

Idrijske novice.

i Prva seja občinskega odbora se je zvršila dne 9. junija ob navzočnosti 24 odbornikov, med njimi dvorni svetnik Billek, kot zastopnik c. kr. erarja, ki je virilst. Dveh virilistov naše stranke ni bilo navzočih. Na dnevnem redu je bila najprej volitev odsekov. Valentin Lapajne se je vsekako bal, da ne pozebe tako, kakor je bil ob volitvi svetovalcev, ko ni dobil nobenega glasu, kar ga ni malo skelelo. Zato pa se je sedaj podviral ter predlagal, kako naj se odborniki porazdele po odsekih. Notarska pisarna je poskrbela nekaj s strojem pisanih listkov s kandidati. Odsekov je šest in v vsakem odseku po sedem članov. Za šolski odsek je predlagal Val. Lapajne odbornike: Mat. Kobal, Kosič, Pegan, Pleskovič, Štravs, Uršič, Dragotin Lapajne. V gospodarski odsek: M. Kobal, Pegan, Sinkovec, Štravs, Tukač, Uršič, Vidic; v stabni odsek: Alojzij Kobal, Drag. Lapajne, Val. Lapajne, (kot liferant stavbnih potrebščin občini se čudno poda v ta odsek), Mohorič, Svoboda, Tukač, Velikajna; v zdravstveni: Baebler, Kenda, Kogej, Štravs, Šuntar, Tukač, Vidic; v ubožni: Baebler, Al. Kobal, Fr. Kobal, Kokalj, Val. Lapajne, Tratnik, Uršič, in v policijski: Ipavec, Al. Kobal, Kogej, Val. Lapajne, Mohorič, Pegan, Tratnik, Sprejeto.

i Prezida se hiša št. 509 po načrtih, kakor se je pričelo prezidavanje lani, bil je drugi sklep občinske seje. Poročevalec je bil Dragotin Lapajne. Udaril je po klerikalcih, ki so zadrževali čitalniško stavbo toliko mesecev, čeprav je nujno potrebna. Najlepše je bilo slišati iz Dragotinovih ust, da bo dvorana vsem strankam na razpolago. Če bi je ne poznali tako dobro Dragotina in njegovih bratcev, dasi bi nič ne škodovalo, ako bi se spreobrnil, česar pa dosedaj še ni kar najmanj pokazal. Za priredbe naše stranke ne bi bilo nikdar prostora, zato bi že skrbel Dragotin s tovariši, ki so pa še preskrbeli pismeno zagotovitev prostorov. Podžupan Kokalj je mnenja, naj se ne pričinja preje z delom, dokler ni gotovo, da se sme sklep izvršiti. Virilist zastopnik Kavčič povdarja, da se mnenje pristašev S. L. S. ni nič spremenilo, vsled česar bodo dosledno ugovarjali, da bi občina zidala čitalnico, ker se razmere niso nič spremenile od lani. Zavračal ga je Tavzes, ki je namestoval Pegana, češ, da govori Kavčič brez dokazov, kakor bi se ne bilo o tem že toliko pisalo in govorilo, da bi bil končno tudi Tavzes lahko kaj dovolj, če je še tako trd. Dvorni svetnik Billek, ki je bil leta 1907 proti stroškom za čitalnico, sedaj zagovarja stavbo. Pri glasovanju je proti edini Kavčič, za kar ga galerija »liberalno« pohvali. Jezilo je mnoge, da ga niso mogli ustrahovati.

i Tajnik Julij Novak je zopet v svoji službi. Prečita poročilo, ki je je poslalo c. kr. okrajno glavarstvo glede podržavljenja mestne realke in zahtev, ki jih stavlja naučno ministrstvo. Kakor je iz glavarstvenega poročila razvidno, bode občini znatno breme odvzeto, ker bo država prevzela osobe, vendar pa bo občino še dovolj težilo oskrbovanje dosedanjih, oziroma ob potrebi preskrbovanje novih prostorov. Tudi igrišče se zahteva. Nekateri odborniki opozarjajo na znani »žabji park«, v katerega bi radi zopet nekaj denarja zabili, koristi pa bi ne bilo nobene.

i Odbornik Pleskovič se potegne za regulacijo Nikove ter predlaga, da se z delom takoj prične. Možu se pozna, da je kot odbornik šele nekaj dni star, drugače bi vedel, kako so delali njegovi sotrpini v občinskem odboru z izvestno oblastjo, brez katere sodelovanja ne bo Nikova nikdar regulirana. Porabite denar, ki vam preostaja, da zidate čitalnico, za regulacijo Nikove, ki je bolj potrebna in obče koristna. S 60—70.000 K, kolikor bo stala čitalnica, bi se napravil že precejšen nastavek, in dežela bo tudi rada priskočila na pomoč. Kaj se je razpravljalo v tajni seji, ki je sledila javni, bo povedal »Narod«, potem pristavimo pa še mi svoje opombe.

i Zvit slepar prijet. Naša žandarmerija je prišla v vojskarskih hribih zvitega sleparja, ki je v duhovskih obleki pobiral milodare za neki zavod. Čudno se je ljudem zdelo, zakaj se »usmiljeni brat« tako ogiba župnišča, ter iskal prenočišča pri kmetih, in na postni dan si privoščil mesne jedi. Žandarmerija je zvedela za te govorice in ker je vedela, da je po drugih kroninah mlad človek v talarju in z rožnim vencem za pasom sleparil ljudi, šla je toliko časa za njim, da ga je vklejenega dovedla v zapor v Idrijo. Ko se dožene njegova domovinska pravica, ga bodo oddali dotični sodniji.

i Imenitno je bilo ustoličenje novega župana; zvečer godba, potem pa obligaten krok do ranega jutra. Zato je bil pa nastop drugi dan v pisarni toliko bolj klavern, nekateri pravijo, da ga sploh ni bilo. Mi nismo drugega pričakovali.

i Glede vode v realčnem kletišču sta pisala »Naprej« in »Narod«. Ker nočemo zavodu škodovati, nismo o tem pisali, povemo le toliko, da je bilo edino potom novega, nobenemu škodujočega kanala, pri katerem se je našel podzemeljski odtok, mogoče odpraviti večletno napako. Kaj ste pa delali prejšnja leta kadar je voda nastopila? Nič! Molčali ste in čakali, da se je duplina odprla in voda sama otekla! Letos se je nedostatek korenito odpravil; toda mesto da bi izvestni ljudje molčali, pa svoje napake drugim podtikajo. — Enako bobna po listih o škodi, ki jo je baje gerent naredil občini s svojimi ukrepi. Povejmo naravnost, da občina ni radi gerenta trpela niti vinarja, pač pa so bili oškodovani gotovi ljudje. Le raje povejte, kako ste na občinske stroške potovali na Dunaj, prirajali dijaške veselice in delili podpore iz »zdravstvenih ozirov«.

ANGLEŠKA IZPREMENI SVOJO ZUNANJO POLITIKO.

»Magdeburger Zeitung« poroča iz Londona: Dobro poučeni krogi trde, da izpremeni Angleška svoje stališče glede na svetovno politiko. Opustiti namerava svojo protinemsko politiko in se celo baje približa nemškemu in avstrijskemu cesarstvu. Trdi se, da Edvard le potuje v Marijine Vari in da obišče v Ištu cesarja Franca Jožefa.

RUSIJA ZASEDE TRAJNO PERZIJO.

Poročevalec »Globeja«, poroča iz Peterburga, da sili reakcionarna stranka na to, da Rusija Perzijo trajno zasede. Ako bi načrtu ugovarjala Angleška, hočejo pritisniti stranke na carja, da naprosi nemškega cesarja za pomoč. Za protiuslugo bi dovolili ponemčevati Rusko Poljsko in so celo voljni deželo odstopiti Nemčiji. Prvi korak je z opustitvijo trdnjav že storjen. Namerava se tudi ustanoviti odbor, ki odškoduje Angleško.

KRÜGERJU SE NE POSTAVI SPOMENIK V PRETORIJI.

Iz Pretorije poročajo listi, da je vlada prepovedala postaviti v Pretoriji Krügerju spomenik.

OBSOJENI FRANCOSKI BEGUNI.

Vojno sodišče je obsodilo več dezertirjev, zaradi katerih je nastal svoječasnno spor med Francosko in Nemčijo, v štiri do petletni, enega v osemletni in enega v desetletni zapor v zvezi z degredacijo.

MORNARIŠKI ŠTRAJK NA FRANCOŠKEM.

Francoske ladjedelnice, skladišča, eksportne tvrdke in ladjine družbe sredozemskih pristanišč, so ustanovile proti mornarjem sindikat delodajalcev, ki se raztegne po celi Francoski.

RAZBURLJIVA POROČILA IZ TURČIJE.

Krečansko vprašanje. — Boj med Turki in Albanci. — Napad na angleškega konzula.

»Agence Havas« poroča, da je naprosilo turško zunanje ministrstvo pred deseti dnevi velevalisti, naj odgodijo odklanjanje vojakov s Krete. Angleška je odgovorila, da ni mogoče ustreči turški želji. — Med turškimi vojniki in Albanci se je vršil po grških poročilih krvav spopad pri Deratu. Turki so imeli 12 mrtvih in 17 ranjenih. Albanci 3 mrtvece. General Džavid, je pričel z operacijami. Prodira v zelo gorate malisijske pokrajine. — Na potovanju je napadla angleškega konzula iz Vana neka tolpa, ki je streljala in bujskala prebivalstvo nanj. Konzul se je nahajal s svojim slugo v smrtni nevarnosti in je le s težavo pobegnil.

Državni zbor.

V včerajšnji seji zopet ni bila navzoča tista slavna vladna večina. Ko se je šlo za konec razprave o nujnem predlogu poslanca Vasilka glede na rusinske pritožbe, je bil predlog odklonjen, ker je proti glasovalo 113, zanj pa le 95 poslancev. Rusine je zelo vžalil justični minister Hochenburger, ki je naglašal, da so rusinske pritožbe neutemeljene. Vasilka je Hochenburgerjev govor zelo razburil. Klical je nanj: »To je človek, ki sem ga rešil v odseku. Vrat bi mu zavil. Za »Poljsko kolo« delate. Glabinski bi bil povedal to, kar ste Vi, samo oblika bi bila koncilantnejša. Zaradi Vas sem kompromitiran pred celo Evropo. V bodoče se hočemo premisliti, predno Vas podpiramo.« Nujnost rusinskega predloga se je odklonila. Nato je razpravljala zbornica o nujnem predlogu Stranskega. Govoril je tudi minister grof Stürgkh. Poslanec Benkovič je interpeliral ministrskega predsednika o zastopavljenju slovensčine pri brežiškem okrajnem glavarstvu. Vladi prijazni listi seveda niso zadovoljni, da je »vladna večina« tako komodna. Tudi Hochenburger ni postopal previdno, ker je razžalil Vasilka, ki je »es že rešil sedanjo vladu. V torek se je rešila vlada s petimi glasovi. Če izgubi še teh pet glasov, ki jih gotovo izgubi, ako postopa tako kunštino, kakor zdaj, bo imela opozicija trajno zanesljivo večino. Kakor se sodi, bo zboroval državni zbor do polovice julija. Zavarovalni in odseka za finančne predloge bosta permanentna in dovršila svoje predloge do novembra, ko se zopet skliče drž. zbor. Deželni zbori zborujejo najbrže v drugi polovici septembra in meseca oktobra.

DR. KREKOV ODGOVOR DR. GLABINSKEMU.

V zbornični seji dne 8. t. m. je odgovoril dr. Krek dr. Glabinskemu po steno-grafičnem zapisniku sledeče:

»Nasproti gospodom, ki sodijo in so tudi izjavljali, da so me razžalile dr. Glabinske besede, stvarno popravilam, da to ni resnično. (Pritrjevanje.) Stvarno konstatiram, da se zrcali iz celega dokazovanja in sloga dotičnih mest v govoru dr. Glabinskega glas znane, po finančnem ministrstvu dobro plačane časnikarske

golazni gospoda Bilinskega. Stvarno konstatiram, da se je dr. Glabinski prav dobro naučil od navedene gospode način in navado političnega boja.

Na neko točko moram odgovoriti. Dr. Glabinski je govoril o moji ljubezni do poljskega ljudstva. Stvarno konstatiram, da sem dokazal s svojimi tovariši, ko se je šlo za razlastitveno vprašanje poljskega ljudstva, da smo trdno odločeni v tem vprašanju korakati skupno s poljskim ljudstvom. Razlastitveno vprašanje, s katerim se pa pečemo danes, je nevarnejše, kakor prusko razlastitveno vprašanje. (Pritrjevanje.) »Poljsko kolo« pa deloma ne koraka z nami.

Dr. Glabinski je tudi trdil, da je govorilo sovraštvo iz mojih ust in da bi bil jaz pripovedoval sovraštvo proti Poljakom, proti poljskemu ljudstvu. Stvarno konstatiram, da mi je popolnoma tuje vsako sovraštvo proti osebam, proti strankam in proti narodom. Nikogar ne sovražim in bom do konca svojega življenja, če hoče Bog, živel, ne da bi poznal osebnega sovraštva. Sovražim pa neodkritosrčnost, sovražim hinavščino. (Pritrjevanje in ploskanje), sovražim politično dvojno knjigovodstvo (Pritrjevanje in ploskanje), kjer so v kontu besed izrazi »naroden« in »demokracičen«, »krščanski« in »socialni« in »slovanski«, v kontu dejanj je pa nekaj popolnoma drugega. To sovražim. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Po svetu.

Skrivnostni Yildiz-Kiosk odprt javnosti. Nekdaj tako ljubosumno zaprt: Yildiz-Kiosk je sedaj splošno javnosti odprt. Ako plačaš eno marko, smeš v park, za dve marki smeš v bajne harenske vrtove, za štiri marke pa si moreš ogledati vse prostore in celo privatne sobe nekdanjega sultana. V Yildiz-Kiosku so ure doli tudi mnogoštevilne buffete, da se lahko odpočiješ in okrepčaš. S tem so Mladoturki znova dokazali, da se na »iseft« prav dobro razumejo.

Devet tovarišev zabodel. V New Yorku se je nekemu delavcu zmešalo. Zabodel je devet svojih tovarišev, od katerih jih je pet že umrlo, štirje se bore s smrtjo.

Modna barva poletja 1909. Po vseh ekscentričnostih barvne palete, po vseh umetnostih kemične retorte, ki sta morala dajati blagu najneverjetnejše barvne nijanse, nas veseli, da moremo poročati, da se moda vrača k naravi in da bo belo, lepo, svetlo, bleščeče belo vladalo poletno modo. Vse nosi belo, od »goske« pa do matrone. — Poleg tega nosijo tudi shantoung-svilo rožnate, pavjemodre in bakrene barve, dalje pastelnomodro volnato blago, dalje platino svetlosive barve, prednost pa ima belo.

Pravda radi slik srbske kraljeve dvojice. Te dni se je v Beogradu končala pravda radi plačila slik kralja Aleksandra in kraljice Drage. Srbska vlada je namreč za časa Aleksandra te slike naročila za javne zavode: šole itd. pri neki zagrebški tvrdki. Po umoru pa slik njihče plačati ni hotel. Tvrdka je tožila in pravdo tudi dobila ter bo državna blagajna izplačala prvi obrok v znesku 52.000 kron.

Sinova ubila lastnega očeta. V Kečkemetu sta sina premožnega kmeta Baranya umorila svojega očeta, ker ni hotel več delati in sta se bala, da zapravi premoženje. Truplo sta nesla na polje in ga tam pokopala. Ko sta videla, da je orožništvo zločinu na sledu, sta truplo zopet izkopala, sežgala in ostanke razmetala po polju. Ko so ju prišli, sta vse priznala.

Morilka svojega zaročenca oproščena. Helena Abucasa, hči nekega trgovca v Lugošu na Ogrskem, je bila zaročena z dr. Jean Cadarino. Ko je bil Cadarina še dijak, sta se zaročila. Ona je čakala na njega, da napravi izpite. A čim je napravil izpite in postal doktor, jo je zapustil. Ona ga je nekega dne počakala pri belem dnevu na cesti in ga ustrelila s strelom iz revolverja. Potem se je dala mirno zapreti. Te dni je bila proti Heleni Abucasa razprava radi umorstva svojega zaročenca. Deklica je predložila sodniji korespondenco s svojim zaročencem. Helena Abucasa je izjavila pred sodnijo, da je njen zaročenec sam rekel: ako te ogoljufam, ustrelj me, ker drugega ne bi bil vreden. Pripovedovala je dalje, kako je bila radi njega od sorodnikov in starišev prezirana, kako se jej je celi svet rogal, ko jo je on zapustil, a ona sama se je smatrala za izgubljeno. Ljubila ga je več kakor vse drugo na svetu in zato se je odločila, da ga ubije, ker jej je življenje tudi tako uničeno. Ko so bila prečitana vsa pisma ubitega zaročenca in izročeni vsi dokazi, so porotniki soglasno zanikali krivdo, nakar je bila popolnoma oproščena.

Ustrelila ga je, ker je bil »prelep«. V Parizu je mlada soproga nekega inženirja ustrelila svojega moža in sebe. V pismu, ki ga je zapustila, javlja, da je izvršila dejanje radi tega, ker je bil mož »prelep«, ona pa preljubosumna.

Proti cigaretam. Dolenja zbornica postavljajo države Illinois je z 89 proti 2 glasovoma sprejela postavni predlog, kateri zabranjuje trgovino s cigaretami in izdelovanje papirja za cigarete v državi Illinois. Nadalje prepoveduje isti zakon tudi vsem ljudem, ki še niso stari 18 let, kadenje cigaret. Oni prodajalec, katerega se zasači pri prodaji cigaret, bode v prvi plačal 50 dolarjev kazni, dočim se v drugič ta kazen podvoji. Ako se to potem še ponavlja, mora dotičnik iti za tri-deset dni v zapor.

Prijetne razmere v španskih ječah. Guverner osrednje kaznilnice v Madridu, Salillas je odstavljen, ker je v kaznilnico uvedel malo preveč »modernega« duha. Kaznenci so živeli prav veselo in razpolagali s privilegiji, za katere bi jih mogli mnogi svobodni ljudje zavidati. Izdajali so svoj tednik pod imenom »Oblast«. Urednik je bil nek književno jako izobražen kaznjenec, ki si je izbral za sodružnike naj-inteligennejše izmed tovarišev. Vsa kaznilnica je bila razdeljena v uredniške odseke. Cena posamezni številki je bila 1 peseta, kolorirani eksmplari so stali dvakrat toliko. Toda največ dohodka ima v obče vsak list od oglasov in tako je bilo tudi z »Oblastjo«. V kaznilnici je bilo mnogo dosmrtnih jetnikov in ti so imeli cele zaloge žganja, kave, mila in igralskih kart. Svoje blago so priporočali v oglasih, n. pr.: »Najcenejši liker je dobiti samo pri »Pepu«, 2. galerija, celica št. 259« itd. V poslednji številki »Oblasti« je bil uvodni članek posvečen izbornemu vodstvu guvernerja Salillas in se mu je pela velika slava. Kaznenci so priradili v čast guvernerju tudi pick-nick, h kateremu je bila vstopnina 2 peseti, in sicer na dan sv. Izidorja, patrona mesta Madrid. Pod novim guvernerjem si kaznenci pač večkrat mislijo: Škoda lepih časov!

Gledališča za deco. Pariško društvo »Femina« je pretresavalo idejo gledališča, v katerem bi se predstavljale edinele veseloigre in vzgojne drame za otroke. Predsednik odbora je Catulle-Mendès.

Iz Pantheona se selijo »bogovi«! Iz Pariza se poroča, da bodo na željo Viktor Hugove rodbine prenesli njegove ostanke iz Pantheona na Pere Lachaise. Hugo da je izrecno izjavil, da hoče biti ondi pokopan, da more njegov grob neovirano obiskati vsak, ki ga je v življenju spoštoval in ljubil. V Pantheonu je pisatelj grob čisto skrit v nekem ozkem podzemskem hodniku. Odkar pa so poleg njega pokopali Zolo, pa se sploh do njegove krste skoro priti ne more. Družina Hugova je tudi čisto odkrito izjavila, da ji sosedstvo Zolovo prav nič ne ugaja. Zato bodo sedaj Viktor Hugoa prenesli ali na Pere Lachaise ali pa vsaj v zgornji del Pantheona pod veliko kupolo. Umetnik Rodin pa mu izkleshe nagrobni spomenik.

Zanimiva najdba. V Sycamore, Ill., v Ameriki je našel farmer Axel Stromberg velikanski zob neke predpotopne živali. Zob tehtal nekaj nad 10 funtov in meri v premeru skoraj eden čevljev. Izvedenci trdijo, da je bila žival, ki je bila lastnica tega zoba, najmanj 50 do 60 čevljev dolga in tako visoka, kakor kaka visoka hiša, tako, da je zamogla griziti vrhove dreves. Zob bodo poslali v Chicago, kjer bo razstavljen v Fieldovem muzeju.

Proti razkosavanju zemljišč. Na Bavarskem se v zadnjem času zemljišča mnogo razkosavajo, posebno v upravnem okraju Nižje Bavarsko. To dejstvo je vzbudilo pozornost bavarske vlade in deželnega zbora. Ministrstvo je upravnim oblastem ukazalo, da naj pazno zasledujejo take pojave in jih po možnosti zabranjujejo. Proti razkosavanju zemljišč izdani predpisi naj se izvršujejo najstrožje. Pred vsem naj se deluje na to, da če se že mora posestvo razkosati, naj to opravi domača hranilnica in posojilnica, kakor se to z mnogim uspehom izvršuje po ostalih okrožjih. Veliki dobički, ki bi sicer pripadli zemljiškim prekupcem, pridejo tako v dobro domačinom, kateri dobe posamezne dele posestva od zadruge po nizki ceni. Razkosavanje pospešuje »beg iz dežele«, posamezni kmetje pa navadno mnogo preplačajo poedine kose zemljišč in če kupnine ne plačajo takoj, morajo dati prekupcu visoke obresti. Kupec se dostikrat na ta način tako silno obremeni, da ne more izhajati. Ministrstvo poziva končno oblasti, da naj v tem smislu delujejo sporazumno s kmetijskimi društvi in zadruhami.

Znanstvena ekspedicija v Novo Guinejo. Kraljevi angleški geografski zavod pripravlja veliko znanstveno ekspedicijo na Novo Guinejo, ki dosedaj ponekod še ni prav nič preiskana in znana. Vodila bo sta ekspedicijo znani raziskovalec Walter Goodfellow in kapitan Ravling. Ekspedicija je imela odpotovati že ta mesec, a pojde na željo holandske vlade, ki ima upravo te zemlje v rokah, šele jeseni.

Korupcija na Ogrskem. Ogrska je obljubljena dežela raznih klativitezov, sleparjev in šarlatanov. Mreža oblasti, ki naj bi lovila take zločince, je napravljena tako, da tudi najlepši eksemplari lahko

smuknejo skozi, če so dovolj navihani. Evo najnovejšega slučaja: Zadnja leta se je v Budimpešti zasnova banka Kardoš; lastniki so bili oče in štirje sinovi. Bili so to sleparji prve vrste, ki so zasnovali banko brez vinarja lastnega premoženja, in so vse listine od vsega početka ponarjali. S svojim elegantnim nastopom in zunanjim slajšem z ženeroznim posojevanjem denarja vplivnim osebami itd. so si znali pridobiti vstop v najvišje kroge in je bil eden izmed čedne družbe intimen prijatelj ministra Košuta, ki mu je celo poveril državnozbornsko kandidacijo za neodvisno stranko v nekem provincialnem okraju. Ob tej priliki je »kandidat« opeharil velikega župana za 10.000 kron in mnoge druge »somišljenike« za večje ali manjše vsote. Stvari ni bilo mogoče potlačiti, ker je bila preveč javna, kakor se je preje potlačila že marsikatera druga. Kardoš se aretirali, preiskavali in seveda krivdo popolnoma odkrili. Toda vključ temu so fine ptičke izpustili »začasno« na svobodo, češ, da se jih pokliče zopet k sodni razpravi, ko bodo preiskave končane. Te dni je bila razprava razpisana in Kardoši pozvani, toda — kdo bi se čudil — Kardošev ni bilo k razpravi! Sodišče je obtožence ponovno povabilo za prihodnji dan, pa seveda z istim uspehom. Ptički so o pravem času »izleteli«, ne da bi povedali kam. Opozicionalni listi mečejo sedaj ogenj in žveplo na državno pravdnitvo, češ, da je beg Kardošev vedoma in hotoma omogočilo. Sleparstva dosežajo vsoto mnogo milijonov kron in je oškodovanih veliko strank za vse svoje premoženje.

*** Za tamburaše!** Bom šel na planince. Potpuri slovenskih narodnih pesmi za tamburaški zbor, zložil Marko Bajuk. Cena 3 K. Ljubljana 1909. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Tamburaši, veseli je boste te nove zbirke. Lep šopek, povit iz deseterih narodnih pesmi, ki so preprosto, pa vendar ne enolično, ampak ponekod kar živahno harmonizirane. Celotne lahke imitacije je gosp. Bajuk poizkušal semertje. Tudi prehodi, oziroma med- in poigre se kaj lepo strinjajo v eno celoto. Seveda, kakor tamburaški zbor ni umeten orkester, tako tudi skladeb zanj ne moremo meriti s stališča visoke umetnosti; to pa lahko rečemo: g. Bajuk je storil, kar se je storiti dalo za tamburaški zbor iz posameznih pesmi, ki se tudi posamič lahko igrajo. — Seveda bi bilo želeli, da bi se poleg glavnega tonovskega načina G-dura tudi kak stranski pokazal: D-dur, C-dur, da bi se tako izognili monotonosti. V prihodnjih zvezkih naj bi se ta nedostatek izboljšal. Sicer je pa gotovo, da bo ta potpuri kot tamburaška skladba prav dobro učinkoval. — Popravki: Str. 5. berde naj dobi v obeh vrstah v 2. taktu obakrat g mesto d. Str. 12. v prvi vrsti 1. takt dobi berde g mesto fis. Str. 16. dobi kontrašica v prvem taktu fis mesto drugega g. Str. 20. naj dobi berde v 2. in 6. taktu g mesto d. Kimovec.

Še skoraj novo
== KOLO ==
(Waffenrad s freilaufom)
se po ceni takoj proda. Kje, pove uprava
1586 »Slovenca«. 1-1

Na Selu pri Ljubljani št. 19 je na prodaj en
predal in tehtnica
za malo špecerijsko trgovino. 1629 3-1

Salonska oprava
dobro ohranjena (v svili je poceni na
prodaj. Šelenburgove ulice št. 3, stopnjice na
1626 levo II. nadstropje. 3-1

Gospodična
ki je večša vseh loterijskih poslov,
se sprejme takoj. Več se izve Rimska
cesta št. 24. 1636 1-1

Sprejme se
spreten
kovaški pomočnik
proti dobri plači pri I. Vogrincu kovaškem
mojstru, Brezill ob Savi (Štajersko.)
1638 1-1

Enonadstropna hiša
== z vrtom ==
v najboljšem stanju se proda v Ljubljani. Naslov pove upravnitvo »Slovenca«. 1501 4-1

Učenec v pekarno

se sprejme iz poštene kmečke ali delavske hiše pod ugodnimi pogoji pri posestniku pekarnarje
Ferd. Roš v Hrastniku na Štajerskem.
1617 3-1

**Vsak dan sveži
sladoled in ledena kava**

se dobiva v slaščičarni
1138 (1)

J. Zalaznik
Ljubljana, Stari trg 21.

V trgovino
mešanega blaga želi stopiti mlad fant, že nekoliko vajen. Cenjene ponudbe na: Fran Kupljen, Hlaponci št. 24. P. Radenci, Štajar.

Na Jesenicah, Gorenjsko
odda se takoj v najem stara dobro vpeljana

trgovina z mešanim blagom
kakor tudi

== gostilna ==

pri kolodvoru in skladišču. — Naslov pove upravnitvo tega lista. 1639 1-1

Hiša na prodaj

Proda se iz proste roke enonadstropna hiša št. 70 v Dravljah pri Ljubljani, v dobrem stanju, zidana z opeko, ki ima 5 lepih sob. Zraven prijazen vrt. Pogoji ugodni. Poizve se 1474 pri lastniku ravnotam. 3-1

Trgovina s stanovanjem

za manufakturno ali mešano
blago se odda v najem.
Ista se nahaja pri glavni cesti
in je oddaljena pol ure od
mesta »Matulje«. — Več
uprava tega lista. 1472 4-1

Zraven farne cerkve se odda v najem zaradi bolezni. z zalogo že stara

trgovina z mešanim blagom

pod zelo ugodnimi pogoji. Gotovine zadostuje 1000 K ostalo se lahko na mesečne obroke odplača. Proda se tudi dva lepa psa, brakirja. Naslov se izve pri upravnitvu »Slovenca«. 1591 3-1

Ivan Dežman, Dolenja vas 14
odda v najem
dobro idočo špecerijsko trgovino
1587 4-1

izvežbanemu, vestnemu trgovcu s kavcijo: Prodajalna je ob glavni cesti, pet minut od postaje Laverca. Na razpolago stanovanje z eno sobo ter vsa prodajalniška oprava.

Organist-ceciljanec

sedaj še aktivni vojak, pri godbi 87. pešpolka, želi nastopiti službo v kaki večji župniji ali trgu meseca oktobra. Služboval je že poprej v večjih župnijah s povoljnim uspehom. Zmožen je voditi večje pevske zборе, kakor tudi godbo na lok in pihala. Naslov pove uprava lista. 1606 3-1

Gospodarsko društvo

v Bermu p. Pazin, Istria
posreduje brezplačno pri prodaji vseh svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. 362 (3)

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**
H 544 52 Bliznji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Slavonia, 22. junija, Ultonija, 6. julija, Pannonia, 20. julija 1909. — Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 19. junija, 17. julija, 7. avgusta, 28. avgusta, 18. septembra, 16. oktobra 1909. Mauretania, 3. in 24. julija, 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Popoln kaos na Ogrskem.

Cesarjev sklep — nuntium regis, pravijo v starem slogu — da vlade ne izroči neodvisni stranki in ne dovoli samostojne banke, da jih ne več ne ve, pri čem da je. V neodvisni stranki je popoln razdor. Če se pristaši Košutovi od pristašev Justhovi. Justh namreč zahteva, da se ta loji skliče parlament, ki naj dekretira »voljo naroda«, to se pravi, neodvisno banko in postavi načelo, da imajo zavladati možje načel. 1. 1848, pristaši nagodbe 1867 pa se imajo vreči med staro šaro.

Košut pa pravi, da kakor hitro Justh skliče parlament, ga kralj razpusti. Z ozirom na neomajno stališče krone je neobhodno potrebno, da gredo »osemnajstoseminštidestsetarji« skupaj z »osemnajstoseminštidestsetarji«. Naloga takega kabineta, kateremu naj bi stopil zopet na čelo izkušeni Wekerle, bi bila, da izvede še neizpolnjeni pakt s kraljem, in prvi vrsti volivno reformo. S takim parlamentom bi bil potem kralj pripravljen delati — eventualno se tudi pogajati glede samostojne banke.

Justh pa tega noče. Njegov boj je v prvi vrsti naperjen proti Andrassyju, voditelju 1867.-stranke. Ali iz osebnih razlogov, da bi postal minister, ali iz stvarnih — kdo vé? Nekateri pravijo, da je konflikt med Košutom in Justhom le mažarski švindl, da bi se uresničenje volivne reforme kolikor mogoče dolgo zavleklo. Dasi so Mažari v takih rečeh mojstri, se zdi, da je zdaj konflikt resen. Košutu se gre za vodstvo stranke in za to, da ostane pri vladi, ker moč najbrž uvideva, da bi v slučaju boja s krono neodvisna stranka podlegla, dočim je Justh nasprotnega mnenja.

Zazdaj je Košut zmagal, ker Justhu stranka ne zaupa. Justh je nekak »rodoljub z dežele«, čestitljiv, ampak v politiki za nobeno rabo. Stranka je sklenila, da se parlament ne skliče, pač se pa vrši velika strankarska konferenca, ki bo storila definitivne sklepe.

Dunajski krogi, ki cesarju kličejo: »Landgraf, bleibe hart!«, mu zdaj svetujejo, naj imenuje Lukacsa ali Tiszo ali pa Khuen-Hedervaryja za ministrskega predsednika. Razdor v Košutovi stranki je namreč dokaz, da je ta stranka za vlado absolutno nezmožna. Pa tudi Andrassy ni moč za vlado. Nasprotno stoji Lukacs nad strankami, je zaupnik krone in odkrit pristaš pravične volivne reforme.

Protisrbski proces v Zagrebu.

Silno sovraštvo proti Hrvatom.

Zagreb, 11. junija. (70 dan razprave.) Priča Klemen, učitelj v Grubišnjem polju, izpoveduje največ proti obtožencu dr. Gjuriću: Dr. Gjurić in učiteljica Rudan sta prva v Grubišnjem polju vrgla med prebivalstvo seme razdora. Dr. Gjurić je izjavljal, da Hrvatov sploh ni. Srbska organizacija je bila tako razvita, da je imel Gjurić najetega nekega Bosanca, ki je prisluškoval, kaj ljudje govore in to poročal Gjuriću. Neki Srb ni na cesarjev jubilej iluminiral in ko so ga vprašali kaj je dejal: »Lep kralj! V Zagrebu ječi 3 Srbov v ječi, ta pa hoče naš kralj biti!« Dr. Gjurić je dal tiskati listke, na katerih se je Srbe pozivalo, da od Hrvatov kupijo posestva. Dejal je nekoč tudi, da se mora za Hrvate prirediti št. Jernejska noč in pri neki svatbi napli času, ko bo hrvaška pripadla srbskemu kraljestvu. Srbski pastirji so se oborožili z revolverji in bokserji, tako da Hrvate ponoči niso mogli iz hiše. — Kaplan Blaž Bunta iz Grubišnega polja potrdi izpovedbe Klemenove. Istotako priča Majtin, ki pove neko značilno dogodbo. Nekoč je namreč priča dr. Gjuriću dejal, da ni Srb, ampak Hrvat. Dr. Gjurić ga je nato tožil zaradi — razžaljenja časti! (Veliko ogorčenje.) — Včeraj so obsodili pravoslavno prpo, ki je v razpravi drugače izpovedal, kakor v preiskavi, na osem mesecev težke ječe.

Patološki šovinizem.

Priča Klemen je izpovedal tudi sledeče: Srbska učiteljica Rudan je učila otroke v šoli, da je tudi Bog Srb. Gavričmanju, učitelju v Rašenici pa je dejala, da ji je očital, da fanatizuje otroke: »Ta ni smo Srbi, ta i onaj stolac, na kojem jedim, srbski je!« Srbi so sami zlagali pesmi, n. pr.: »Kiša pada, Hrvatska proda!« itd. Učiteljica Rudan je neko delo, ki je na svojem ročnem delu izvezla beslo: »Bog in Hrvat!«, preplela. Tudi živali so Srbi označevali za srbske. — Patološki šovinizem Srbom na Hrvaškem ni na last.

Domnajte se z darovi „Rokodelskega Doma“ v Ljubljani!

Dnevne novice.

+ **Shod na Bledu.** V četrtek, na praznik, je imel gospod poslanec Piber, shod na Bledu ob veliki udeležbi kmečkih volivcev. Poročal je o delovanju S. L. S. v deželni zbor in naštel posamezne točke v korist kmeta, n. pr. lovski zakon, ljudsko šolstvo in zastop v deželni šolski svet, deželno zavarovalnico, melioracijsko postavbo s posebnim ozirom na zboljšanje planin. Omenil je nastop državnih poslancev S. L. S. za odvrnitev vojskine nevarnosti ter razložil starostno zavarovanje. Toplo je priporočal Blejcem naj se drže načel svojih junaških prednikov, ki so znani iz francoskih časov, ko so branili odločno svojo zemljo, narodnost in vero. Glede zboljšanja planinskih pašnikov, ki so za živinorejca največjega pomena, je g. poslanec dosegel že lepe uspehe in imamo upanje, da se bo v tem ozirom dalo še marsikaj storiti. Za njegovo delovanje se mu izreče soglasno zahvala in popolno zupanje, ravnotako S. L. S., predvsem pa voditelju gospodu dr. Šusteršiču. Zborovalci so vsi za starostno zavarovanje. Pri načrtu lovske postave menijo naj bi se za prost lov ohranil prostor 200 oralov, ne 500 oralov, kakor se namerava. — Hvaležni gospodu poslancu za njegov trud razšli so se zborovalci v prepričanju, da imajo izvrstne zastopnike v deželni in drž. zboru, ki imajo moč in voljo delati za ljudski blagor.

+ **Napad na našo mladeniško organizacijo.** V Vipavi se je vršila kakor znano, 30. maja velika manifestacija naših »Orlov«! Ker je tako nepričakovano sijajno uspela — bolelo je vse naše nasprotne kroge tako, da so iskali in iščejo — kje nam bi mogli kaj škodovati ali nagajati. Sveto mašo smo imeli na prostem. Pri isti sta stregla dva odraščena, uniformirana in dva mala fanta od naraščaja tudi v uniformi! To pa ni bilo našim učiteljem po volji, da bi dva učenca bila v uniformi, zato so enega zaprli, ravno vsled uniforme, ki jo je nosil — že dvakrat! Ko je naznanil gospod učitelj učencu, da bode zaprt, napravil mu je celo pridigo, hoteč navajati svoje učence proti naši organizaciji! Ni bilo dovolj, da so učitelji prepovedali učencem obiskavanje telovadbe pri našem odseku, dasi je ista v Vipavi, kjer ni nobene šolske telovadbe nujno potrebna. Pa upamo, da bo pred koncem šolskega leta vsa stvar definitivno rešena, zato bodo skrbeli naši zastopniki v dež. šolskem svetu.

+ **»Boj za slovensko vseučilišče«.** Mnogo gospodov je še, ki smo jim poslali brošuro »Boj za slovensko vseučilišče« na ogled in je še niso vrnili in tudi ne še plačali. Nujno prosimo vse dotične gospode, da to store čimprej. — V zalogi ima S. D. Z. še jako mnogo izvodov te brošure, na kar opozarjamo še enkrat vsa naša društva in one, ki jih zanima vprašanje slovenskega vseučilišča. Dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke je, da se o tem tako važnem vprašanju pouči. — Stane posamezen izvod 50 v, pri naročilih najmanj deset izvodov stane izvod samo 30 v. Naroča se pri »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

+ **Še enkrat volitev v tržaško deželno mesto občnega zavarovalnega zavoda za nameščence.** »Deutsche Stimmen«, priloga »Grazer Tagblatt«, z dne 6. t. m., hočejo rešiti združene nemške interese sramote, katero so si nakopali s svojim nastopom pri volitvah. Gotovo je, da imajo ravno ti največ povoda, da molče, kajti zbrali so viribus unitis — združene so bile tri organizacije, katere so si sicer vedno v laseh — sramotno majhno število glasov navzlic temu, da so rabili tri kvadratne metre velike lepake in najskejnejšo agitacijo. Čudno se dozdeva piscu v »Deutsche Stimmen«, da so se Slovenci izrazili, da so zbrali 560 glasov. To je gola resnica! Sploh pa mora biti dotičniku znano, če je zasledoval delovanje volivnega odbora od početka, da smo Slovenci glasovnice faktično zbirali in če se hoče pisec v »Deutsche Stimmen« o njih številu prepričati, na razpolago so mu še danes glasovnice v svrhu prešetja. Priporočali bi sploh tistemu združenemu nemškemu, krščansko-socialnemu, radikalno - nacionalnemu, cionistično - šerjanskemu volivnemu odboru, naj premišluje svojo blamažo, katero si je nakopal s ponudbo proti Slovincem naperjenega volivnega kompromisa volivnemu odboru združenih Italijanov, ko so nemški volivni agitatorji, ki so se seveda kot »trammdeutsch« Italijanom na prav prilizjen način hoteli prikupiti, dne 9. majnika v kavarni »Wien« v Trstu zaman pričakovali ugodnega odgovora od Italijanov, nasprotno jih ti poslednji niti vrednih niso smatrali, da bi jim kaj odgovorili. Če Nemci vse to temeljito premislijo, smo prepričani, da bodo prišli do popolnoma drugih nazorov o svojem vplivu v okraju tržaškega deželnega mesta, kakor pa si slika to zgoraj omenjeni graški list. Kdor si je svest svoje lastne moči, ni mu treba beračiti pri Italijanih za volivni

kompromis! To naj si Nemci dobro zapomnijo.

+ **Dr. Tavčar in učiteljstvo.** V sobotnem uvodnem članku se dr. Tavčar z lastnim podpisom poteguje za po nedolžnem preganjanega nadučitelja Potokarja. Čudno se nam zdi, da je dr. Tavčar našel zopet svoje srce za liberalno učiteljstvo, saj vemo, da ga v srcu prav nič ne mara. Z globoko žalostjo omenja, kako se mu smilijo solze nedolžnih otročičev, ki bodo morali iti s preganjanjem očetom svojim v Sibirijo v daljino Banjaluko. Nam se pa zdi, da je dr. Tavčarju Potokar kot učitelj in kot družinski oče postranska stvar in da so solze nedolžnih otrok le vaba k zaničevanju klerikalcev, ampak dr. Tavčar se je potegnil za Potokarja — žurnalista, dopisnika »Slov. Naroda« — in to je zamlčal. Kje pa je g. dr. Tavčar takrat imel srce za preganjano učiteljstvo, ko so hoteli Jakliča ne samo premestiti, ampak mu celo službo vzeti? Zakaj se mu pa takrat niso smilile solze nedolžnih njegovih otrok? In on je celo dopustil, da je njegov 1st Jakliča vehementno napadal in klical nadenj ogenj iz neba. Seveda, Jaklič in Potokar! Zdi se nam, da dr. Tavčar le vabi učiteljstvo v svoj tabor nazaj. Sicer naj se pa dr. Tavčar spomni na dr. Robido, pa bo spoznal svoje srce.

+ **Tržaška S. K. S. Z.** V odborovi seji dne 3. t. m. se je sklenilo, da bodi skupna prireditev naših izobraževalnih organizacij dne 22. avgusta t. l. in sicer pri Svetem Ivanu. Slavnost se bo vršila predpoludne in popoldne. Predpoludne bo občni zbor S. K. S. Z. Vsa društva bodo podala poročila o svojem delovanju. Izrazila se je želja, da nastopi pri ljudski veselici vsako društvo vsaj z eno pesmijo.

+ **Pri premovanju v Selcih** v ponedeljek, bosta zastopala deželni odbor deželna odbornika profesor Jarc in grof Barbo.

+ **Resolucije vseslovanske konference** obsoja glasilo katoliških Hrvatov, »Hrvatstvo«, in pravi, da jih treba z vso silo pobijati. Zahteve vseslovanske konference glede avtonomije Bosne in omejevanje avstrijskega vpliva na tostran Save označujejo katoliški Hrvati za protihrvaške, naperjene ne samo proti Avstriji, marveč tudi proti katoliškim Slovanom v občeh. Hrvaški domoljubi se bodo taki »slovanski« politiki vedno protivili.

+ **Zadružni dom v Zagorju ob Savi** je popolnoma dovršen. Zelo, kakor malokje, je v Zagorju ljudska organizacija pogrešala svoj dom. Sedaj stoji lična stavba na lepem prostoru in je prav praktično vporabljena. V pritličju ima svoje prostore mlada »Ljudska gospodarska zadruga« in »Ljudska hranilnica«. Dvorana je na razpolago vsem društvom, v katerih so organizirani pristaši S. L. S. Spodaj so kleti in shrambe, v I. nadstropju pa tri stanovanja. Načrte in tudi stavbo je izdelal ljubljanski stavbenik g. Ivan Ogrin, ki je svojo nalogo prav častno izvršil.

+ **»Bogomila« Blaž Potočnikove čitalnice v št. Vidu nad Ljubljano**, vabi k veselici, ki jo priredi, v nedeljo 13. junija v društveni dvorani. Spored: 1. Kimovec: »Venček narodnih pesmi.« Poje dekliški zbor. 2. A. Hribar: »Zenin kos.« Deklamacija. 3. »Kdo me bo pahnil s prestola?« Igrokaz s petjem v treh dejanjih. — Začetek po končani popoldanski službi božji. Vstopnina: Sedeži à 2 K, 1 K, 60 v; stojišča 40 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

+ **Vabilo k otvoritvi »Društvenega doma«** »Kat. slov. izobraževalnega društva« v Komendi, ki se vrši, v nedeljo, 20. junija 1909. — Spored: Popoldan: Ob tričetrt na 10. pozdrav gostov pri »Gasilnem domu« v Komendi, nato sprevid z godbo k župni cerkvi. Ob 10. slovesno opravilo v župni cerkvi, potem blagoslov »Društvenega doma« po deželnem poslancu gospodu dekanu Lavrenčiču in govor državnega in deželnega poslance g. dr. Kreka. Opoldne skupno kosilo za goste pri A. Mejaču. — Popoldan: Ob 4. uri javna telovadba: a) Rajalni nastop, b) proste vaje, c) vaje na orodju, d) skupina, e) rajalni odhod. — Po telovadbi ljudska veselica, s srečolovom in godbo pri A. Mejaču. K obilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

+ **Izobraževalno društvo na Rovih**, priredi v nedeljo, veselico s predavanjem. Igrala se bo igra »Zamujeni vlak«.

+ **Požrtvovalen poslanec.** Hrvaški poslanec duhovnik don Franc Bulič, slavni arheolog, je odstopil vse svoje diete za osnovanje podpornega sklada za one dijake iz njegovega volivnega okraja, ki se bodo posvetili zgodovini.

+ **25-letnico mašništva** je obhajal, kakor poroča »Zarja«, minoli ponedeljek državni poslanec in stolni prošt v Gorici, mons. dr. Al. Faiduti.

+ **Za župnijsko Kontovel** je prezentiran č. g. Anton Košir, župnik v Tinjanu v Istri.

+ **Brezglasen pisalni stroj.** Nek mlad uradnik dunajskega mestnega stavbinskega urada je sestavil pisalni stroj z električno napravo, ki čisto tiho deluje. Na stroju bo mogoče baje tudi iz večje oddaljenosti pisati potom električnih žic.

Stroj bo velikega pomena zlasti ondi, kjer v enem prostoru deluje po več strojev in večno ropotanje tipk jako neprijetno in ovirajoče vpliva.

+ **Drobne novice iz litijske okolice.** Ponesrečil se je 9. junija žagar v Ponočičah Janez Štriftoč. Padel je na neki kol in se težko poškodoval na trebuhu. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico. — Nov tlač je dobila župna cerkev na Vačah. — V Šroki Seti pri Vačah so napravili minoli mesec dva nova zvonova. Vili jih je Samassa v Ljubljani. Šesto nedeljo se je vršila ondi prav lepa slovesnost. — Slana je tu pri sadnem drevju napravila precej škode. Orehi so docela uničeni. Tudi drugo sadje je precej trpelo, posebno hruške, ki so letos tako bujno cvetele. — Ozimno žito je letos redko, ravno tako tudi seno. Bati se je, da se cena žitu in krmi še bolj zviša in cena pri živini pa pade. — Dekliška Marijina družba si je omislila novo zastavo na Savi. — Nogo si je zlomil sedemletni sinček posestnika Kotarja na Konju. Padel je z nekega kozolca.

+ **Iznajdba nove surovine za papir.** Za časniški in drug papir se porabi ogromne množine lesa, tako da se boje, da bi v doglednem času zmanjkalo te snovi za napravo papirja. Zato se že dolgo bavijo strokovnjaki s poizkušnjami, da bi odkrili kako drugo surovino za papir. Sedaj poročajo, da se je kemiku Th. J. Hutschinsonu v Manchestru po dolgoletnem trudu posrečilo iz iztisnjene gladornega trsa napraviti izvrstno papirno tvarino. Iznajditelj je proračunal, da se vsako leto v južnih ameriških državah in zapadni Indiji pridela okoli šest milijonov ton sladornega trsa, ki iztisnjen, t. j. izrabljen znaša še štiri milijone ton. Iz te količine se bo dala pokriti ravno polovica potrebščine na papirju, ki ga vsako leto porabi civilizirani svet. Ker se preje iztisnjeni trs ni izrabljal, bo cena zanj nizka in se papir ne podraži.

+ **Nepoboljšljiv tat.** Janez Kuntarič, mizarski pomočnik, že večkrat kaznovan, pristojen v občino Sv. Križ pri Kostanjevici, se klati po svetu že par let brez delavske knjižice pod pretvezo, da jo je med potom izgubil. Dne 4. t. m. je vstopil v delo pri Matko Maloviču v Novem mestu. 7. junija si je od mojstra izposodil kolo, da se pelje na vojaški nabor v Kostanjevico, od sopomočnika pa več obleke. Tako preskrbljen je pobegnil neznano kam, najbrže proti Zagrebu. Sviri se pred nakupom kolesa, ker bode kolo gotovo poizkušal prodati, ker je brez denarja. Kolo je ameriškansko, z zelo veliko prestavo in prostim tekom. Sprednje kolo je za 5 cm manjše, ker je od drugega kolesa s črnim krogom. Zadnje kolo ima rmen krog. Kdor bi kaj vedel o tem, naj sporoči bližnjim orožnikom, ki imajo nalog zasledovati ga. Tat je srednje velikosti, 24 let star ter bolj temnega obraza, ima dva prsta na desni roki obvezana. Oblečen je v kratke črne hlače, z zelenimi nogavicami. Suknjič temno-zelene barve že ponošen, s klobukom na glavi.

+ **Junašk železniški čuvaj.** 8. t. m. je v bližini Sv. Marka v Trstu zlezlo neko osemletno dekletce na železniško progo ravno v trenutku, ko se je bližal tovorni vlak. Zadnji hip jo je ugledal železniški čuvaj Anton Kozut, skočil k njej in jo hotel potegniti s proge. Toda bilo je prepozno: lokomotiva je podrla oba in šla preko njiju. Strojniku se je posrečilo v par trenutkih ustaviti vlak. In čudno: čuvaj in dekletce sta bila sicer nezvestna, a le neznatno ranjena. Sreča je namreč hotela, da sta padla ravno po sredi proge.

+ **Takoj pri dohodu v Ameriko ponesrečil in umrl** je 32 let stari France Redenšek iz Boštjana na Dolenjskem. Padel je z neke kare in v groznih bolečinah umrl na zaprtju čeljusti.

+ **Gojenke belgrajskega liceja in učiteljstva** pridejo 19. t. m. dopoldne ogledat si Postojnsko jamo, zvečer pridejo v Ljubljano.

+ **Za senjskega škofa** je imenovan gen. vikar Rok Vučič.

+ **Pod Rauchovim režimom.** Žena fin. uradnika Bornemissa je bila radi demonstracij proti baronu Rauchu v Novem obsojena na 14 dni zapore. Gospa je boleha, a kljub vsem prošnjam ni smela vseh 14 dni zapustiti celice in ji ni bila dovoljena najmanjša olajšava, dasi ji je preje zdravnik zagotovil, da bo smela iti vsak dan vsaj za hip na zrak. Se vidi, da na Hrvatskem vlada mažarska pest!

+ **Rumunski zdravniki proti Mažarom.** Letos se bo v Budimpešti vršil mednarodni kongres zdravnikov. Rumunski zdravniki so pripravljavnemu odboru naznanili, da se kongresa ne udeležijo, ker Mažari tako kruto preganjajo ogrske Rumune.

+ **Mažari kupujejo hrvaško zemljo.** Mažarska banka za naseljevanje in parceliranje je kupila v Daruvaru veliko Tükkörjevo posestvo za 3.200.000 kron. Posestvo obsega 8000 katastr. juter, ki se bodo parcelirala in naselila z Mažari.

+ **Odlikovanje arheologa Bulića.** Dalmatinskega učenjaka, državnega poslance don Bulića je francoska akademija imenovala »officier de l'Instruction publique«.

Zunanje znamenje te časti je »la rosette«. Don Bulić je bil že pred leti imenovan »officier de l'Académie française« in je sedaj samo pomaknjen v višji čin.

Nesreče z avtomobili. Vsak dan pri- nese kako novo nesrečo z avtomobilom. V torek se je snel avtomobilu dr. Karola Kupelwieserja pnevmatik, ko je bil avto- mobil v polnem tiru. Avtomobil se je pre- vrnil. Učinek je bil grozen. Gospo Berto Kupelwieser je ubilo, vsi drugi vozači so pa ranjeni.

— **Pogreša se Ana Gliha,** hči posest- nika Janeza Gliha iz Malega gabra na Do- lenjskem. V nedeljo, 30. maja t. l. je šla od doma in se ni več vrnila. Vsi ledi boleznj se ji je omračil duh in je že preje večkrat odšla od doma. Postave je visoke in vitke; oblečena je bila v rdeče krilo in goloroka. Prosi se, da jo pridrže, kamor pride in ta- koj naznanijo očetu, ki bo plačal vse stro- ške in nekaj nagrade. Naznanila je naslo- viti na Janeza Gliha, posestnika v Malem gabru, pošta Št. Vid pri Zatičini.

— **Umrl je v Mošnjah oče č. g. žup- nika J. K. Trpinc.** Pogreb bo jutri popol- dne. N. v m. p.!

— **Svetovnoznanja tvrdka Singer Ko.,** delniška družba šivalnih strojev v Novem mestu. Glavni trg št. 88 priredi v svoji lastni prodajalni od 14. do 26. junija 1909 razstavo v zvezi z brezplačnim učnim te- čajem v umetnem vezenju in krpanju na original Singer Central Bobin šivalnih strojih. Ker je ta tečaj velike koristi, se opozarjajo cenjene dame in gospodične Novega mesta in okolice na to prireditve.

— **Slike Novega mesta.** V resnici lepo in izvirno misel je izvršil založnik Urban Horvat v Novem mestu, ko je zbral 18 najlepših prizorov iz dolenske prestolice in njene mične okolice ter jih združil v ličnem albumu. Izvedba je v vsakem ozi- ru krásna, slike čiste in jasne, cena pa iz- redno nizka: 60 h izvodu, prekupcem pa se dovoli še primeren popust. Besedilo je enojezično. Zbirka je prirejena kot tisko- vina za pošto pošiljatev s 3 h.

— **Iz Štange.** Letos bo veliki shod v nedeljo na dan sv. Antona, t. j. 13. junija, a procesije bodo v soboto, 12. junija. — Zdaj je že precej suša. Mrve bo veliko manjkalo, tudi jabolk ne bo dosti. Črešnje in češnje so pa zdaj polne. Dne 3. t. m. je celi dan vihar razsajal. — G. Tomanovi delavci ta teden oltarje in podobe snažijo, da bodo zopet ko novi.

— **Pomorščaki ponarejevalci denarja?** V Pulju so zaprli nekaj pomorščakov c. kr. mornarice in nekega lastnika javne hiše, ker so razpečevali zlat denar po 20 K, ki je tako dobro ponarejen, da se od pravega razlikuje le po teži, je namreč ne- koliko lažji. Po Pulju kroži precej takega denarja.

— **Poroka.** V Ambrusu sta se poro- čila Mihael Novak in Rafaela Novak. Bilo srečno! Ob tej priliki so darovali svatje za Št. Ilj 3 K 65 h. Posnemajte te vrle svate pri vsaki poroki!

— **Kdaj se sme prodajati novo vino?** V goriški trgovsko-obrtni zbornici se je vršilo posvetovanje na poziv tržaškega namestništva, kdaj se more začeti točiti novo vino na drobno. Sprejet je bil Hugu- esov predlog, da se sme novo vino točiti takoj, ko se pridela, ker skušnja uči, da novo vino zdravju ni nevarno.

— **Umrla je danes na Igu žena župana** Zdravje.

— **Revolucija zaradi enega arestanta.** Včeraj je neki Ludovik Jan, star 20 let, v Trstu pretepal svojo ljubimko. Prišla sta dva policaja, ki sta ga hotela zapreti. Mla- denič jim je na zbežal in se utaboril v neki gostilni. Tu je prišlo nadenj 5 policajev, toda mladenič udari enega s steklenico in ga ugrizne v roko, potem pa se iztrga in zbeži v drugo gostilno. Tu ga vjemo, toda močni arestant v tretji zbeži v neko hišo in se poda pod streho. Policaji ga ulove in zdaj jim sledi, pa zagotavlja, da ne bo delal več sitnosti, samo če ga ne uklenejo. Policaji mu verjamejo in gredo z njim proti zaporom, sledi jim na stotine ljud- stva. Toda ko pride mimo nek voz in se spreved razdeli, porabi Ludovik Jan pri- liko in zbeži, kar so ga noge nesle, v neko gostilno. Tu ga pa uklenejo. Zdaj pa se konj nekega policaja, ki je patroliral v bližini splaši in skoči čez aretiranca. Množica jame rjoveti; policaj na konju po- tegne sabljo, na kar množica zbeži in ne- kaj žensk in otrok pade po tleh. Medtem pa arestanta odpeljejo. Pri vratih zaporov pa se množica puna in vpije: »Doli policaj na konju!« Nato prileti 6 policajev z golimi sabljami in razžene ljudi, pri čemer jih zopet nekaj pade. Zaprli so nekega mlade- niča, ki je žvižgal.

— **Povišanje tovornih vozni.** Znano je, da namerava železniško ministrstvo povišati tovorno vozino po železnicah 1. oktobra. Po najnovejših poročilih se pa poviša tovorna vozina šele 1. januarja 1910. leta.

— **Iz Šmartna pri Litli.** Tukajšnji šol- larji prirede dne 20. junija predstavo s petjem. Vstopnina: sedeži 60 vin., stojšča 40 vin., učenci vsakdanje šole so prosti. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Doho-

dek je namenjen za nakup knjig šolarske knjižnice.

— **Dva konja ukradena.** V Zagorju so včeraj ukradli neznan tatovi dva konja, vredna 730 K.

Zakaj bolehalo otroci na driski? V hladnih letnih časih se razmeroma kaj redko in nevarno pojavi griža; v polet- ni toploti pa je ista gostejša, da, v najbolj vročih mesecih celo prav številna in njen pojav je v teh časih tako nagel, tako ne- varen, da se umrljivost med otroki na- ravnost strašno množi. Ta strašna resni- ca, katera se navadno v velikih mestih najbolj pokaže, pa jo lahko tudi v veliki meri opazujemo med kmečkimi deči. Je z dvema prav važnima činiteljema v tes- ni zvezi, namreč: vsled vročine zmanjša- na otroška telesna utrjenost in neznansko hitro pomnoževanje bakterij in kemično razkrajanje kravlega mleka. Od vpliva zadnje škodljivosti kaj lahko mati obva- ruje otroka, posebno v času, ko menja ži- vina kladjo, ako rabi izključno za hranitev otrok skoraj pol stoletja priznано dobro, iz čistega planinskega mleka obstoječo Nestlé-jevo otroško moko, katera je ved- no za porabo gotova, ki vedno nasiti, se nikdar ne skisa ali ne razkroji, pa uravna delovanje prebavil.

— **Opozorjamo na današnji inserat g. S. Gruške.**

ČEDNE RAZMERE V RUSIJI.

V ruski dumi se pravkar vrši debata o delovanju »Zveze pravih ruskih ljudi«. Kadet Maklakov dokazuje, da so ruska in finska sodišča dognala, da je Zveza siste- matično izvrševala politične umore in v to svrhu z vednostjo in sodelovanjem oblasti organizirala sodrgo. Zveza je do- segla, da oblast ni zasledovala morilcev poslancev Jollosa in Hertzensteina in je v to svrhu celo na carja apelirala.

Poslanec Gegečkori označuje Zvezo za zločinski organizacijo, ki uživa protek- cijo vlade. Tako n. pr. se je iz Peterburga vsem rekrutom armade ukazalo, da mo- rajo tej organizaciji pristopiti. Ves mini- strski kabinet je za atentate Zveze vedel, pri njih sodeloval ali vsaj odobral. Mi- nistrski predsednik Stolypin je Zvezi celo denar nakazoval, peterburški glavar pa orožje.

Kaj bo zdaj z »Zvezo«, nihče ne ve. Nedavno se je govorilo, da hoče Stolypin Zvezo razpustiti. Drugi pa pravijo, da Zveza zopet namerava velike akcije proti ustavi in dumi in da jo dvor zelo podpira.

Štajerske novice.

š **Železniška nesreča v Trbovljah.** V četrtek zjutraj, nekako ob 3. uri, prišel je tovorni vlak št. 908, ki pride iz Ljub- ljane, v šest praznih voz, ki so stali na glavnem tiru in ki jih je pripeljal malo prej vlak iz Zidanega mostu. Službujoči uradnik Šoba je mislil, da je tir prazen, zato je dal dovoljenje postajnemu čuvaju Urbanija, da sme postaviti znamenje za »prosto«. Strojvodja je zapazil poprej gručo voz, pa akoravno je napol vse svoje moči v to, da bi ustavil vlak, bil je že preblizu. S sunkom je vrglo vozove s tira. Stroj jih je rinil dalje kakih 100 me-etrov in pri tem štiri vozove zdrobil; stroj se je pokvaril, kakor tudi tir poškodoval. Težkih poškodb na osebo ni, samo kur- jača je vrglo na stroju na tla in strojevodja se je javil bolan, ker se je preveč prestra- šil in čuti neke bolečine na hrbtu. Vlakov- odja je skočil pred sunkom iz vlaka, tako da so mislili, da je mrtev, ker ga niso nikjer našli in da je med sesutimi vozovi, a prišel je kmalu na kraj nesreče. Črez eno uro so bili že iz Zidanega mostu v Trbovljah inženirji z delavci in s pripra- vami za popraviljanje tira. Pri vsej nesreči je bila pa sreča, da so na drugem koncu domači uslužbenci južne železnice premi- kali vozove in delavci se nahajali vsi na vrhu železniških zatvornic, drugače bi se gotovo še kdo poškodoval.

š **Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Kres« v Gradcu** si ustanove on- dotni Slovenci, ker je »Domovina« postala liberalna. Pravila so že pri namestništvu.

š **Prestavljen je finančni komisar dr. Val. Kermauner** iz Celja za davčnega referenta k mariborskemu okrajnemu gla- varstvu.

š **Zmaga »Slovenske kmečke zveze«.** Pri občinskih volitvah na Ponikvi ob juž. žel. je v II. in III. razredu zmagala »Slo- venska kmečka zveza«.

š **Lekarniški asistent Viktor Zupan- čič,** ki je 3. t. m. pri Krškem pri kopanju utonil, je bil 9. t. m. v Savi pri Mihalovcih najden in 11. t. m. na dobrovskem pokopališču slovesno pokopan.

š **Sedemdeset etnico** praznuje danes v Brežicah g. dr. Srebrč.

š **Ustrelil se je v Št. Juriju** ob južni železnici mladi Schescherko. Večer- jal je še v krogu svoje rodbine, nato se pa hitro odstranil in se ustrelil.

š **Umrl je v sredo zvečer v Feldhofu** pri Gradcu bivši glavar v Slovenjgradcu g. Anton Čapek, star 59 let. — Umrl je v Zagradu pri Celju g. Anton Mravljak, biv-

ši župan v občini celjska okolica, ko je bila še v nemškutarskih rokah. — V Grad- cu je umrl bivši župan pri Sv. Lovrencu nad Mariborom Jakob Kellner, star 76 let. — Umrl je v Radanivasi pri Zrečah Fr. Videčnik, 75 let star. Bil je čez 30 let ob- činski odbornik, svetovalec in cenilec.

š **Poročil se je v Hočah 7. junija** gos- pod Milan Zemljč, poštni uradnik, z gđč. Ano Wressnik iz Maribora. — Poročila se je gđna. Agica Kunej iz Konjic z g. Ant. Hribnikom iz Črešnjevca.

š **Kaka razlika.** Da so naši slovenski fantje res korenjaki, nam dokazujejo tudi naborne številke. V Mürzzuschlagu na Gornjem Štajerskem je od 736 k naboru poklicanih bilo potrjenih 85. Pri nas pa nam vzamejo nad polovico. Za slovenski narod je to gotovo častno, a za kmečki stan je hudo, ki mu pobere najboljše de- lavce.

š **Umrl je nagloma od kapi zadet žup- nik v Šmartnem v Rožni dolini pri Celju,** Alojzij Kos.

Koroške novice.

k **Vse je dovoljeno »Fr. Stimmen«.** Minister prepoveduje nacionalni bojkot in vse križem konfiscirajo z ozirom na to slovenske in slovanske liste, če se malo ganejo, graški listi in zdaj tudi »Stimmen« pa opozarjajo Nemce pod naslovom »Tschechischer Kundenfang« na »Živno- stensko banko«, češ, zaprite svoje žepe, ne kupujte njenih akci, to je banka ljudi, ki Nemce žro! Tako v sredo, tako zopet v soboto in morda še naprej in vendar do- brodušni državni pravdnik ne bo videl v tem nacionalnega bojkota!

k **Fanta, ki je v duhovnika preoble- čen** postavil se na Višarjih, je hitro oko postave že našlo v nekem Fr. Filipu, na- vadnem delavcu iz Pliberka.

k **Izlet na Koroško** priredi 20. t. m. »Schlaraffia«, ki se bo pripeljala sem z Dunaja, kjer bo imela svoj »koncil«. Baje se je priglasilo že okrog 250 članov iz vseh dežela, celo iz Amerike. Korošci si obetajo precej od tega izleta za promet tujcev, če jim bo ugajalo, ker so to sami premožni gospodje.

k **S tira skočil je vlak** v nedeljo Pod- kloštrom. Poškodovan ni bil nihče, le za- mude je vlak imel zato celo uro.

k **Pri otvoritvi turske železnice** dne 12. julija bo najbrž navzoč i cesar. Pri- glasila sta se: Wekerle in Košut. Slav- nostni vlak bo peljal iz Solnograda do Špitala na Koroškem in nazaj.

k **2000 K za »Schulverein«** je dovolil iznova celovski občinski svet. Pred nekaj tedni je bil sklenil, deset let zaporedoma dajati mu poleg letnega daru še izrednih 200 K, in zdaj spet! Zdi se, kot bi se bali, da ne bi spravili Poljaki i prej dveh mi- lijonov skupaj kot oni! Ali ne bi kazalo i pri nas Slovencih v odgovor Roseggerju poskusiti z izrednimi darovi — seveda z nižjimi vsotami — za obmejne kraje.

SESTANEK NEMŠKEGA CESARJA Z RUSKIM CARJEM.

Nemški cesar se vkreca 15. t. m. v svojo ladjo, s katero se odpelje v Finsko morje, kjer se sestane z ruskim carjem 17. ali 18. t. m.

Ljubljanske novice.

lj **Ljubljanska duhovščina** se je vče- raj dopoldne poklonila premil. g. knezo- škofu dr. Jegliču in mu po mil. g. stolnem proštu Sajovicu izrazila najiskrenejše če- stitke za god. Danes se je odpeljal pre- svitli g. knezoškof k vizitaciji in birmova- nju na Vič.

lj **Knezoškof v zavodu sv. Marte.** Na praznik sv. Telesa je presvetli gospod knezoškof iz lastne iniciative počastil po- selsko zavetišče sv. Marte s svojim ob- iskom. Presveti ga je pozdravila druš- vena tajnica, družtvenice so zapele par pesmi, Presvetli jih je razveselil s kratkim nagovorom in nato si ogledal hišne pro- store. — Društvo se lepo in mirno razvi- ja. Vsak večer prenočuje v hiši po 20 do 30 deklet. Da pridejo pri tem v hišo tudi ele- menti slabše kakovosti, je lahko umljivo. Društvo skuša take po možnosti odstr- njati; ker pa nima nobena na čelu zapisa- no, kakšna da je, in se v enem ali par dne- vih ne more natanko spoznati, zato naj se za kake morebitne prestopke nikar ne dela odgovoren zavod, ki želi samo pomagati. Zeleti je, da se društva oklenejo tudi one služkinje, ki mu zdaj še ne pripadajo. Ka- kor hitro bo mogoče, bo društvo svoj za- vod razširilo. Dobro bi bilo dobiti večjo dvorano in vrt, kjer bi se mogla dekleta zlasti ob nedeljah popoldne s pridom mu- diti (patronaža). Zeleti je tudi, da bi se organizirali oni ženski sloji, ki doslej še nimajo nobene organizacije in nobenega zavetišča, pa so ga ravnotako potrebni: prodajalke, kasirke, šivilje itd. Društvo sv. Marte bo stopilo v zvezo z zavodom sv. Nikolaja v Trstu. Prav bi bilo, da se na- pravi zveza vseh zavodov te vrste. Na polju varstva deklet se zadnje čase dela intenzivno. Prihodnji mesec bo v Strass-

burgu mednarodno zborovanje katoliš- kih naprav za varstvo deklet. Prav tako; s- je tudi potrebno! Veliko deklet se žalost- pogubi po mestih in v tujini sploh; torej- zavarujemo in rešujemo!

lj **Železniški minister** imenoval je ra- natelja »Gospodarske zveze«, gospo Silvestra Škerbinca v železniš- svet in stotnika v pok. gospoda Mat. Kumpa za njega namestnika za do- 5 let.

lj **Gg. izvršujoče in podporne čla- »Ljubljane«** vabimo na sestanek dan- zvečer ob 8. uri v dvorano »Uniona«, se posiovimo od gospodičen pevk, ki gr- do prihodnji teden na počitnice. Gost- dobrodošli.

lj **Pivovarna J. Kosler & Co. v Sp-** nji Šiški pri Ljubljani se bo pod vodstv- podružnice C. kr. priv. avstrijskega k- dritnega zavoda za trgovino in obrt- Ljubljani in pod udeležbo odličnih den- nih moči pivovarniške stroke spremen- v delniško družbo. Namerava se vzbud- zanimanje za novo podjetje v širših kr- gih na Kranjskem in priklopiti mu še dr- ge kranjske pivovarne. Tozadevna pog- janja so se baje že pričela in so sko- godna za sklepanje.

lj **Časno svetinjo za 40-letno služ-** vanje je dobil umirovljeni nadosk- deželnihi dobrodelnih zavodov, g- Kremžar.

lj **Palaca grofa Walderstela** pekovski mojster gospod Avgus- ne g. Deghenghi, kakor se je t- v časniki.

lj **Izlet na Brezovico** prired- polдне zbor »Ljubljane«. Od- niškim vlakom ob 1. uri 10 min- kolodvora. Biciklisti se zbero t- uri popoldne pred »Unionom«. Po Brezovico z vlakom ob 7. uri z-

lj **Poskušeni samoumor.** sklenil tukajšnji snažilec ok- da si vzame življenje. Krenj- testantovsko pokopališče in- sebi. Ker se mu je roka moč- ni zadel. Ko je bil o tem obve- lici službujoči stražnik, se je- na pokopališče in je le še vide- ki je skočil črez pokopališčni- črez polje. Pozneje pa ga je naš- pod nekim kozolcem v senu in- ver odvzel. Dotičnika je gnalo k- nemu samoumuru menda slabo ra- z boljšo polovico.

lj **Dva žepna tatova aretovana.** dni so na trgu opazili uslužbenci gas- in reševalnega društva dva moška, ki- se prav sumljivo vedla in se vedno- gnečo rinila. Naenkrat je eden se- spretnostjo v žep neki zasebnici in j- del denarnico s 4 kronami. Opazov- o tem takoj obvestili tržno policijo, je tatova takoj prišla. Aretovan- Dušan Stefanovič, 21 let star podol- jen v Zagrebu, pristojen v Belg- Ivan Milanovič, 20 let star, meh- jen in pristojen v Zagreb. Pri se- imela nobenih izkazov.

lj **Naša Lina** je zopet za eno- na boljem. Dala je namreč nabiti n- hišo samonemško pločevinasto t- »Franz Josefsstraße 3«, da bi vsaj- ma ublažila »izzivajočo« samoslov- tablico, ki jo je dala nad njenim v- pritrditi mestna občina ljubljansk- Lina najbolje napravi, če svoj- Berolin prestavi.

lj **Iz norišnice ušla.** Včeraj zve- ušla iz norišnice na Studencu 38let- Hipfl vulgo Pepe in 44letni Anton W- Prvi je velik plečat, plavih brk, dr- bolj majhen in temnih brk. Oba sta- čena v bolniški obleki.

Razne stvari.

Sodnik je ostavil svojo službo in stal pometač. Sodnik Thomas Stanton East St. Louis, Ill., v Ameriki je že č- časa bolehal in končno je bil prisiljen iskat razne zdravnike, kateri so prišli prepričanja, da za sodnika ni zdravo d- v uradih in na zaprtih prostorih. Vs- tega so mu svetovali, naj gre za par t- secev na dopust in naj se med tem čas- vedno kolikor mogoče giba na prost- Ta nasvet je sodnik Stanton uvaževa- tako je sprejel sedaj službo cestnega- metaća v East St. Louis, Ill., kjer n- livo pometa z ostalimi pometači me- ulice.

V Moskvi je divjal velikanski r- Pretekli petek in soboto je gorel to- kolodvor z 20 skladišči. Več lokomot- šest vlakov je zgorelo. Vsa ognje- društva so bila na nogah. Škoda z- več milijonov.

Renski parnik »Germania« je z- Eksploziral je bencin. Par minut pre- zgodo je zapustilo 30 oseb parnik. s- srečila je samo ena oseba.

Kako naj merimo višino d- stolpov itd. Brez vseh priprav, ki j- dandanes že toliko, in brez zapleten- činov izmeri visokost drevesa ali- gega predmeta tako-le: Poleg stebra- ga hočeš zmeriti, postavi navpičen- tako da, recimo, moli en meter nad z-

ljo. Vzemi vrstico, enako dolgo, kakor je kol visok nad površino zemlje, napravi na koncu vrvice zanjko, v njo zasadi kos lesa ter opiši ž njim krog okoli kola. Polumer kroga je torej enak višini kola, en meter. Zdaj pazi, kdaj vrh senice kola zadene ta krog, kjer si bo di. Od te točke izmeri daljavo do končne točke senice, ki jo istodobno napravlja drevo, čegar višino si hotel dognati, in višino imaš.

Velikansk požar je napravil v Quebecku za pol milijona dolarjev škode. Ranjenih je več vojakov in ognjegascev.

Slovansko pismo.

O binkoštih je bilo na Dunaju ustanovljeno društvo za varstvo rokodelskih učencev pod naslovom »Česká učednická útula«. V odboru so zastopniki vseh čeških korporacij, ki se pečajo z vprašanjem čeških rokodelskih učencev na Dunaju. Ustanovitev tega društva je bila že skrajno potrebna, ker tisoče čeških fantov se je dozdaj na Dunaju potujčilo in je bilo izpostavljenih na milost in nemilost brezvestnih izkoriščevalcev.

Praško namestništvo je ukazalo praškemu magistratu, da mora nemške uloge samo v nemškem jeziku reševati. Brnski mestni zastop pa češke uloge rešuje samo v nemškem jeziku — a se še ni našel nihče, ki bi brnskemu mestnemu zastopu zapovedal, da mora češke uloge tudi reševati v češkem jeziku. Za Nemce se pač postava vedno le tako razlaga, kakor je njim prav.

Deželne češke čebelarke razstave v Blanskem (na Moravskem), ki bode trajala od 1. do 8. avgusta, se bodo mnogobrojno udeležili vsi češki čebelarji in tudi drugi slovanski čebelarji. 4. avgusta bode velik shod čeških čebelarjev, katerega se bodo udeležili tudi čebelarji poljski, ruski in jugoslovanski. To bode slaven dan češkega in slovanskega čebelarstva, sijajna manifestacija Slovanstva za čebelarstvo misel. Doba razstave je obenem najbolj ugodna prilika obiskati moravsko Švico (Blansko, Maccho, Slov in dr.)

Češke hranilnice nameravajo v Pragi ustanoviti češko-ameriško banko. Nova banka bode posredovala promet in pošiljatev denarja med češkimi izseljenci in njihovo domovino in v to svrhu bode ustanovila podružnico v New Yorku. Banka se bode imenovala »Bohemia« in se bode ustanovila z delniško glavnico dva milijona kron.

Poljski listi javljajo, da so Nemci nekoliko milj od Vavela začeli sistematično pridobivati poljsko ozemlje. Zemljišča, gozdi, rudokopi prehajajo v nemške roke. V hrzanovskem okraju, polnem podzemeljskih zakladov, katerega meje se začnejo pol ure od Krakova, se že osmi del okraja nahaja v nemških rokah. Preiskovanja, ki so se v zadnjem času vršila, so pokazala, da se v krakovskem okraju nahajajo naravnost orjaški zakladi izvrstnega premoga. Ti zakladi po izračunjenju strokovnjakov znašajo najmanj 18 milijard ton do globočine 1000 metrov. To pomeni, da ako bi se premoga vsako leto prodalo 15 milijonov ton, cela zaloga bi zadostovala za tisoč let. Pomen tega odkritja se ne da niti prav oceniti za bodočnost v Galiciji. To so hitro zapazili Nemci ter so se s svojim kapitalom vrgli ne samo na rudokope, temveč tudi na zemljišča in gozde. O tem naj govore številke: hrzanovski okraj obsega 72.114 ha prostranstva. Od tega je že 9.238 ha ali osmi del v rokah Nemcev. Gozdov ima ta okraj 25.574 ha; od tega pa je že tretji del (7946 ha) prešel v posest Nemcev.

Duhovne akademije v Rusiji nameravajo ustanoviti učno stolico za razlaganje marksizma, ker je to po mnenju duhovne vlade neobhodno potrebno za uničenje »socialno-demokratske herezije«; razun tega bodo se povsod ustanovili misijonarski tečaji za inteligenco, ki si želi uničevati socializem in Marksovo učenje.

Telefonska in brzojavna poročila.

BIENERTHOV NASLEDNIK.

Dunaj, 12. junija. Neka korespondenca objavlja situacijsko poročilo iz čeških krogov, v katerem se sodi, da sledi Bienertu grof Thun.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 12. junija. Danes je zbornica razpravljala o Breiterjevem nujnem predlogu glede odškodnine na Turčijo. Debata je bila jako kratka. Govoril je tudi finančni minister vitez Bilinski, ki je zagovarjal

vlado, češ, da je vedno ustano postopala. O svojih finančnih načrtih je Bilinski dejal, da mora odločno vztrajati pri tem, da odsek razpravlja o njegovih načrtih, katere zbornica lahko zavrne. Če se pa nič ne zgodi, bo država koncem leta popolnoma bankrotna. Vlada nima nobenega interesa na tem, da bi poslance poslala domov, če gospodje hočejo delati tudi v juliju in avgustu, bo zasedanje do takrat trajalo. Nujnost Breiterjevega predloga je bila odklonjena. Nato je zbornica ob ploskanju nemških krščanskih socialcev in Poljakov pričela s prvim pred tedni prekinjenim čitanjem finančnih načrtov viteza Bilinskega. V ponedeljek se bo odločila »Slovanska Jednota«, kako stališče naj zavzame proti proračunu. Čuje se, da je večina za rešitev rednega proračuna, dočim so nekateri za provizorij, nekateri pa za to, da se vladi proračun obstruira. Definitivno »Slovanska Jednota« odloči začetkom prihodnjega tedna.

ZADRUŽNI INSTRUKTOR ZA KRANJSKO.

Dunaj, 12. junija. Na interpelacijo dr. Žitnikovo je danes odgovarjal trgovinski minister, da je njegov namen, za vsako deželo nastaviti zadružnega instruktora, nima pa za to potrebnih sredstev. Takoj, ko ta sredstva dobi, bo tudi za Kranjsko ustanovil samostojni zadružni inštruktorat.

ČEŠKA PRIDIGA V HEBU.

Dunaj, 12. junija. Ves nemški časnikarski svet je razburjen, ker je p. Rennl pri vojaški službi božji pridigoval češko v cerkvi.

NEDOLŽNE DEMONSTRACIJE.

Trst, 12. junija. Udeleženci volivnega shoda laške liberalne narodne stranke so napravili po shodu obhod po mestu, kličejo: »Eviva Trieste italiana!« Policija je spreved razdelila tako, da se ni zgodila nobena nesreča in ni bil nihče razžaljen.

BIVŠI MINISTER DAVID VITEZ ABRAHAMOVIČ.

Lvov, 12. junija. V okraju Bobrka-Bursztyn zopet kandidira Abrahamovič, ki je, kakor znano, odložil svoj mandat in bo najbrže zopet izvoljen.

»DIFESA NAZIONALE«.

Rim, 12. junija. V zbornici je govoril prvič novi vojni minister, general Spingardi, da utemelji povišanje vojaškega kredita. Mirovno stanje vojaštva se ima povišati na 225.000 mož. Izredni kredit znaša 125 milijonov in se bo v prvi vrsti porabil za utrditev meje, da se »zapros domača vrata«. Namen reorganizacije armade je le ta, da bo Italija od velikih narodov spoštovana. Poslanci so burno aplavdirali.

EKSPLOZIJA V PODGORCAH.

Krakov, 12. junija. Krakovski občinski svet pošlje deputacijo k cesarju skupno z drugimi prizadetimi občinami. Cesarja naprosi deputacija, naj ukaže, da se municijska skladišča premeste. Po eksploziji je 250 oseb brez stanovanj in stanujejo v vojaških šotorih. Po eksploziji niso poškodovana zgolj poslopja postaje Podgorce-Plancov, marveč tudi poslopja postaj Swoszowice, Bonarka, Podgorcemesto, Dabil in Piaski.

ŠPANSKI KRALJ ZA POVZDIGO NRAVNOSTI.

Dunaj, 12. junija. Liberalno časopisje je opisavalo mladega španskega kralja kot liberalca. A zadnja poročila so nekoliko drugačna. Kralj Alfonz je začel odločno vplivati na povzdigo nravnosti. V Madridu, Sevilli in po drugih mestih se morajo na njegov ukaz zapreti plesišča že ob pol 1. uri, med tem ko so bila odprta prej cele noči. Tudi proti nenravnosti gledaliških igralk je nastopil španski kranj.

STOLYPINOV ODSTOP.

Peterburg, 12. junija. Stolypin ne bo spremljal carja na potovanju v inozemstvo. Sledil bo Stolypinu najbrže varšavski generalni gubernator Skallon.

ZASTRUPLJENI Z ALKOHOLOM.

Budimpešta, 12. junija. V osmem okraju so opazili, da je več ljudi zastrupljenih. Petero zastrupljenih je umrlo. Ljudi je zastrupilo žganje, katero je prodajal neki Jakob Schlüsser.

POTRES NA FRANCOŠKEM.

Pariz, 12. junija. Včeraj so bili močni potresni sunki v raznih francoskih mestih, posebno v Marzilji, Avignonu, Toulonu, Nici itd. Prebivalstvo je bilo silno prestrašeno. Posebne škode ni, samo nekateri hiše imajo razpoke.

UPOR JETNIKOV V STETTINU.

Stettin, 12. junija. V tukajšnjem sodnem zaporu je nastala revolta. Na smrt obsojeni delavec Bäcker, neki zaprti gostilničar in neki ključavničar so izkušali pobegniti, a pazniki so preprečili beg.

ZAPRTIH 40 ŽELEZNIČARJEV.

Varšava, 12. junija. Zaradi goljufije so zaprti 40 železničarjev, ki so napravili železniški upravi nad 300.000 rubljev škode.

PRIJETI POBEGLI HUODELICI.

Černovice, 12. junija. V Rusiji so prijeli pobeglega na smrt obsojenega hudo delca Olevo Gramadzoro kakor tudi pobeglega morilca Kiriliaka. Prijeli so tudi pobeglega, v osemletno ječo obsojenega Frundzorca.

OBČINSKI SVETNIK DEFRAVDANT.

Rim, 12. junija. Socialistični občinski svetnik Galliotto v Cataniji je defraudiral potresne podpore, zato je izključen iz občinskega sveta in iz socialistične stranke.

VREME.

Dunaj, 12. junija. Vremenska opazovalnica naznanja nestanovitno vreme.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 11. junija.

Pšenica za oktober	13.57
Rž za oktober 1. 1909.	10.48
Oves za oktober	7.72
Koruza za juni 1909	7.83
Koruza za maj 1. 1910	7.16
Efektiv: 20 nižje.	

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Veljavi	Nebo	Padevin v 24 urah v mil
11. 0. zveč.	730.7	13.8	sr. jug	del. obl.	
12. 7. zjutr.	730.7	13.0	sr. jvzh.		1.3
12. 2. pop	730.1	18.4	sr. jzah.	dež	
Srednja včerašnja temp. 15.0°, norm. 17.3°.					

Mesto vsakega posebnega naznanila.

1633 1—1

Marija Čapek roj. pl. Grasselli togepolna naznanja v svoje in v ime svojih dveh sinov **Antona** in **Petra** ter v imenu vsega sorodstva, da je njen iskreno ljubljeni dobri soprog, oziroma oče, zet in svak, gospod

Anton Čapek

c. kr. okrajni glavar v pokoju

dne 9. t. m. ob 6. uri zvečer po dolgem, neizmerno hudem trpljenju izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se vrši dne 12. t. m. na Centralnem pokopališču.

V Gradcu, dne 10. junija 1909.

1628 Zahvala. 1—1

Podpisana rodbina izreka najtoplejšo zahvalo vsem dobrotnikom za sprejete darove, katere sem dobila v mučni bolezn svojega soproga. Posebno se zahvaljujem šentpeterskemu kaplanu č. gospodu Petriču za ves trud in dobroto. Zahvaljujem se tudi veteranskemu in gasilnemu društvu in vsem znanec in prijateljem, ki so ga obiskovali v bolezn in ga spremlili k zadnjemu počitku.

Selo, dne 11. junija 1909.

Žalujoča soproga z otroci
Marija Cigler.

Hotel in restavracija

v zgradbi Narodnega doma v Pazinu daje se v najem. Za pobilje informacije obrniti se je najdalje do konca meseca junija tek. leta : na upravo Narodnega doma v Pazinu. : 1610 3—1

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 566 52-1

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, zaježeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta 1. Vitek-ov „Immerjung“, rdeček, rujave in črne barve. Barva takoj in trpežno, 1 kart. K 4.— 2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1.—. Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1094

Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo.

Vitek-ov „Immerjung“

uporabi.

Zahtevajte le Vitke izdelke in odklanj. odlično vse drugo. Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Fino mlo

14 vrst vonja, kot vijolični, vrtnični, seneni, spajkov itd. kg (12—14 kosov) K 1.80, poštnina 0.00 v. 3.46 brutto K 9.— po povzela. MAATZ, Dunaj IX., Alsterstrasse 6 St. 1092 10—1

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolonjska železn. postaja Sirača-Toplice.

Okratov vrelc 380° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, išias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim, Velike kopeli, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tuje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobro in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno 896 12—1 zdraviliška uprava.

POZORI!

1596 3—1

POZORI!

Stara trgovina

z vso opravo za vsako obrt se takoj odda v prometnem kraju na Gorenjskem. Ugodni pogoji. Kje, pove upravništvo tega lista.

1600 Proda se iz proste roke 10—1

nova hiša

v Jaršah št. 23 blizu novega pokopališča Sv. Križa v Ljubljani. Hiša je tik nove šole in je pripravna za različne namene, posebno za vpokojenega, ki želi miru. Blizu hiše so tudi lepi gozdi za izprehajališča. Več se izve na Martinovi cesti št. 32, v Ljubljani.

Prodaj pod ugodnimi pogoji

ki meri 1345 kvadr. sežnjev, najlepši v Idriji, ves obdelan dobro zagnojen, pri cesti poleg vode, zelo pripraven za stavbišče za vilo, tvornico itd. Več se izve pri Jan. Bratina, Idrija 98.

Kovaškega mojstra

iščem s podkovsko šolo. Obenem rabim tudi

kolarskega mojstra

Nastop takoj ali meseca avgusta. Plača po dogovoru. Natančnejša pojasnila daje Franc Brenc, ključavničarski mojster, Ljubljana, Cegnarjeva 1637 ulica 12. 1—3

Lepo posestvo

z enonadstropno hišo, z gostilno, 20 oralov rodovitnega polja, v ravnini in prav lepi legi za živinorejo prav izvrstno, veliki sadovniki, več gospodarskih poslopj se pod upodnimi pogoji takoj prodaj. Več pove Jurij Samec, Nova 1635 cerkev pri Celju (Štajersko). 3—1

SINGER

SINGER

„66“ najnovejši in najpopolnejši živalni stroj.

stroje dobite le v naših trgovinah. 402 24—2

Singer Co. akc. družba za šiv. stroje. Novomesto, Veliki trg 88.

Prvi kinematograf Pathé

Predstave ob nedeljah in praznikih ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorom: I. prostor 50 v., II. prostor 30 v., I. prostor otroci 30 v., II. prostor otroci in vojaki do navedenika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v. Silke se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarne „Evropa“

Usako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Silke se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Kakšno veselje in kakšen ponos občuti gospodinja pri pogledu njene svetle, slastne, čiste kuhinje! In kako hitro je vse osnaženo, perilo, kakor cela hiša! Čar zadovoljnosti in veselja vlada njen dom. Z

Schicht-ovim 1676
milom

se to lahko doseže.

Dve hiši Inženir išče **meblirano sobo**

se prodasta. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 13

z vso oskrbo in porabo kopališča pri boljši slovenski rodbini. Ponudbe pod šifro „I. R.“ na upravištvu „Slovenca“. 1605 2-1

1634 3-1

Za večje posestvo na Štajerskem išče se starejši neoženjen

upravnik

z večletno prakso v kmetijstvu, živinoreji, čebelarstvu in hmeljarstvu. Prednost ima onl, ki ima nekaj prakse v lesni trgovini oziroma pri žagah. Oziroma se bode le na ponudbe strokovnjakov. Ponudbe naj se pošljejo dr. Josipu Karlovšek, odvetniku v Celju.

Pri ustni, vratni in dihalni higijeni naj se uporabljajo

„VALDA“-pastile,
katere uničijo vse s zrakom vdihane škodljive

_____ kali. _____

Cena jedne škatle K 1.75.

Založba v vseh lekarnah.
Glavna zaloga za Avstrijsko-Ogersko:
lekarna Korwill's „Mohren“
Dunaj, I.,
Wipplingerstrasse 12.

IV 818 1/2 / 93
4 2/I.

1632 1-1

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 3. junija 1909 opravilna številka IV 818 1/2 / 93 se prodajo
4 2/I.

dne 17. junija 1909

dopoldne ob 9. uri v Ljubljani, Dalmatinove ulice št. 5 na javni dražbi razna sobna oprava.
Reči se smejo ogledati dne 17. junija 1909 v času med 9. in 1/2 10, uro dopoldne v navedeni hiši.

C. kr. okrajna sodnica Ljubljana, oddelek V.
dne 3. junija 1909.

V blagohotno uvaževanje.

Dovoljujem si splošno javiti, da se klatijo po Kranjskem razni agenti, med temi tudi v Ljubljani, ki iščejo naročil za:

družbo Elizabetnih paromlinov, Temešvar.

Prisiljen sem tedaj izjaviti, da razun mene ni nihče upravičen sklepati pravomočne prodaje ali kupčije in le jaz prodajam doslej „najbolj slovito moko.“ — Istodobno najvljudneje spominjam svoje cenjene p. n. odjemalce, da imam prej kot slej veliko zalogo vseh vrst moke in v splošno zadovoljstvo sklepam vsako prodajo strogo solidno in kulantno.

1625

Velespoštovanjem

Naslov za brzojavke:
Gruška, Ljubljana.

Telefon št. 236.

S. Gruška,

zastopnik

Elizabetnih paromlinov Temešvar,
Živnostenske banke, Brno,
Gališke karpatske petrolejske deln. družbe.

Razpis.

1621 1-1

Za podaljšanje vodovoda v Kamniku potrebna, na 11653 K 92 h proračunjena dela se oddajo javnim ponudbenim potom.
Pismene ponudbe naj se predložijo

do konca junija t. l.

podpisane mestnemu županstvu.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z nadpisom:

„Ponudba za prevzete podaljšanja kamniškega vodovoda.“

Ponudbam mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni. — Razven tega je dodati kot vadij še 10% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurznih ceni.

Odbor mestne občine kamniške si izrecno pridržuje pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudne cene oziroma če se mu vidi potrebno razpisati ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri mestnem županstvu v Kamniku.

Mestno županstvo v Kamniku

dne 8. junija 1909.

Revma!

Protin!

Ischias!

Od 1. aprila do 1. novembra otvorjeno.

Nizke cene kot doslej kljub času primernim novostim. — 1. septembra do 1. junija 25% znižanje. Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivne termalne kopeli 35—44 stop. C.

KRAPINSKE TOPLICE

Hrvatsko (hrvatska Švica). Zdravljenje s term. pitno vodo. Razpošiljanje term. vode. Obisk 5600 oseb. Marmornate kadne kopeli in tuši, sušarji. — Prospekte in pojasnila pošilja kopalniško ravnanstvo in kopalniški zdravnik dr. Mal. — Pravilni naslov: Krapina-toplice, Hrvatsko. D 1164 6-1

Zdravilišče, 200 komf. sob, krasen park, terasa, rean. čitalnica (vsi časopisi), biljardarna. Stalna vojaška zdravil. godba. Lift, telefon, avtomobil. Posojevalnica avtomobilov.

K postaji Rogatec 2 uri hoda in k postaji Zabok-Krapina-Toplice 1 uro hoda. K vlakom poštne vozovi. Zasebni vozovi in avtomobili proti prejšnjemu naročilu pri ravnanstvu.

A I. 131/9

1631 1-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, odd. I. je po prošnji dedičev po dne 4. februarja 1909 zamrlega gospoda Jerneja Žitnika, poseznika v Ljubljani, na Bregu št. 14 na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, in sicer zemljišče vlož. št. 209 d. o. Ljubljana, t. j. hiša št. 14 z dvoriščem v Ljubljani, na Bregu št. 14 po 35-050 K.

Dražba se bo vršila dne 28. junija 1909 pri c. kr. okrajni sodnji v Ljubljani, soba št. 36 ob 9. uri dopoldne.

Ponudbe po izključno ceno se ne sprejmo.

Na posvetu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati v sodne roke tekom enega meseca po sodni odobritvi s 5% obrestmi od dne sodne odobritve.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. okrajni sodnji v Ljubljani, soba št. 36.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I.

dne 3. junija 1909.

Krasno

pomladansko zalogo
modnega blaga za
gospode in dame
„ priporoča „

Engelbert Škušek

Ljubljana, Mestni trg 19

Porabljeno pohištvo
in nov električni klavir se prodaja

po ceni. Klavir je ugodna prilika za gostilničarje! Naslov pove uredništvo „Slovenca“ 484 52-1

Pri naročilu dveh zavojev franko.

Edina izborna priloga za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje. Razpošilja se tudi zasebnikom.

40—45 m ostankov samo za 15 kron.

Blago za bluze (angl. cefir) 80 cm širok, najnovjši krasni vzorci.

Modnega cefirja za obleke, bluze in srajce.

Kanafas za posteljne prevleke, živalne barve.

Oksford za moške srajce zelo trpežne kakovosti.

Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih barvah.

Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke.

Dolgost ostankov 6—10 m za žakete brez napake, perilni in najboljše kakovosti.

Ako ne ugaša se denar takoj vrne in zavoj se vsako neiraniran nazaj.

Najmanjše naročilo 1 zavoj 40—45 m K 15— po povzetju.

Po želji se tudi sortirajo.

Tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.

Dalje ponudim prve vrste vporabno za najfinije perilo in opreme za neveste obeljeno rumbarško platno in obeljen gradl za spodnje perilo 40 m po želji sortirano za K 18-50. 1413 10-1

Pozor! Pozor!

PONUDBA

samo za zasebnike in kapovale. Vsi predelane in kapovale v novo hišo in radi inventar prodajam po tovarniški ceni: 10.000 m ostankov pristno barvnih in brez napake, 4 m v dolžini 3—15 m za 3 kron, 10 m za 4 kron, 15 m za 5 kron, 20 m za 6 kron, 25 m za 7 kron, 30 m za 8 kron, 35 m za 9 kron, 40 m za 10 kron, 45 m za 11 kron, 50 m za 12 kron, 55 m za 13 kron, 60 m za 14 kron, 65 m za 15 kron, 70 m za 16 kron, 75 m za 17 kron, 80 m za 18 kron, 85 m za 19 kron, 90 m za 20 kron, 95 m za 21 kron, 100 m za 22 kron, 105 m za 23 kron, 110 m za 24 kron, 115 m za 25 kron, 120 m za 26 kron, 125 m za 27 kron, 130 m za 28 kron, 135 m za 29 kron, 140 m za 30 kron, 145 m za 31 kron, 150 m za 32 kron, 155 m za 33 kron, 160 m za 34 kron, 165 m za 35 kron, 170 m za 36 kron, 175 m za 37 kron, 180 m za 38 kron, 185 m za 39 kron, 190 m za 40 kron, 195 m za 41 kron, 200 m za 42 kron, 205 m za 43 kron, 210 m za 44 kron, 215 m za 45 kron, 220 m za 46 kron, 225 m za 47 kron, 230 m za 48 kron, 235 m za 49 kron, 240 m za 50 kron, 245 m za 51 kron, 250 m za 52 kron, 255 m za 53 kron, 260 m za 54 kron, 265 m za 55 kron, 270 m za 56 kron, 275 m za 57 kron, 280 m za 58 kron, 285 m za 59 kron, 290 m za 60 kron, 295 m za 61 kron, 300 m za 62 kron, 305 m za 63 kron, 310 m za 64 kron, 315 m za 65 kron, 320 m za 66 kron, 325 m za 67 kron, 330 m za 68 kron, 335 m za 69 kron, 340 m za 70 kron, 345 m za 71 kron, 350 m za 72 kron, 355 m za 73 kron, 360 m za 74 kron, 365 m za 75 kron, 370 m za 76 kron, 375 m za 77 kron, 380 m za 78 kron, 385 m za 79 kron, 390 m za 80 kron, 395 m za 81 kron, 400 m za 82 kron, 405 m za 83 kron, 410 m za 84 kron, 415 m za 85 kron, 420 m za 86 kron, 425 m za 87 kron, 430 m za 88 kron, 435 m za 89 kron, 440 m za 90 kron, 445 m za 91 kron, 450 m za 92 kron, 455 m za 93 kron, 460 m za 94 kron, 465 m za 95 kron, 470 m za 96 kron, 475 m za 97 kron, 480 m za 98 kron, 485 m za 99 kron, 490 m za 100 kron, 495 m za 101 kron, 500 m za 102 kron, 505 m za 103 kron, 510 m za 104 kron, 515 m za 105 kron, 520 m za 106 kron, 525 m za 107 kron, 530 m za 108 kron, 535 m za 109 kron, 540 m za 110 kron, 545 m za 111 kron, 550 m za 112 kron, 555 m za 113 kron, 560 m za 114 kron, 565 m za 115 kron, 570 m za 116 kron, 575 m za 117 kron, 580 m za 118 kron, 585 m za 119 kron, 590 m za 120 kron, 595 m za 121 kron, 600 m za 122 kron, 605 m za 123 kron, 610 m za 124 kron, 615 m za 125 kron, 620 m za 126 kron, 625 m za 127 kron, 630 m za 128 kron, 635 m za 129 kron, 640 m za 130 kron, 645 m za 131 kron, 650 m za 132 kron, 655 m za 133 kron, 660 m za 134 kron, 665 m za 135 kron, 670 m za 136 kron, 675 m za 137 kron, 680 m za 138 kron, 685 m za 139 kron, 690 m za 140 kron, 695 m za 141 kron, 700 m za 142 kron, 705 m za 143 kron, 710 m za 144 kron, 715 m za 145 kron, 720 m za 146 kron, 725 m za 147 kron, 730 m za 148 kron, 735 m za 149 kron, 740 m za 150 kron, 745 m za 151 kron, 750 m za 152 kron, 755 m za 153 kron, 760 m za 154 kron, 765 m za 155 kron, 770 m za 156 kron, 775 m za 157 kron, 780 m za 158 kron, 785 m za 159 kron, 790 m za 160 kron, 795 m za 161 kron, 800 m za 162 kron, 805 m za 163 kron, 810 m za 164 kron, 815 m za 165 kron, 820 m za 166 kron, 825 m za 167 kron, 830 m za 168 kron, 835 m za 169 kron, 840 m za 170 kron, 845 m za 171 kron, 850 m za 172 kron, 855 m za 173 kron, 860 m za 174 kron, 865 m za 175 kron, 870 m za 176 kron, 875 m za 177 kron, 880 m za 178 kron, 885 m za 179 kron, 890 m za 180 kron, 895 m za 181 kron, 900 m za 182 kron, 905 m za 183 kron, 910 m za 184 kron, 915 m za 185 kron, 920 m za 186 kron, 925 m za 187 kron, 930 m za 188 kron, 935 m za 189 kron, 940 m za 190 kron, 945 m za 191 kron, 950 m za 192 kron, 955 m za 193 kron, 960 m za 194 kron, 965 m za 195 kron, 970 m za 196 kron, 975 m za 197 kron, 980 m za 198 kron, 985 m za 199 kron, 990 m za 200 kron, 995 m za 201 kron, 1000 m za 202 kron, 1005 m za 203 kron, 1010 m za 204 kron, 1015 m za 205 kron, 1020 m za 206 kron, 1025 m za 207 kron, 1030 m za 208 kron, 1035 m za 209 kron, 1040 m za 210 kron, 1045 m za 211 kron, 1050 m za 212 kron, 1055 m za 213 kron, 1060 m za 214 kron, 1065 m za 215 kron, 1070 m za 216 kron, 1075 m za 217 kron, 1080 m za 218 kron, 1085 m za 219 kron, 1090 m za 220 kron, 1095 m za 221 kron, 1100 m za 222 kron, 1105 m za 223 kron, 1110 m za 224 kron, 1115 m za 225 kron, 1120 m za 226 kron, 1125 m za 227 kron, 1130 m za 228 kron, 1135 m za 229 kron, 1140 m za 230 kron, 1145 m za 231 kron, 1150 m za 232 kron, 1155 m za 233 kron, 1160 m za 234 kron, 1165 m za 235 kron, 1170 m za 236 kron, 1175 m za 237 kron, 1180 m za 238 kron, 1185 m za 239 kron, 1190 m za 240 kron, 1195 m za 241 kron, 1200 m za 242 kron, 1205 m za 243 kron, 1210 m za 244 kron, 1215 m za 245 kron, 1220 m za 246 kron, 1225 m za 247 kron, 1230 m za 248 kron, 1235 m za 249 kron, 1240 m za 250 kron, 1245 m za 251 kron, 1250 m za 252 kron, 1255 m za 253 kron, 1260 m za 254 kron, 1265 m za 255 kron, 1270 m za 256 kron, 1275 m za 257 kron, 1280 m za 258 kron, 1285 m za 259 kron, 1290 m za 260 kron, 1295 m za 261 kron, 1300 m za 262 kron, 1305 m za 263 kron, 1310 m za 264 kron, 1315 m za 265 kron, 1320 m za 266 kron, 1325 m za 267 kron, 1330 m za 268 kron, 1335 m za 269 kron, 1340 m za 270 kron, 1345 m za 271 kron, 1350 m za 272 kron, 1355 m za 273 kron, 1360 m za 274 kron, 1365 m za 275 kron, 1370 m za 276 kron, 1375 m za 277 kron, 1380 m za 278 kron, 1385 m za 279 kron, 1390 m za 280 kron, 1395 m za 281 kron, 1400 m za 282 kron, 1405 m za 283 kron, 1410 m za 284 kron, 1415 m za 285 kron, 1420 m za 286 kron, 1425 m za 287 kron, 1430 m za 288 kron, 1435 m za 289 kron, 1440 m za 290 kron, 1445 m za 291 kron, 1450 m za 292 kron, 1455 m za 293 kron, 1460 m za 294 kron, 1465 m za 295 kron, 1470 m za 296 kron, 1475 m za 297 kron, 1480 m za 298 kron, 1485 m za 299 kron, 1490 m za 300 kron, 1495 m za 301 kron, 1500 m za 302 kron, 1505 m za 303 kron, 1510 m za 304 kron, 1515 m za 305 kron, 1520 m za 306 kron, 1525 m za 307 kron, 1530 m za 308 kron, 1535 m za 309 kron, 1540 m za 310 kron, 1545 m za 311 kron, 1550 m za 312 kron, 1555 m za 313 kron, 1560 m za 314 kron, 1565 m za 315 kron, 1570 m za 316 kron, 1575 m za 317 kron, 1580 m za 318 kron, 1585 m za 319 kron, 1590 m za 320 kron, 1595 m za 321 kron, 1600 m za 322 kron, 1605 m za 323 kron, 1610 m za 324 kron, 1615 m za 325 kron, 1620 m za 326 kron, 1625 m za 327 kron, 1630 m za 328 kron, 1635 m za 329 kron, 1640 m za 330 kron, 1645 m za 331 kron, 1650 m za 332 kron, 1655 m za 333 kron, 1660 m za 334 kron, 1665 m za 335 kron, 1670 m za 336 kron, 1675 m za 337 kron, 1680 m za 338 kron, 1685 m za 339 kron, 1690 m za 340 kron, 1695 m za 341 kron, 1700 m za 342 kron, 1705 m za 343 kron, 1710 m za 344 kron, 1715 m za 345 kron, 1720 m za 346 kron, 1725 m za 347 kron, 1730 m za 348 kron, 1735 m za 349 kron, 1740 m za 350 kron, 1745 m za 351 kron, 1750 m za 352 kron, 1755 m za 353 kron, 1760 m za 354 kron, 1765 m za 355 kron, 1770 m za 356 kron, 1775 m za 357 kron, 1780 m za 358 kron, 1785 m za 359 kron, 1790 m za 360 kron, 1795 m za 361 kron, 1800 m za 362 kron, 1805 m za 363 kron, 1810 m za 364 kron, 1815 m za 365 kron, 1820 m za 366 kron, 1825 m za 367 kron, 1830 m za 368 kron, 1835 m za 369 kron, 1840 m za 370 kron, 1845 m za 371 kron, 1850 m za 372 kron, 1855 m za 373 kron, 1860 m za 374 kron, 1865 m za 375 kron, 1870 m za 376 kron, 1875 m za 377 kron, 1880 m za 378 kron, 1885 m za 379 kron, 1890 m za 380 kron, 1895 m za 381 kron, 1900 m za 382 kron, 1905 m za 383 kron, 1910 m za 384 kron, 1915 m za 385 kron, 1920 m za 386 kron, 1925 m za 387 kron, 1930 m za 388 kron, 1935 m za 389 kron, 1940 m za 390 kron, 1945 m za 391 kron, 1950 m za 392 kron, 1955 m za 393 kron, 1960 m za 394 kron, 1965 m za 395 kron, 1970 m za 396 kron, 1975 m za 397 kron, 1980 m za 398 kron, 1985 m za 399 kron, 1990 m za 400 kron, 1995 m za 401 kron, 2000 m za 402 kron, 2005 m za 403 kron, 2010 m za 404 kron, 2015 m za 405 kron, 2020 m za 406 kron, 2025 m za 407 kron, 2030 m za 408 kron, 2035 m za 409 kron, 2040 m za 410 kron, 2045 m za 411 kron, 2050 m za 412 kron, 2055 m za 413 kron, 2060 m za 414 kron, 2065 m za 415 kron, 2070 m za 416 kron, 2075 m za 417 kron, 2080 m za 418 kron, 2085 m za 419 kron, 2090 m za 420 kron, 2095 m za 421 kron, 2100 m za 422 kron, 2105 m za 423 kron, 2110 m za 424 kron, 2115 m za 425 kron, 2120 m za 426 kron, 2125 m za 427 kron, 2130 m za 428 kron, 2135 m za 429 kron, 2140 m za 430 kron, 2145 m za 431 kron, 2150 m za 432 kron, 2155 m za 433 kron, 2160 m za 434 kron, 2165 m za 435 kron, 2170 m za 436 kron, 2175 m za 437 kron, 2180 m za 438 kron, 2185 m za 439 kron, 2190 m za 440 kron, 2195 m za 441 kron, 2200 m za 442 kron, 2205 m za 443 kron, 2210 m za 444 kron, 2215 m za 445 kron, 2220 m za 446 kron, 2225 m za 447 kron, 2230 m za 448 kron, 2235 m za 449 kron, 2240 m za 450 kron, 2245 m za 451 kron, 2250 m za 452 kron, 2255 m za 453 kron, 2260 m za 454 kron, 2265 m za 455 kron, 2270 m za 456 kron, 2275 m za 457 kron, 2280 m za 458 kron, 2285 m za 459 kron, 2290 m za 460 kron, 2295 m za 461 kron, 2300 m za 462 kron, 2305 m za 463 kron, 2310 m za 464 kron, 2315 m za 465 kron, 2320 m za 466 kron, 2325 m za 467 kron, 2330 m za 468 kron, 2335 m za 469 kron, 2340 m za 470 kron, 2345 m za 471 kron, 2350 m za 472 kron, 2355 m za 473 kron, 2360 m za 474 kron, 2365 m za 475 kron, 2370 m za 476 kron, 2375 m za 477 kron, 2380 m za 478 kron, 2385 m za 479 kron, 2390 m za 480 kron, 2395 m za 481 kron, 2400 m za 482 kron, 2405 m za 483 kron, 2410 m za 484 kron, 2415 m za 485 kron, 2420 m za 486 kron, 2425 m za 487 kron, 2430 m za 488 kron, 2435 m za 489 kron, 2440 m za 490 kron, 2445 m za 491 kron, 2450 m za 492 kron, 2455 m za 493 kron, 2460 m za 494 kron, 2465 m za 495 kron, 2470 m za 496 kron, 2475 m za 497 kron, 2480 m za 498 kron, 2485 m za 499 kron, 2490 m za 500 kron, 2495 m za 501 kron, 2500 m za 502 kron, 2505 m za 503 kron, 2510 m za 504 kron, 2515 m za 505 kron, 2520 m za 506 kron, 2525 m za 507 kron, 2530 m za 508 kron, 2535 m za 509 kron, 2540 m za 510 kron, 2545 m za 511 kron, 2550 m za 512 kron, 2555 m za 513 kron, 2560 m za 514 kron, 2565 m za 515 kron, 2570 m za 516 kron, 2575 m za 517 kron, 2580 m za 518 kron, 2585 m za 519 kron, 2590 m za 520 kron, 2595 m za 521 kron, 2600 m za 522 kron, 2605 m za 523 kron, 2610 m za 524 kron, 2615 m za 525 kron, 2620 m za 526 kron, 2625 m za 527 kron, 2630 m za 528 kron, 2635 m za 529 kron, 2640 m za 530 kron, 2645 m za 531 kron, 2650 m za 532 kron, 2655 m za 533 kron, 2660 m za 534 kron, 2665 m za 535 kron, 2670 m za 536 kron, 2675 m za 537 kron, 2680 m za 538 kron, 2685 m za 539 kron, 2690 m za 540 kron, 2695 m za 541 kron, 2700 m za 542 kron, 2705 m za 543 kron, 2710 m za 544 kron, 2715 m za 545 kron, 2720 m za 546 kron, 2725 m za 547 kron, 2730 m za 548 kron, 2735 m za 549 kron, 2740 m za 550 kron, 2745 m za 551 kron, 2750 m za 552 kron, 2755 m za 553 kron, 2760 m za 554 kron, 2765 m za 555 kron, 2770 m za 556 kron, 2775 m za 557 kron, 2780 m za 558 kron, 2785 m za 559 kron, 2790 m za 560 kron, 2795 m za 561 kron, 2800 m za 562 kron, 2805 m za 563 kron, 2810 m za 564 kron, 2815 m za 565 kron, 2820 m za 566 kron, 2825 m za 567 kron, 2830 m za 568 kron, 2835 m za 569 kron, 2840 m za 570 kron, 2845 m za 571 kron, 2850 m za 572 kron, 2855 m za 573 kron, 2860 m za 574 kron, 2865 m za 575 kron, 2870 m za 576 kron, 2875 m za 577 kron, 2880 m za 578 kron, 2885 m za 579 kron, 2890 m za 580 kron, 2895 m za 581 kron, 2900 m za 582 kron, 2905 m za 583 kron, 2910 m za 584 kron, 2915 m za 585 kron, 2920 m za 586 kron, 2925 m za 587 kron, 2930 m za 588 kron, 2935 m za 589 kron, 2940 m za 590 kron, 2945 m za 591 kron, 2950 m za 592 kron, 2955 m za 593 kron, 2960 m za 594 kron, 2965 m za 595 kron, 2970 m za 596 kron, 2975 m za 597 kron, 2980 m za 598 kron, 2985 m za 599 kron, 2990 m za 600 kron, 2995 m za 601 kron, 3000 m za 602 kron, 3005 m za 603 kron, 3010 m za 604 kron, 3015 m za 605 kron, 3020 m za 606 kron, 3025 m za 607 kron, 3030 m za 608 kron, 3035 m za 609 kron, 3040 m za 610 kron, 3045 m za 611 kron, 3050 m za 612 kron, 3055 m za 613 kron, 3060 m za 614 kron, 3065 m za 615 kron, 3070 m za 616 kron, 3075 m za 617 kron, 3080 m za 618 kron, 3085 m za 619 kron, 3090 m za 620 kron, 3095 m za 621 kron, 3100 m za 622 kron, 3105 m za 623 kron, 3110 m za 624 kron, 3115 m za 625 kron, 3120 m za 626 kron, 3125 m za 627 kron, 3130 m za 628 kron, 3135 m za 629 kron, 3140 m za 630 kron, 3145 m za 631 kron, 3150 m za 632 kron, 3155 m za 633 kron, 3160 m za 634 kron, 3165 m za 635 kron, 3170 m za 636 kron, 3175 m za 637 kron, 3180 m za 638 kron, 3185 m za 639 kron, 3190 m za 640 kron, 3195 m za 641 kron, 3200 m za 642 kron, 3205 m za 643 kron, 3210 m za 644 kron, 3215 m za 645 kron, 3220 m za 646 kron, 3225 m za 647 kron, 3230 m za 648 kron, 3235 m za 649 kron, 3240 m za 650 kron, 3245 m za 651 kron, 3250 m za 652 kron, 3255 m za 653 kron, 3260 m za 654 kron, 3265 m za 655 kron, 3270 m za 656 kron, 3275 m za 657 kron, 3280 m za 658 kron, 3285 m za 659 kron, 3290 m za 660 kron, 3295 m za 661 kron, 3300 m za 662 kron, 3305 m za 663 kron, 3310 m za 664 kron, 3315 m za 665 kron, 3320 m za 666 kron, 3325 m za 667 kron, 3330 m za 668 kron, 3335 m za 669 kron, 3340 m za 670 kron, 3345 m za 671 kron, 3350 m za 672 kron, 3355 m za 673 kron, 3360 m za 674 kron, 3365 m za 675 kron, 3370 m za 676 kron, 3375 m za 677 kron, 3380 m za 678 kron, 3385 m za 679 kron, 3390 m za 680 kron, 3395 m za 681 kron, 3400 m za 682 kron, 3405 m za 683 kron, 3410 m za 684 kron, 3415 m za 685 kron, 3420 m za 686 kron, 3425 m za 687 kron, 3430 m za 688 kron, 3435 m za 689 kron, 3440 m za 690 kron, 3445 m za 691 kron, 3450 m za 692 kron, 3455 m za 693 kron, 3460 m za 694 kron, 3465 m za 695 kron, 3470 m za 696 kron, 3475 m za 697 kron, 3480 m za 698 kron, 3485 m za 699 kron, 3490 m za 700 kron, 3495 m za 701 kron, 3500 m za 702 kron, 3505 m za 703 kron, 3510 m za 704 kron, 3515 m za 705 kron, 3520 m za 706 kron, 3525 m za 707 kron, 3530 m za 708 kron, 3535 m za 709 kron, 3540 m za 710 kron, 3545 m za 711 kron, 3550 m za 712 kron, 3555 m za 713 kron, 3560 m za 714 kron, 3565 m za 715 kron, 3

Podružnice
Split, Celovec
- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 200.000. -

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRIŠKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
 Zaloga čopičev za pleskarje sli-
 karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznano
 reelno in fino po najnižjih cenah.

Vino
 vrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa
 rimljanov, ležečih na morsk obali Izola-
 tirano, je naprodaj v kletih poštenih slo-
 venskih kmetov. Posreduje in za pristnost
 imči: „Kmečka gospodarska zadruga
 Medoših (Korte)“ pošta Pirano —
 železniška postaja Portorose (Istra).
 ena belemu (rumenemu) vinu po 26 K
 hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno.
 ena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto
 na debelo in po 22 K hekto na drobno po-
 stavljeno na postaje.

„Pri solncu“. — Slovenska trgovina. — „Pri solncu“.
Katinka Widmayer
 „pri solncu“ za vodo, v mestni palači. 2552
 Priporočam slav. občinstvu veliko zalogo ravno došlih
 damskih klobukov najnovejše mode.
 Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške
 obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila
 za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga
 umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi.
 Vezanje cvetlic točno po naročilu. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.
 Najnižje cene! — Solidna postrežba! — Najnižje cene!

Puške!
 Lancaster od K 26—, Flobert-puške od
 K 8-50, pištole od K 2—, samokresi od K 5—.
 :: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. ::
F. DUŠEK v Opočno šte. 77
 1631 Češko. 32

 Domača tvrdka!
LUKA VILHAR
 Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
 tik novega poslopja Katol. tiskarne.
 izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila
 za vsa: ure, kot: žepne, stenske ter ure bu-
 kovrstne ure, veržice, prstane ter različno zlatino
 ure, dalje in srebrnino. 2824 32—1
 Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Priporočam se
veletrgovina železnine „Merkur“
 Peter Majdič v Celju.
 1081

 Potniki v Ameriko
 Kateri želijo dobro, po ceni in
 zanesljivo potovati naj se obrnejo
 na **Simona Hmeletxa**
 v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
 Kdorkar v Ljubljani doje se brezplačno

Kje se dobe najboljši poljedelski
 stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, sla-
 moreznice, čistilnice, preše, za sadje
 l. t. d.
 Edino le pri:
FR. STUPICA
 v Ljubljani, Marije Terezije cesta
 šte. 1., Valvazorjev trg šte. 6.
 in zakaj: zato ker so dotični stroji iz
 najboljših tovarn sveta, najboljše sestav-
 ljeni, ker se istih proda na tisoče in ti-
 soče komadov in se ravno radi tega, ker
 se jih izdeluje v velikih množinah, dobi-
 vajo po nizkih cenah.
 Moji stroji so povsod jako priljubljeni.
 Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu
 stavbenih potrebščin, portland - ce-
 menta, traverz železniških šin in druge
 različne železnine in raznega orodja, na-
 grobnih križev, teltnic. 1739

== Fotografski umetni zavod ==
Avg. Berthold
 Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.
 Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.
 — Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Vinko Majdič
 valjični mlin v Kranju,
 Kranjsko.
 Največja proizvodnja priznana najboljših
 pšeničnih mok in krmihi izdelkov, ki iz-
 virajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst.
 Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in
 dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar
 je zlasti za gospode pakovske mojstre ne-
 precenljive vrednosti. 2916 52—1
 Zastopstva in zaloge:
 V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem,
 Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bol-
 canu, Inomestu, Tridentu, Zadru, Spljetu,
 Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.
 Brzjaviti: Valjični mlin, Kranj.

Lepa zračna
stanovanja
 vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
 od 8 kron mesečno naprej, se takoj
 ali za poznejše oddajo v novozgra-
 jenih hišah na Predovičevem selu
 poleg Ljubljane. — Več se izve pri
 E. Predoviču, Ambrožev trg 7,
 v Ljubljani. ::
 Zeložnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
Klobuke,
cilindre in čepice
 v najnovejših faconah in velikih izberah
 112 priporoča 52—1
Ivan Soklič.
 Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“
 iz **BREMENA**
 v **NEW-YORK ::**
 s cesarskimi brzoparniki
 :: Kronprinzessin Cäcilie ::
 Kaiser Wilhelm II, Kron-
 prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
 :: helm der Große. ::
 — Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni. —
 Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
 denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
 leznice dobite v Ljubljani edino-le pri 2886—58
Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
 nasproti obceznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.
 Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
 pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštena, reelna in solidna.
 Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
 Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
 izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
 Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
 Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Telefon 177.
L. Tomažič
 zaloga plva
 v Spodnji Šiški pri Ljubljani.
 Gospodom gostilničarjem in
 p. n. slavnemu občinstvu
 priporočam
zagrebačko in
= češko pivo =

Najcenejše
DEŽNIKE IN SOLNČNIKE
 3436 domačega izdelka 52—1
 priporoča po najnižji ceni in najboljši
 kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
 — prečastiti duhovščini —
JOSIP VIDMAR
 — v Ljubljani —
 Pred Školijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4.
 — Popravila točno in ceno. —

Osrednja banka čeških hranilnic
 Telefon št. 12017.
 Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. — (Ustredni banka českých spořitelén) — Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22.
 Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%. — Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev. — Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.
 Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih
 podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavelje.
 Del. kap. 7.000.000 K
 Telegrami: „Sporobanka“.
 Deponiranje kavelj in
 : vadij raznih vrst :
 : Eskont menije samo :
 : denarnih zavodov :
 : Bankovne informacije :
 : in svete brezplačno :
 Telefon št. 12017.

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno
sodo in stearinske sveče

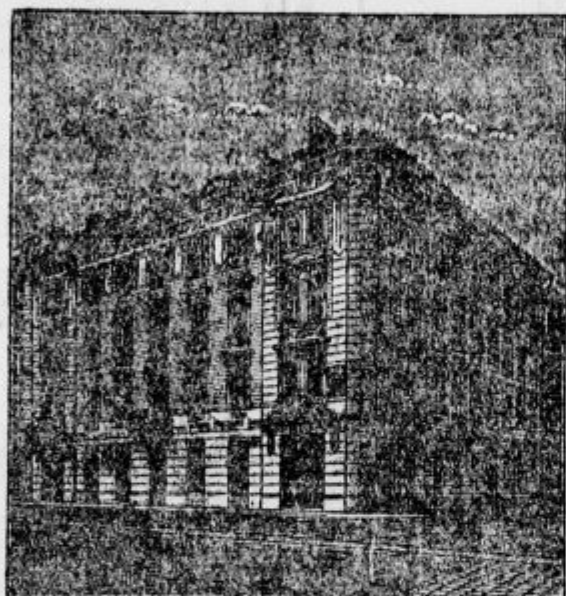
Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Ustanovljena leta 1882.

Telefon št. 185

Ustanovljena leta 1882.
Pošne hranilnice račun št. 828-405.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 71,417.344-75

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čehovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17,102.911.27

Upravno premoženje K 17,519.983-93

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114

52-1

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

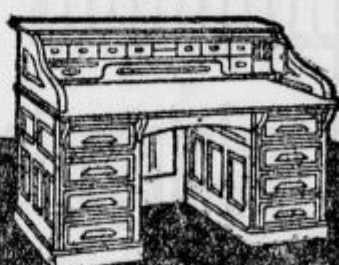
Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

454 34-1

priporočata

**Praktično
in
priročno.**

**Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.**

kakor tudi pisarniške potrebsčine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične
za porabo.

Prospecte zastoj in poštnine prosto.

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna tvrdka lanenega in modnega blaga priporoča v zamjmeno

468 52-1

izborni, dobro modno blago

znani kakovosti platno in pralno,

gospode, namizne prte iz damasta, brisače, zamjmeno stalnobarnih

prekrasnih modnih vzorcev. Celiri za srajce, obleke itd., po nizkih in

denarnih vzorcev. stalnih cenah. Velika lepa izbor! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine

prosto. 1 zavoje 40 m pralnih ostankov okusno odbranih

za K 18.— franko po povzetju.

— Samo pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Izvolite pisati po vzorce!

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so svažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tiskarju“ 188 (52-1)

Anversa
New York

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

VODOVODI kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjaviti: Lachnik, Ljubljana.

Betonsko podjetje.

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamnja in marmorja.

ZAJEC & HORN

LJUBLJANA, Dunajska cesta 73.

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamnja: cevi, okrogle in ovalne, (patent Kielberg zastopstvo za Kranjsko), stopnice (najelegantnejši vzorci, brušene in polirane), mozaične, kakor tudi hidravlično stisnjene metallique-plošče za tlakove za cerkve, veže, kuhinje, hodnike, trotoarje v raznih barvah in vzorcih, podboje, križe, nagrobne spomenike, okvirje, postamente, balustrade, ornamente, façade i. t. d. — Opozorjamo posebno na prekrasne plošče iz umetnega marmorja (Carralith-patent) za obhajilne mize, oltarje, za prevleko lisen, stebrov i. t. d. Gospode interesente, zlasti preč. duhovščino in stavbinske mojstre vabimo najljubše, da si ogledajo na licu mesta blago. CENIKE IN VZORCE POŠILJAMO RADE VOLJE NA ZAHTEVO.

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5.

Josip Janko urar in trgovec
z zlatarstvom, sre-
brnino in optičnim blagom v **Kamniku**

prilagojena velika zaloga
pravih švicarskih žep-
nih ur, budilnic, verižic,
prstanov, uhanov,
brož, daljnogle-
dov, očal in vseh
v to stroko spa-
dajočih stvari po
zelo nizki ceni.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. —
Ceniki na razpolago. 1001 10—1

**Velika zaloga primernih
daril za birmance.**

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 280,
belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8,
sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od
5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napol-
njene, iz zelo
gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali
rumenega inlet-nanking-blaga, 1 perlica vel. 180x116
cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako
lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom
K 24; posamezne perlice K 12, 14, 16; blazine K 3,
K 350, K 4. Proti povzpetju razpošilja poštne prosto
pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010, Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. —
Ceniki in zimskih, odejav, prevlekeh in vsem drugem
F 716 posteljnemu blagu zastoj in pošt. prosto. 32—1

POZOR!

POZOR!

POZOR!

Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani

Jurija Jankoviča naslednik

1110 (1)

MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ul. 31

se priporoča slav. občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje raznovrst-
nega blaga, kakor tudi za vsakovrstne selitve s posebnim novonabavljenim
modernim vozom.

Cene zmerne!

Postrežba najtočnejša!

BERNHARDT-OVI

Petrolin- lokomobili in

motori Lokomobili od 3 do 20 konjskih sil
Motori od 1 do 50 konjskih sil

1311 12—1

Obratni stroški 5 — 6 vin. za konj. silo in uro.

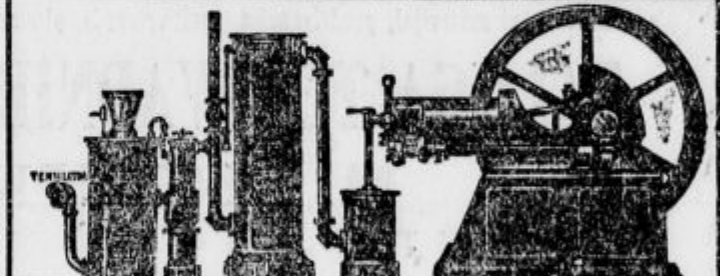
Nobenega dima, nobenih saj, nobenega smrada, nobenega iz-
prašanega strojnika, nobena nevarnost za eksplozije ali ogenj,
nizki nabavni stroški, se lahko postavijo v bivališčih, ni potreba
nobenega dimnika. Pripravljeni za takojšnji obrat.

Najcenejša obratna moč za izvrševanje obrta, poljedelstva in industrije.

Ponudbe z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ceniki in naslovi na ogled poslanih strojev na zahtevo na razpolago.

G. Bernhardtovi sinovi Dunaj XII./2, Schönbrunnerstrasse št. 173, SI.

Zastopnik: J. MIKULA, inženjer, sodnijsko zapriseženi cenilec, Ljubljana, Cigaletove ulice 7.

Plinove sesalne-motorne naprave

10 do 100 konjskih sil, obratni stroški 1 do 3 v za konj. silo in uro.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franc Zajc, brivec, Ljubljana, Dunajska cesta
št. 12.

Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko
Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga oblek, Prešernove
ulice 9.

Lekarne.

M. Ph. Čižmár Josip, lekarna pri
zlatem orlu, Jur-
čičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna
poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven ro-
tovaža.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna
in modna trgovina. Stritarjeve (Lingar-
jeve, ulice.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom,
Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s
suknjenim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Mi-
klavc, Linger-
jeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim
blagom na debelo in drobno, Mestni
trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini
na drobno, Mestni trg nasproti
mestn. magistratu.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgo-
vina na debelo, Francovo nabrežje
za vodo.

SOÜYAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na
debelo, Mestni trg št. 23.

SOÜYAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na
drobno, Mestni trg št. 22, v stari Souva-
novi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom
na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom
Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Žargi Sv. Petra cesta št. 2. Velika izbira raznega
perila, kravati itd. in potrebščin za krojače
in šivilje. „Pri nizki ceni“.

Skušek Engelbert, modna trgovina za go-
spode, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manu-
fakturo in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Oprema za neveste in ženin.

Alešovec Marija, opreme, perilo za go-
spode in dame, učilišče za šiv-
vanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Šarc Anton, domači izdelki rjuh in oblačil od
jednostavnega do najfinjšega, Sv. Petra
cesta 8.

Šarc Anton, domači izdelki srajc in korsetov,
kril in spalnih srajc, Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce,
spodnje hlače, Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno pe-
rilo, Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtlič, brisalke, robci, namizne
oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obra-
tom, Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnica ovratnikov in man-
šet, Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in
finega perila.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljansko-
okolijske, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Du-
najska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. —
Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19
Glej inserat.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga,
špirita, žganja, moke, otrobov in ko-
ruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Sober, trgovina s spec. blagom in
žganjem, Vodnikov trg 2.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in
delikatesami, Sv. Petra cesta
št. 37. in 42.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko,
Sv. Petra cesta 21.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatarstvo in srebrnino
Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatarstvom in sre-
brnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatarstvom in srebrnino,
Mestni trg, nasproti rotovaži.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatarstvo, Kopitarjeve
ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatarstvom,
srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlji, potreb-
ščinami, Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Razne tvrdke.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in
stolarsko robo, zaloga otroških vozičkov,
žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih
predmetov, Prešernove ulice

Brata Eberl črkoškarja, stavb. in polih. plesk.
lakirarja in prodaja oljnatih barv,
Miklošičeva ul. 4.

Hofbauer Ana, izdelovalateljica cerkvenih para-
mentov, Wolfsove ulice.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kolmann Fran, zaloga porcelana in steklenine,
Mestni trg.

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kon-
gresni trg.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine,
antikvariat, Pred ško-
tijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitar-
jeve ulice 6, II. nadst.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, pred-
tiskarja, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Obrtno pomožno društvo r. z. z. o. z. v Ljub-
ljani obrestuje hra-
nilne vloge po 4 3/4 % od dne do dne, brez odbitka
rentnega davka in daje posojila proti menici in vknjižbi.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe,
Prešernova ul. 50.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“,
Kopitarjeve ulice 2.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo
nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagre-
bačke tvornice likera, preje Franjo Po-
korny, Zagreb.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Grad-
šče 17.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji
in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figa-
birta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Tehnična pisarna K. Holinsky, ar-
hitekt in stavbe-
nik, Selenburgove ulice 4, II. nadst.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske
ulice.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem,
Sv. Petra cesta 31.

Zamljen Ivan, čevljarški mojster, Kongres. trg 13.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega iz-
delka, Prešernove ulice.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki
ene vrste, dobijo poseben oddelek.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve in druge vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

ŽENSKA ROČNA DELA

vsakovrstni material, predtiskarija, tamburiranje, plisiranje, montiranje i. t. d.

ZALOGA TELOVADNIH OBLEK!

192

M. DRENIK

3

KONGRESNI TRG

LJUBLJANA.

Naznanilo prodaje.

V konkurzno maso trgovcev z mešanim blagom Štiglica & Šmit v Radovljici spadajoča zaloge in nekaj oprave v cenilni vrednosti K 7181.14 prodalo se bo skupno

ofertnim potom

najboljšemu ponudniku.

Ponudbe poslati je podpisane konkurznemu upravitelju najkasneje

do 21. junija 1909.

Cenilni zapisnik je na upogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici.

Upraviteljstvo konkurzne mase si pridržuje pravico ponudbe sprejeti ali odkloniti in ne jamči za množino in kakovost predmetov.

Leop. Fürsager

trgovec v Radovljici

upravitelj konkurzne mase.

1594 2-1

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobu **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago.

3294 (1)

Cene primerne.

Svoji k svojim!

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

1021 (1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—

„Curier“ kolesa „ 115.—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši

527 šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekuovalce ista cena, kakor v tovarni!

Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

845 52-1

Največja in
najstarejša

tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Dreise v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem, samostanom in solam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

Skupna rezerva sklepom

1907 čez stotisoč kron.

Upravno premoženje sklepom

1907 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

Glavna Posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4³/₄%

t. j. K 4.75 na vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige brez odbitka rentnega davka. Hranilne kužice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

3418

Račun pošne hranilnice šte. 49085.

Telefon šte. 135.

Vinska trgovina **ZAJEC** v Spodnji Šiški

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svojo veliko zalogo zajamčeno pristnih

raznih vin po znižanih cenah, liter od 20 vin. naprej.

1601 12-1

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman, Ljubljana

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.
Solidne cene in točna postrežba.

3490 (26-6)

Novo slovensko podjetje!

P. n. trgovcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo obrt, in sicer

„Prvo in edino jugoslov. izdelovanje zavratnic“.

Izdelujem in imam v zalogi najmodernejše zavratnice vseh kakovosti, izdelujem pa tudi po naročilu in po izbiri načina in blaga. — Ker se mi je posrečilo za vodstvo novega podjetja pridobiti najboljše strokovne moči iz Dunaja, mi je omogočeno v vsakem oziru postreči

1359 1

**z dobrim in solidnim izdelkom
po konkurenčnih cenah.**

Nadejaje se, da bodo p. n. slovenski trgovci in občinstvo podpirali novo industrijsko podjetje, se priporoča za obila naročila

**„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavratnic“
T. Mlekuz, Ljubljana, Privoz št. 3.**

Termalno in močvirno kopališče

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vreli 53°C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekovalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1.— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

1049 1

Kongresni trg M. DRENIK Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala.
Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

— Velika zaloga telovadske obleke. —

2399

HOTEL ŠTEMARJE, ŠKOFJA LOKA.

Slavnemu občinstvu in vsem p. n. izletnikom naznanjam, da sem otvoril dne 15. maja t. l., popolnoma na novo urejen

hotel Štemarje v Škofji Loki

ki ima 14 lepo novourejenih sob. — Slavnemu občinstvu je vedno na razpolago zanesljiva, izvrstna in pristna pijača, dvakrat na teden sveže ribe, topla in mrzla jedila. Zraven je tudi krasen senčnat vrt in kopel. Zelo pripravno za letovišče. Na razpolago je tudi poseben voz k vsakemu vlaku. **Postrežba točna, cene zmerne.** — Za mnogobrojni obisk se najljubše priporoča

Z velespoštovanjem **FRAN ROŽIČ**
bivši gostilničar v kolodvorski
restavraciji v Kranju.

1357 (1)

Priporočilo.

Priporočam se častitemu občinstvu za uvajanje vsakojakih

elektrosignalnih naprav

kot: zvonila, telefone, potem električne ključavnice, ključavnice za blagajne in navadna vrsta, preskuševanje strelovodov, nasvete za popravilo istih oziroma oskrbim popravilo in novouvedbe. Izven Ljubljane priporočam svojo obrt za uvajanje jako točne električne naza prave luč in moč. Na razpolago jako dobro in točno blago.

S spoštovanjem

Fran Sax, elektrotehnik
Ljubljana, Gradišče 17.

1580 3-1

!!! Največja zaloga !!!

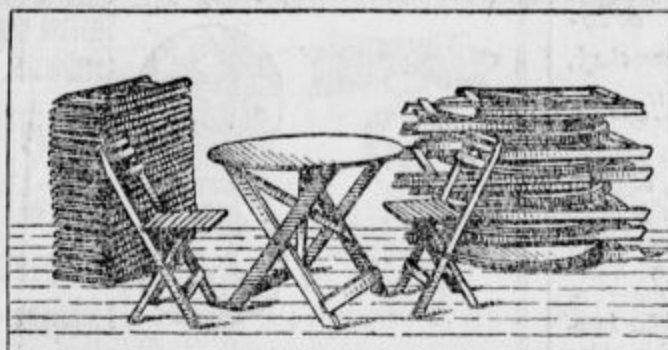
moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 !!! Podružnica:
Novo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

NOVO! 90% manj prostora potrebujejo patentovane

!! „KOLUMBUS“ !!
skladne mize in skladni stoli

ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov

Fr. Burger, Sp. Šiška.

Na najvišje povelje Njegov. c. in kr. Apost. Veličanstva.

:: XXXIX. c. kr. državna loterija. ::

— Za civilne dobrodelne namene tostranske polovice. —

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje **13.399 dobitkov**
v gotovini v skupnem znesku **513.600 kron.**

Glavni dobitek znaša 200.000 kron.

Srečkanje nepreklicno **17. junija 1909.** Ena srečka stane **4 K.** Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., **Vordere Zollamtsstrasse 7,** v lotr. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brzojavnih in zelen. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto

F 1166 (10-1)

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva.
(Oddelek za državne loterije).

Tovarna

F. L. P.

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede **trpežnosti, elegancije in priljubljenosti** torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

Znamka **F. L. P.**

Ponudimo vsako poljubno množino!

480

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti neolhti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Stambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 1

Podjetje betonskih stavb!
Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

52-1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodo-vodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svetov. patent „Thru“.

Dragotin Majce

čevlarski mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerne! Postrežba točna!

3292

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in
galanterijskega blaga na
:: drobno in na debelo. ::

Velika
zaloga pletenin

kakor: nogavice, srajce,
maje, spodnje hlače,
otroče obleke itd. 2575

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

ameriškega sistema prodaja in izposoja najceneje
edina narodna trdka

Alionz Breznik Gradišče št. 11

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matic“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli pre-pričati o blagolastnosti in trpežnosti mojih instru-mentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Na ceneje uglasovanje. 2079 32 1

Perje za postelje in puh

2899 priporočam po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Škofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

2645 25-1

Br. Klavka

izdelovatelj kirurških in orto-pedičnih predmetov in žandaž,
Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bišejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljša kva-liteta gumijevih posteljnih podložk. Use bandage se izdelujejo pod strogim nad-zorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanizirani poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvrš-ujejo točno in ceno. 3 5

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
- žimnati modroci, otroški vozički itd. -

Najnižje cene. 2832 51-11 Najsolidnejše blago.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko klij-čavničarstvo. Hidralične vidre in sesalke.

Josip Weibl

J. Spreitzer-Ja nasled.

Ljubljana, Slomškove ulice 4.

Priporočam se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole i. t. d. i. t. d. Specijaliteta: valjični zastori in solne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Telefon št. 21-60. Brzjavi: Balkansped.

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Žiro račun pri JADRANSKI BANKI v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljneje. Otvarja carinske kredite, za-carini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatve na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako stro- kovno pojasnilo in navodilo hitro in zastoj.

Daje po

4 1/2 0/0

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/2 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predjeme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih. kakor tudi posojila na zadolžnice in menice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.